

1. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	2
1.1. Ludność	2
1.2. Prognoza ludności województwa do roku 2035	4
1.3. Produkt Krajowy Brutto	5
1.4. Podmioty gospodarki narodowej	6
1.5. Pracujący w gospodarce narodowej	7
1.6. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw	9
2. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	10
2.1. Liczba bezrobotnych	10
2.2. Stopa bezrobocia	11
3. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA	12
3.1. Napływ do bezrobocia	14
3.2. Odpływ z bezrobocia	15
4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH	17
4.1. Bezrobotne kobiety	17
4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi	20
4.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku	22
4.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	24
4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	25
4.6. Cudzoziemcy	26
5. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY	27
5.1. Bezrobotni według wieku	27
5.2. Bezrobotni według wykształcenia	28
5.3. Bezrobotni według stażu pracy	30
5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	31
6. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW	33
6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności	36
7. BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (PKD)	39
7.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej	40
8. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	42
8.1. Długotrwale bezrobotni	43
8.2. Bezrobotni do 25 roku życia	44
8.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	45
8.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	46
8.5. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	47
8.6. Bezrobotni niepełnosprawni	48
8.7. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	49
8.8. Bezrobotni bez wykształcenia średniego	50
8.9. Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	50
8.10. Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	51
9. USŁUGI RYNKU PRACY	52
9.1. Pośrednictwo pracy	52
9.2. Pośrednictwo WUP w Warszawie do pracy Polaków za granicą	62
9.3. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy	64
9.4. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych	65
9.5. Poradnictwo zawodowe	66
9.6. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	67
9.7. Organizacja szkoleń	68
10. INSTRUMENTY RYNKU PRACY	71
10.1. Prace interwencyjne	72
10.2. Roboty publiczne	73
10.3. Staże u pracodawcy	74
10.4. Przygotowanie zawodowe	76
10.5. Prace społecznie użyteczne	78
10.6. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	79
10.7. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców	80
11. WYDATKI / LIMITY FUNDUSZU PRACY	83
12. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW	87
PODSUMOWANIE	90

1. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Mazowsze jest największym regionem w kraju, zarówno pod względem zajmowanego obszaru jak i liczby mieszkańców. Od stycznia 2007r. zajmuje powierzchnię 35.558 km² (11,4% powierzchni kraju)¹. W połowie 2008r. na Mazowszu mieszkało 5.195,0 tys. osób, tj. 13,6% ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 146 osób/km² (3 miejsce w kraju) i jest nieznacznie wyższa od średniej krajowej wynoszącej 122 osoby/km². W miastach mieszkało 3.359,5 tys. osób, na wsi 1.835,5 tys. osób. W województwie funkcjonuje 314 gmin (w tym: 35 miejskich, 50 miejsko-wiejskich i 229 wiejskich), 37 powiatów i 5 miast na prawach powiatu: Warszawa, Ostrołęka, Płock, Radom, Siedlce.

Poziom urbanizacji województwa jest wysoki i wynosi 64,7%, co stawia Mazowsze na 5 miejscu w kraju (średnia krajowa 61,1%). Największym miastem regionu jest Warszawa (1.708,0 tys. osób), stolica regionu i kraju, znacząca metropolia w skali Europy, koncentrująca prawie 33% ogółu ludności województwa. Łącznie z otaczającymi ją obszarami zurbanizowanymi tworzy aglomerację warszawską, grupującą podstawową część potencjału społecznego i gospodarczego województwa i kraju. Ważnymi ogniwami sieci osadniczej Mazowsza są ośrodki subregionalne: Radom – 224,5 tys., Płock – 126,8 tys., Siedlce – 77,1 tys., Ostrołęka – 54,0 tys., Ciechanów – 45,4 tys.

Województwo mazowieckie wyróżnia się w skali kraju najwyższym poziomem rozwoju gospodarczego, jednakże widoczne są znaczne (największe w kraju) dysproporcje przestrzenne w rozwoju województwa. Zasadniczy potencjał gospodarczy, kapitałowy i intelektualny skupiony jest w Warszawie i aglomeracji warszawskiej. Subregiony województwa odznaczają się zdecydowanie słabszym potencjałem gospodarczym i niższą dynamiką rozwojową. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego województwa zawdzięcza dobrze rozwiniętemu sektorowi usług. W sektorze tym w ostatnich latach najszybciej rosła liczba miejsc pracy.

1.1. Ludność ²

W czerwcu 2008 r.³ na Mazowszu mieszkało 5.195.000 osób, tj. 13,6% ludności Polski. Spośród ogółu mieszkańców województwa - najwięcej mieszkańców liczyło m.st. Warszawa (1.707.981 osób), najmniej powiat łosicki (32.377 osób). W miastach mieszkało 3.359.472 osoby (64,7% ogółu ludności województwa), na wsi 1.835.528 osób (35,3%).

Ludność według faktycznego miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	31. XII 2001	31. XII 2002	31. XII 2003	31. XII 2004	31. XII 2005	31. XII 2006	31. XII 2007	30. VI 2008
Ludność ogółem	5 079 006	5 128 623	5 135 732	5 145 997	5 157 729	5 171 702	5 188 488	5 195 000
miasto	3 263 928	3 313 640	3 322 188	3 329 863	3 338 255	3 346 700	3 356 370	3 359 472
wieś	1 815 078	1 814 983	1 813 544	1 816 134	1 819 474	1 825 002	1 832 118	1 835 528

Liczba ludności województwa **wzrosła** w stosunku do końca 2001 r. o 115.994 osoby (o 2,3%), natomiast w odniesieniu do końca 2007 r. **wzrosła** o 6.512 osób (o 0,1%). Jednocześnie następował szybki wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym.

¹ Źródło: Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2008r., wyd. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2008.

² Tabełaryczne zestawienie dotyczące powierzchni województwa, gęstości zaludnienia i wybranych grup ludności przedstawiono w Załącznikach Nr 1 - 4.

³ Źródło: Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym (Stan w dniu 30 VI 2008r.), wyd. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2008.

Ludność w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat) liczyła 3.314.298 osób (63,8% mieszkańców Mazowsza, w Polsce 64,5% ludności).

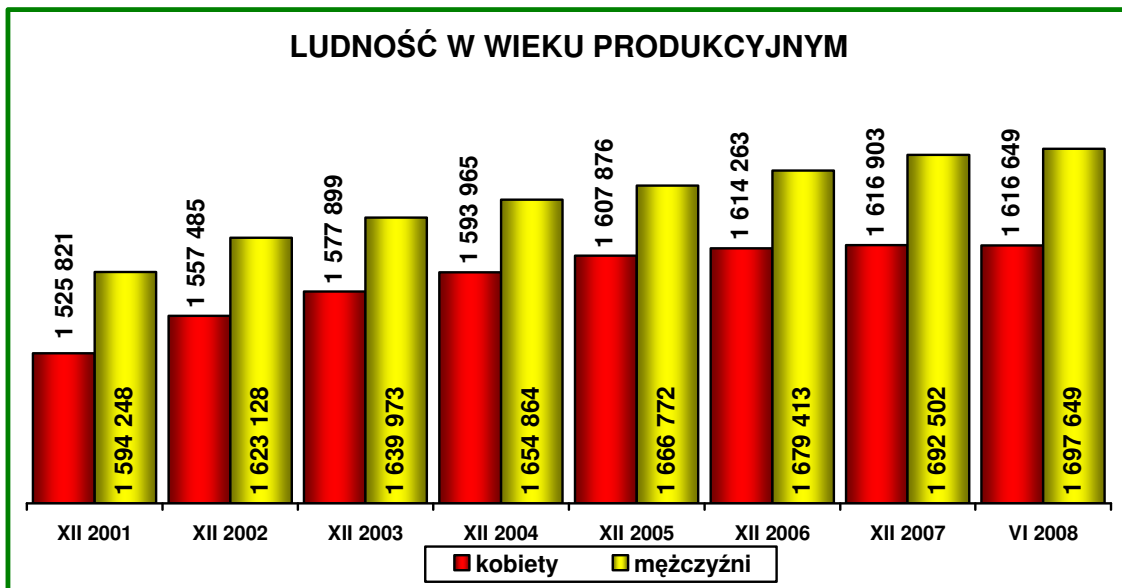
Ludność w wieku produkcyjnym według faktycznego miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	31.XII 2001	31.XII 2002	31.XII 2003	31.XII 2004	31.XII 2005	31.XII 2006	31.XII 2007	30.VI 2008
Ludność ogółem	3 120 069	3 180 613	3 217 872	3 248 829	3 274 648	3 293 676	3 309 405	3 314 298
miasto	2 082 684	2 138 832	2 161 227	2 176 240	2 186 859	2 191 099	2 192 522	2 191 041
wieś	1 037 385	1 041 781	1 056 645	1 072 589	1 087 789	1 102 577	1 116 883	1 123 257

W odniesieniu do końca 2001 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym **wzrosła** o 194.229 osób (o 6,2%), przy czym w miastach liczba tej populacji wzrosła o 5,2%, a na wsi o 8,3%.

W odniesieniu do końca 2007 r. liczba osób w wieku produkcyjnym **wzrosła** o 4.893 osoby (o 0,15%), na wsi o 0,57%, a **w miastach zmalała** o 0,07%.

Pośród osób w wieku produkcyjnym kobiety stanowiły 48,8% (1.616.649 osób, w tym 1.096.487 to mieszkanki miast).

Większość obszaru województwa to regiony rolnicze. W 29 powiatach ludność zamieszkała na wsi stanowiła ponad połowę ludności województwa, a w 15 stanowiła 70,0% i powyżej. Typowo rolnicze powiaty to: powiat siedlecki, gdzie 97,7% ogółu ludności to mieszkańcy wsi, ostrołęcki (96,4%), czy powiat plocki (90,9). Poza miastami na prawach powiatu, najmniejszym udziałem ludności zamieszkałej na wsi wyróżniały się powiaty: wołomiński, gdzie ludność zamieszkała na wsi stanowiła 33,0 ogółu mieszkańców powiatu, żyrardowski 36,9 oraz powiat otwocki 37,9%.

Podobnie jak w całym kraju, również na Mazowszu na koniec czerwca 2008 r. dominowały kobiety, które stanowiły 52,1% ludności (2.709.029 osób). Największa przewaga kobiet miała miejsce w m. st. Warszawie (54,0%) ogółu mieszkańców, w powiecie pruszkowskim (52,7%), w m. Siedlcach (52,6%), w powiecie grodziskim (52,4%), w m. Radomiu i Płocku oraz w powiecie żyrardowskim (po 52,3%). Mniej niż połowę mieszkańców stanowiły kobiety w powiatach: ostrołęckim (49,3%), siedleckim (49,6%), białobrzeskim (49,8%) oraz łosickim (49,9%).

1.2. Prognoza ludności województwa do roku 2035

Według opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny prognozy ludności⁴ w województwie mazowieckim w 2035 r. będzie mieszkało 5.469,5 tys. osób, tj. o 274,5 tys. (o 5,3%) więcej niż w połowie 2008 r. W okresie do 2035 r. nastąpi istotne przesunięcie w proporcjach między liczbą ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszy się w stosunku do danych rzeczywistych z połowy 2008 r. o 125,5 tys. osób (o 4,1%). Udział tej grupy osób zmniejszy się z 63,8% w połowie 2008 r. do 58,1% w 2035 r., przy czym do - 2010 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym będzie rosła (z 3.314,3 tys. osób w połowie 2008 r. do 3.347,4 tys. osób w 2010 r.). W najbliższych latach istotnym problemem będzie zagospodarowanie przyrostu potencjalnych zasobów pracy (mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat).

W populacji ludności w wieku produkcyjnym, liczba młodzieży w wieku 19-24 lata będzie systematycznie malała (z 464,6 tys. osób w połowie 2008 r., poprzez 368,4 tys. osób w 2015 r. do 369,5 tys. osób w 2035 r.).

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrośnie o 506,3 tys. osób (o 56,5%), a udział jej w ogólnej liczbie ludności zwiększy się z 17,3% w połowie 2008 r. do 25,7% w 2035 r. Liczba dzieci i młodzieży w wieku 0-17 lat w omawianym okresie zmniejszy się o 96,4 tys. osób (o 9,8%).

Wyszczególnienie	Lata						
	VI 2008	2010	2015	2020	2025	2030	2035
Ludność ogółem	5 119 500	5 250 169	5 353 636	5 429 840	5 471 012	5 480 198	5 469 505
w tym w wieku:							
0 - 2	162 256	174 030	177 871	166 547	148 246	133 843	131 525
3 - 6	194 029	210 456	239 369	237 670	218 349	194 070	179 100
7 - 12	213 531	299 016	320 042	361 921	359 719	331 547	295 698
13 - 15	181 576	165 573	149 662	163 788	183 371	180 598	165 198
16 - 18	201 005	185 687	156 359	147 664	176 264	184 454	175 759
19 - 24	464 642	425 729	368 368	316 027	306 734	355 210	369 468
0 - 17	984 031	970 683	990 070	1 028 992	1 028 810	962 938	887 667
18 - 44	2 064 675	2 099 545	2 117 916	2 020 478	1 869 206	1 738 697	1 674 013
45 - 59/64	1 249 623	1 247 805	1 182 661	1 181 635	1 291 324	1 450 269	1 504 821
18 - 59/64	3 314 298	3 347 350	3 300 577	3 202 113	3 160 530	3 188 966	3 178 834
60+/65+	896 671	932 136	1 062 989	1 198 735	1 281 672	1 328 294	1 403 004

Wskaźnik obciążenia ekonomicznego, tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, zwiększy się z 57 w połowie 2008 r. do 72 w 2030 r.

⁴ Źródło: Prognoza demograficzna na lata 2008 – 2035, GUS, Warszawa 2008 r.

1.3. Produkt Krajowy Brutto⁵

Województwo mazowieckie charakteryzuje najwyższy w Polsce potencjał gospodarczy mierzony wartością produktu krajowego brutto, która w 2006 r. wyniosła 229.212 mln zł i była wyższa o 9,0% w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 52,6% w porównaniu do 2000 r.

W 2006 r. udział Mazowsza w tworzeniu ogólnokrajowej wartości PKB wyniósł 21,6% i był o 0,2 punktu procentowego większy niż w 2005 r. oraz o 1,4 punktu procentowego większy niż w 2000 r.

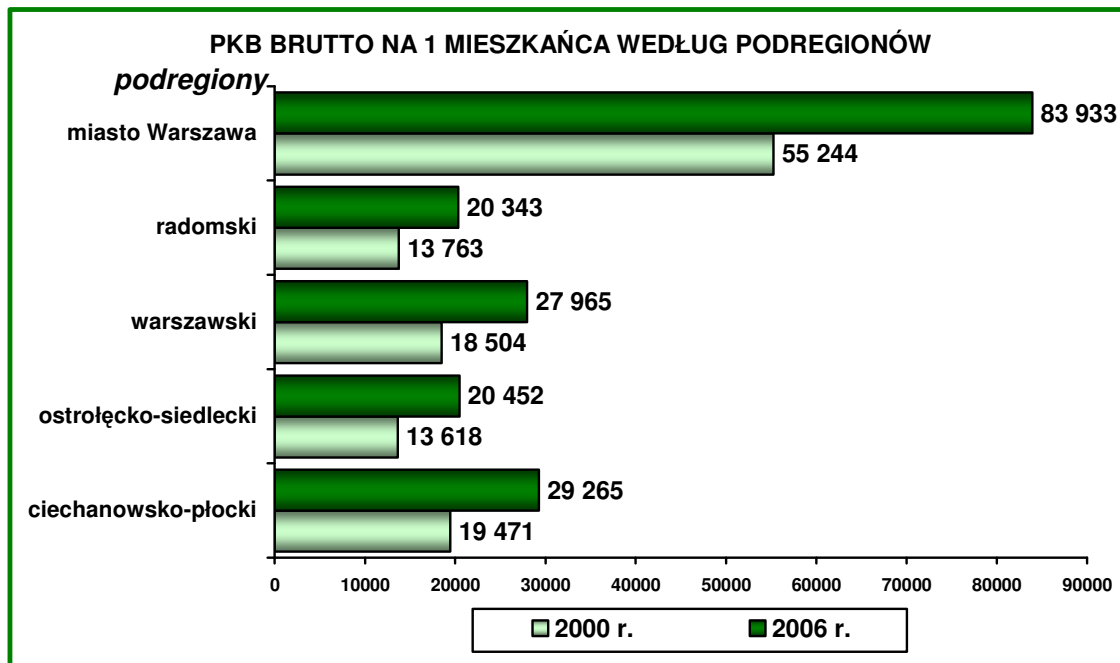
Wartości PKB w przekroju terytorialnym potwierdzają dysproporcje w poziomie rozwoju gospodarczego podregionów. Udziały poszczególnych podregionów w tworzeniu produktu krajowego brutto województwa były wyraźnie zróżnicowane i kształtowały się na poziomie od 6,5% w podregionie radomskim do 62,3% w podregionie miasto Warszawa.

Wartość wskaźnika PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosiła w 2006 r. 44.381 zł i była wyższa o 8,7% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 51,1% w stosunku do 2000 r.

Województwo mazowieckie osiągnęło najwyższy poziom tego wskaźnika w Polsce – w 2006 r. przewyższył on średnią krajową o 59,7% (o 16.582 zł).

Wartość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca była wyraźnie zróżnicowana w poszczególnych podregionach województwa i w 2006 r. wynosiła od 20.343 zł w podregionie radomskim do 83.933 zł w mieście Warszawie.

Pod względem wysokości PKB na 1 mieszkańca Warszawa zajmuje pierwszą lokatę w Polsce, przewyższając średnią krajową o 201,9%. W pozostałych podregionach województwa PKB na 1 mieszkańca wynosił od 73,2% średniej krajowej w podregionie radomskim do 105,3% w ciechanowsko-płockim.

⁵ Źródło: *Rachunki regionalne w województwie mazowieckim w latach 1995 – 2005*, wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie, grudzień 2007 r. i *Produkt krajowy brutto rachunki regionalne w 2006 r.*, Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Katowicach, Katowice 2008.

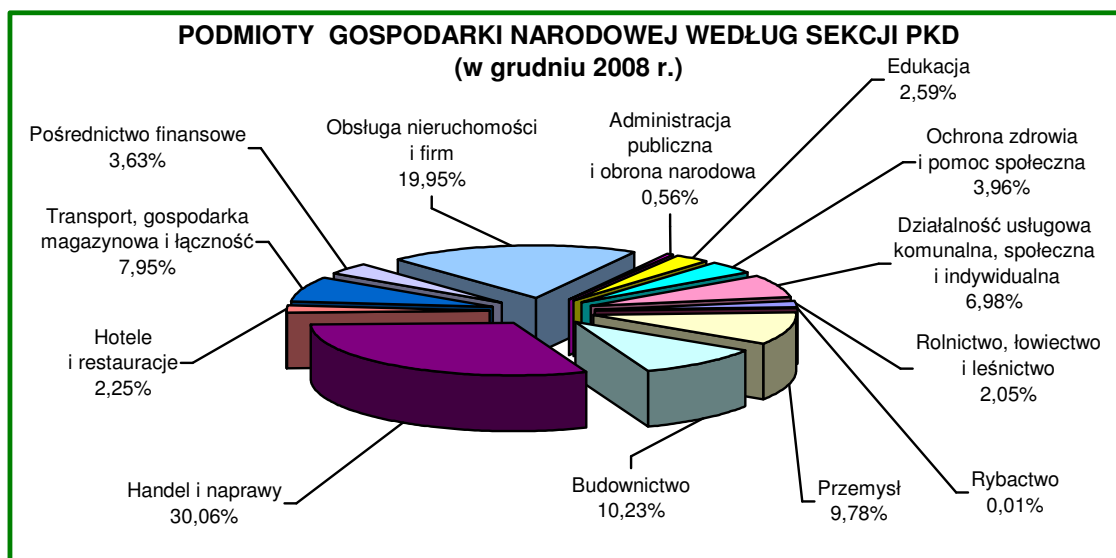
1.4. Podmioty gospodarki narodowej⁶

W województwie mazowieckim w grudniu 2008 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 649.354 podmioty gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych)⁷ o 22.077 podmiotów (o 3,5%) **więcej** niż przed rokiem. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych odnotowano w 41 powiatach, największy w powiatach: piaseczyńskim (o 7,4%), łosickim (o 6,8%) i legionowskim o (5,5%). Zmniejszenie liczby podmiotów wystąpiło tylko w Płocku (o 0,6%).

Podmioty sektora prywatnego stanowiły 98,0% - 636.064 podmioty, przed rokiem – 613.087 podmiotów), natomiast podmioty sektora publicznego stanowiły 2,0% - 13.290 podmiotów, przed rokiem 14.190 podmiotów.

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej funkcjonowało w m.st. Warszawie – 324.282 (49,9% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie), w Radomiu - 24.794 (3,8%), w powiecie wołomińskim – 23.324 (3,59%), pruszkowskim – 23.275 (3,58%) i piaseczyńskim – 21.620 (3,33%). Z ogólnej liczby podmiotów 57,8% ma siedzibę w miastach na prawach powiatu.

Najwięcej podmiotów funkcjonowało w sektorze: handel i naprawy – 195.209 (30,1% ogółu podmiotów), obsługa nieruchomości i firm – 129.573 (20,0%), budownictwo – 66.452 (10,2%) oraz przetwórstwo przemysłowe – 62.391 (9,6%).

Wśród ogółu podmiotów gospodarczych dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 72,5% ogólnej liczby podmiotów (471.094 podmioty), w poprzednim roku 72,3% (453.688 podmiotów).

Spółki z udziałem kapitału zagranicznego stanowiły 3,6% ogółu podmiotów w województwie (23.541 spółek), przed rokiem 3,6% (22.417 spółek).

W 2008 r. zarejestrowano 50.070 nowych podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 4,9% więcej niż w poprzednim roku. Najwięcej nowych jednostek zarejestrowano w miastach: Warszawie (22.194) i Radomiu (2.214) oraz w powiatach: wołomińskim (1.995), piaseczyńskim (1.944), pruszkowskim (1.566). Najmniej jednostek powstało w powiecie zwoleńskim (183), lipskim (184) i łosickim (212).

⁶ Tabełaryczne zestawienie dotyczące podmiotów gospodarczych w Załącznikach Nr 5-7.

⁷ Źródło: Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w 2008 r. wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie, informacje i opracowania statystyczne, Warszawa 2009.

W porównaniu z 2007 r. liczba nowopowstałych jednostek zwiększyła się w 39 powiatach od 33,9% w powiecie mławskim do 0,1% w Warszawie. Spadek liczby nowo zarejestrowanych podmiotów wystąpił w 3 powiatach w granicach od 0,2% w powiecie ciechanowskim do 3,6% w powiecie grójeckim.

W 2008 r. zrezygnowało z prowadzenia działalności gospodarczej 28.794 podmiotów (o 6,0% mniej niż rok wcześniej). Najwięcej podmiotów zrezygnowało z działalności gospodarczej w miastach: Warszawie (11.077), Radomiu (1.890), Płocku (1.167) oraz w powiecie wołomińskim (1.052).

Warto zaznaczyć, że spośród podmiotów zarejestrowanych na Mazowszu aż 95,3% (618.833 podmioty) stanowiły mikroprzedsiębiorstwa - podmioty zatrudniające do 9 osób. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wynosił 3,8% (24.529 podmiotów), podmioty średnie zatrudniające 50-249 osób stanowiły 0,8% ogółu podmiotów (4.879 podmiotów), a podmioty duże, zatrudniające powyżej 250 osób stanowiły 0,2% (1.113 podmiotów).

Podmioty gospodarki narodowej

Wyszczególnienie	Lata							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba podmiotów gospodarczych ogółem, w tym:	543 611	554 112	575 598	585 529	601 798	609 601	627 277	649 354
liczba MSP	542 263	552 983	574 508	584 451	591 125	603 875	626 190	648 241
<i>Udział MSP w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych</i>	<i>99,8%</i>	<i>99,8%</i>	<i>99,8%</i>	<i>99,8%</i>	<i>98,2%</i>	<i>99,1%</i>	<i>99,8%</i>	<i>99,8%</i>

W 2008 r. 648.241 Małych i Średnich Przedsiębiorstw stanowiło 99,8% wszystkich podmiotów gospodarczych i były to głównie przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (618.833 podmioty). W sektorze publicznym funkcjonowało 12.868 MSP, w sektorze prywatnym 635.373 podmiotów.

1.5. Pracujący w gospodarce narodowej⁸

Na koniec 2007 r. w województwie mazowieckim pracowało 2.218.546 osób, o 102.405 osób (o 4,8%) więcej niż w 2006 r. Stanowili oni 16,1% ogółu pracujących w Polsce. Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym przypadało 670 osób pracujących (w 2006 r. 642 osoby pracujące).

Pracujący w gospodarce narodowej*)

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Pracujący ogółem w tym w sektorze;	2 309 792	2 044 183	1 976 896	2 024 968	2 066 841	2 116 141	2 218 546
publicznym	553 187	539 268	508 865	508 613	511 375	508 782	512 268
prywatnym	1 756 605	1 504 915	1 468 031	1 516 355	1 555 466	1 607 359	1 706 278

*) lata 1999 - 2001 uwzględniają dane dotycząc pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, natomiast lata 2002 - 2006 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

W sektorze publicznym gospodarki pracowało 512.268 osób (23,1% ogółu pracujących w województwie), w sektorze prywatnym 1.607.359 podmiotów (76,9%).

Mazowsze jest najbardziej rozwiniętym gospodarczo regionem Polski, dominuje w nim sektor usług (handel, telekomunikacja, usługi finansowe, ubezpieczenia). Istotne znaczenie w województwie ma także przemysł, głównie przetwórstwo przemysłowe. Znajdują się tu niemal wszystkie gałęzie

⁸ Źródło: Roczniki Statystyczne Województwa Mazowieckiego 2001-2008 oraz „Pracujący w gospodarce narodowej w 2008 r.” wyd. Główny Urząd Statystyczny.

przemysłu, (oprócz górniczego, stoczniowego i koksowniczego). Poza przemysłem i usługami istotną rolę odgrywa też rolnictwo, głównie ogrodnictwo i sadownictwo.

W strukturze zatrudnienia w 2006 r. dominował sektor usług – 62,9%, z przewagą pracujących w usługach rynkowych – 47,4% ogółu pracujących. W usługach nierynkowych zatrudnionych było - 16,0% ogółu pracujących, w przemyśle i budownictwie – 22,2% ludności pracującej, a w rolnictwie pracowało - 15,2%.

Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów ekonomicznych*)

Wyszczególnienie	Lata						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Pracujący ogółem, w tym:	2 309 792	2 044 183	1 976 896	2 024 968	2 066 841	2 116 141	2 218 546
Sektor rolniczy	594 694	325 364	319 044	320 752	321 022	320 958	321 524
Przemysł i budownictwo	491 648	464 583	452 300	449 008	441 871	464 732	491 638
Sektor usługowy	1 223 450	1 254 236	1 205 470	1 255 134	1 303 948	1 330 451	1 405 384

*) lata 1999 - 2001 uwzględniają dane dotycząc pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, natomiast lata 2002 - 2004 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

W 2007 r. najwięcej osób pracowało w **handlu i naprawach** – 399.942 osoby (18,0% ogółu pracujących), następnie **przetwórstwie przemysłowym** – 334.479 osób (15,1%), w **rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie** – 321.524 osoby (14,5%). Najmniej osób pracowało w sekcji **hotele i restauracje** – 38.579 osób (1,7%).

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji^{*)}

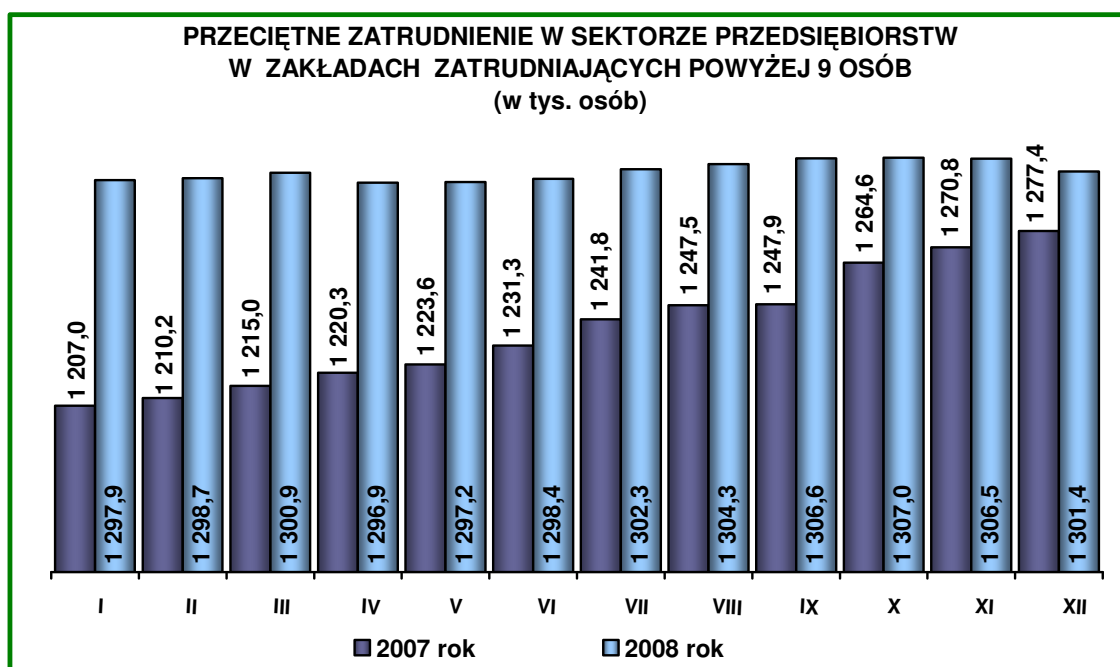
Wyszczególnienie	Lata						
	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybactwo	594 584	325 364	319 126	320 826	321 022	320 958	321 524
Przemysł	366 300	354 114	345 395	320 974	336 365	348 823	362 280
Przetwórstwo przemysłowe	334 550	324 231	316 071	320 047	309.317	321 327	334 479
Budownictwo	125 126	119 469	106 815	101 206	105 506	115 909	129 358
Handel i naprawy	352 406	360 071	347 490	361 131	378 664	376 652	399 942
Hotele i restauracje	32 739	33 149	33 378	36 153	35 812	36 847	38 579
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	130 341	137 972	133 283	136 988	136 071	146 673	152 019
Pośrednictwo finansowe	78 010	77 522	68 727	71 049	79 385	83 362	94 915
Obsługa nieruchomości i firm	201 519	207 474	213 904	232 609	250 259	261 289	277 786
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	91 273	92 363	93 072	96 944	100 299	102 114	105 621
Edukacja	133 097	131 266	138 727	138 727	143 683	144 172	146 811
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	128 055	126 664	97 841	99 224	97 273	98 316	101787
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	76 010	78 755	79 048	82 309	82 502	85 026	87 924
OGÓŁEM	2 309 792	2 044 183	1 976 896	2 024 968	2 066 841	2 116 141	2 218 546

*) lata 1999 - 2001 uwzględniają dane dotycząc pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, natomiast lata 2002 - 2005 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

1.6. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw⁹

W okresie styczeń – grudzień 2008 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 1.300,4 tys. osób i było o 4,8% wyższe niż w analogicznym okresie 2007 r. (tak jak w kraju). Wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w sekcjach: **górnictwo** (o 16,6%), **obsługa nieruchomości i firm** (o 11,0%), **budownictwo** (o 9,7%), **handel i naprawy** o 7,5%), **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę** (o 6,1%), **hotele i restauracje** (o 4,7%), **transport, gospodarka magazynowa i łączność** (o 2,2%), **przetwórstwo przemysłowe** (o 0,8%).

Spośród działów **przetwórstwa przemysłowego** o stosunkowo dużym udziale w zatrudnieniu zwiększyło się ono m.in.: w produkcji maszyn i urządzeń (o 7,9%), produkcji wyrobów z metali (o 5,7%), w działalności wydawniczej, poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 2,8%), produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 1,5%) oraz w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 1,2%). Spadek zatrudnienia nastąpił m. in. w produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich (o 5,8%), produkcji wyrobów chemicznych (o 3,5%) oraz w produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 0,8%).

W okresie styczeń – grudzień 2007 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym wyniosło 325,7 tys. osób i było o 1,2% niższe od notowanego w 2007 r., natomiast w sektorze prywatnym zwiększyło się o 6,9% i wyniosło 974,7 tys. osób.

W 2008 r., w porównaniu z 2007 r., w strukturze zatrudnienia zwiększył się udział sektora prywatnego z 73,4% do 75,0%, a zmniejszył się sektora publicznego (z 26,6% do 25,0%).

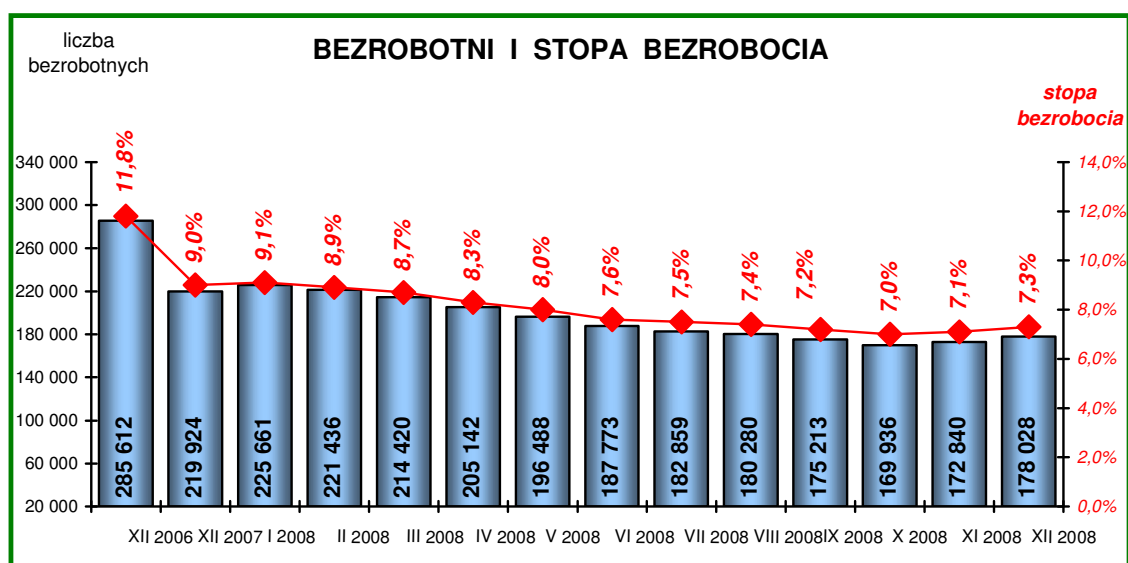
⁹ Źródło: *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego Nr 12, wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie, styczeń 2009 r.*

2. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

Wskaźniki statystyczne dotyczące całego województwa mazowieckiego wyróżniają Mazowsze jako region najbogatszy oraz najmniej zagrożony bezrobociem. Na taki obraz regionu decydujący wpływ ma m. st. Warszawa, która w znacznym stopniu zniekształca („zaciemnia”) istotne i poważne problemy pozostałych rynków pracy województwa.

W Warszawie w połowie 2008 r. mieszkało 32,9% ludności województwa. Na koniec 2008 r. funkcjonowało 49,9% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie, 44,7% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą oraz działało 81,2% spółek z udziałem kapitału zagranicznego. W sektorze przedsiębiorstw pracowało w Warszawie 74,1% ogółu pracujących w województwie, natomiast zarejestrowanych było 11,6% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

Województwo wyróżnia się najwyższą w Polsce liczbą bezrobotnych - prawie, co 8 bezrobotny w Polsce jest mieszkańcem Mazowsza, a stopa bezrobocia należy do najniższych w kraju.

2.1. Liczba bezrobotnych¹⁰

Na koniec 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było 178.028 bezrobotnych.

W 2008 r. liczba bezrobotnych **zmniejszyła się o 41.896 osób tj. o 19,1%** (w kraju bezrobocie spadło o 15,6%). W 2007 r. bezrobocie spadło o 65.688 osób, tj. o 23,0% (w kraju o 24,4%). Bezrobocie wzrosło tylko w powiecie węgrowskim o 1,0%, w pozostałych powiatach spadło z czego najwyższy procentowy spadek odnotowano w m. st. Warszawie o 35,2% (o 11.252 osoby) i w powiatach: otwockim 37,4% (o 1.399 osób), ostrołęckim o 35,0% (o 2.153 osoby), legionowskim o 33,0% (o 1.089 osób) i mińskim o 33,0% (o 1.462 osoby) oraz w powiecie sochaczewskim o 32,1% (o 1.060 osób).

Ponadto poza ewidencją bezrobotnych zarejestrowanych było 5.169 osób (w tym 2.317 kobiet) poszukujących pracy.¹¹ W stosunku do poprzedniego roku liczba osób poszukujących pracy zmniejszyła się o 248 osób, (o 4,6%). Pośród osób poszukujących pracy 3.333 to osoby

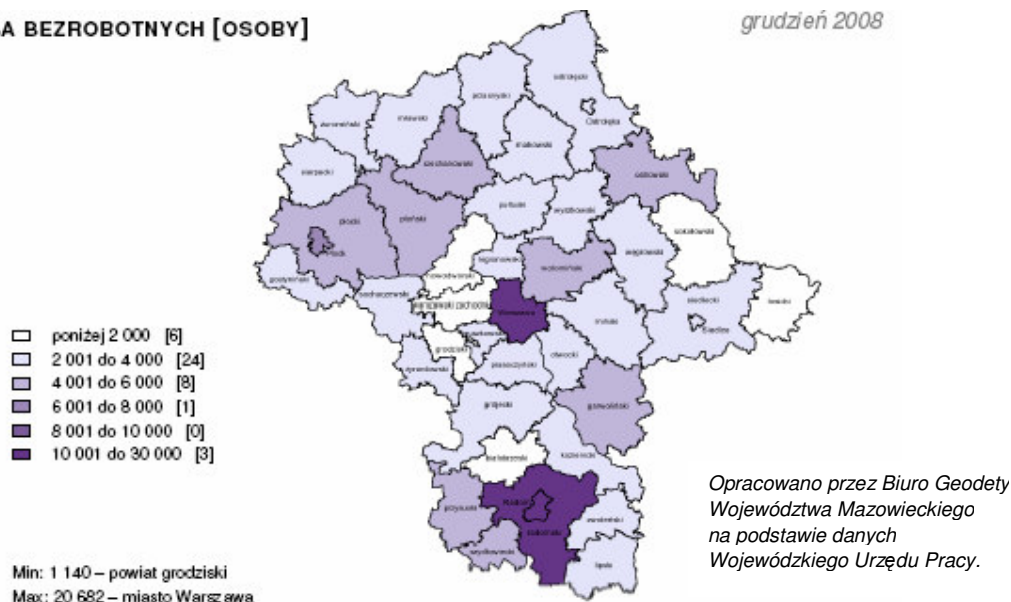
¹⁰ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby bezrobotnych przedstawiono w Załączniku Nr 8.

niepełnosprawne nie pozostające w zatrudnieniu, w tym 1.401 kobiet. W odniesieniu do 2007 roku liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy zmniejszyła się o 0,5% (o 18 osób).

Bezrobotni według powiatów

LICZBA BEZROBOTNYCH [OSOBY]

grudzień 2008

Największą liczbą bezrobotnych wyróżniali się głównie miasta na prawach powiatów: m. st. Warszawa (20.682 osoby), m. Radom (17.880 osób), m. Płock (6.412 osób) oraz powiaty: radomski (14.491 osób), płocki (5.860 osób) i wołomiński (5.674 osoby). Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w powiatach: grodziskim (1.140 osób), łosickim (1.614 osób), warszawskim zachodnim (1.655 osób), sokołowskim (1.808 osób), białobrzeskim (1.814 osób), nowodworskim (1.966 osób) oraz legionowskim (2.215 osób).

W końcu 2008 r. na Mazowszu przeważali bezrobotni: bez prawa do zasiłku - 146.655 osób (82,4% ogółu bezrobotnych), poprzednio pracujący - 135.414 osób (76,1%), posiadający wykształcenie poniżej średniego - 104.597 osób (58,8%), długotrwale bezrobotni - 97.653 osoby (54,9%), zamieszkali w mieście - 95.517 osób (53,7%) oraz kobiety - 93.650 osób (52,6%).

2.2. Stopa bezrobocia¹²

Stopa bezrobocia na Mazowszu w końcu 2008 r. wynosiła 7,3% przy średniej dla kraju 9,5%. Najniższą stopą bezrobocia w kraju wyróżniało się województwo wielkopolskie - 6,4%, śląskie - 6,9%, mazowieckie - 7,3% oraz małopolskie 7,6%, natomiast najwyższą odnotowano w województwie warmińsko - mazurskim - 16,8%, świętokrzyskim 13,9%, zachodniopomorskim oraz kujawsko-pomorskim - po 13,4%.

W odniesieniu do grudnia 2007 r. stopa bezrobocia dla województwa obniżyła się o 1,7 punktu procentowego (w kraju o 1,7 punktu procentowego). Spadek stopy bezrobocia odnotowano w 41 powiatach, największy w powiatach: ostrołęckim (o 5,8 punktu procentowego), płockim (o 5,0 punktu procentowego) oraz płońskim (o 4,1 punktu procentowego). Warto zaznaczyć, że tylko w powiecie węgrowskim stopa bezrobocia utrzymała się na takim samym poziomie jak rok wcześniej.

¹¹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby osób poszukujących pracy przedstawiono w Załączniku Nr 9 i 12.

Na Mazowszu obserwuje się znaczne zróżnicowanie lokalnych rynków pracy, szczególnie pod względem natężenia bezrobocia. W grudniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach 2008 r., najwyższą stopą bezrobocia wyróżniały się powiaty: szydłowiecki – 31,2%, radomski – 27,1%, przysuski – 22,0% oraz m. Radom – 19,7%. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano: w m.st. Warszawie – 1,9% oraz w powiatach: warszawskim zachodnim – 4,1%, grodziskim i pruszkowskim – po 4,3%, piaseczyńskim – 4,8% oraz grójeckim – 5,7%.

STOPA BEZROBOCIA [%]

grudzień 2008

- poniżej 5,0 [5]
- 5,1 do 12,0 [16]
- 12,1 do 19,0 [16]
- 19,1 do 26,0 [3]
- 26,1 do 33,0 [2]

Min: 1,9 – miasto Warszawa
Max: 31,2 – powiat szydłowiecki

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia wyniosła 29,3 punktu procentowego (w 2007 r. 30,6 punktu procentowego, a w 2006 r. 31,8 punktu procentowego). Warto też nadmienić, że stopę bezrobocia niższą od średniej dla województwa odnotowano tylko w 9 powiatach, natomiast stopę bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski w 27 powiatach, z czego w 10 powiatach osiągnęła wartość 15,0% i więcej.

3. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA

W 2008 r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych występował od lutego do października. W pierwszym półroczu 2008 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 32.151 osób (o 14,6%), natomiast w drugim półroczu bezrobocie spadło o 9.745 osób, tj. 5,2%.

W odniesieniu do grudnia 2007 r. bezrobocie spadło o 41.896 osób (o 19,1%). Wzrost bezrobocia odnotowano tylko w powiecie węgrowskim o 1% (o 36 osób), w pozostałych powiatach spadło z czego najwyższy procentowy spadek odnotowano w m. st. Warszawie o 35,2% (o 11.252 osoby) i w powiatach: otwockim 37,4% (o 1.399 osób), ostrołęckim o 35,0% (o 2.153 osoby), legionowskim 33,0% (o 1.089 osób) i mińskim 33,0% (o 1.462 osoby) oraz w powiecie sochaczewskim o 32,1% (o 1.060 osób), najmniejszy natomiast w powiatach: grójeckim o 4,9% (o 129 osób), radomskim o 5,3% (o 813 osób) i żuromińskim o 7,9% (o 271 osób).

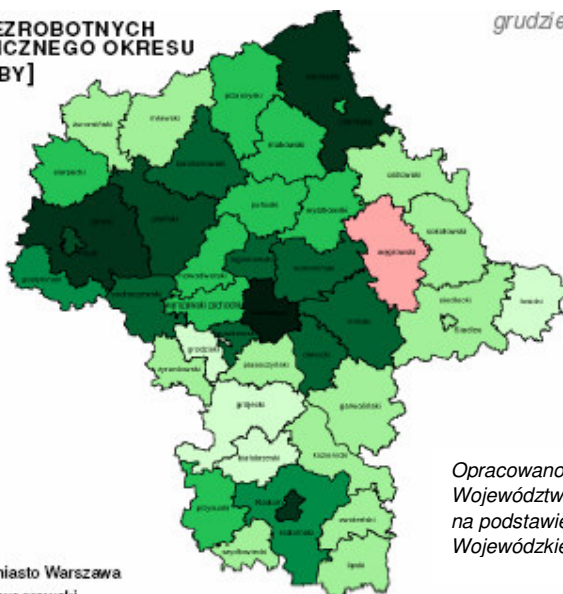
¹² Tabelaryczne zestawienie dotyczące stopy bezrobocia przedstawiono w Załączniku Nr 13.

**WZROST/SPADEK LICZBY BEZROBOTNYCH
W ODNIESIENIU DO ANALOGICZNEGO OKRESU
POPRIEDNIEGO ROKU [OSOBY]**

grudzień 2008

- poniżej -3 000 [1]
- -2 999 do -2 000 [3]
- -1 999 do -1 500 [2]
- -1 499 do -1 000 [7]
- -999 do -750 [2]
- -749 do -500 [9]
- -499 do -250 [13]
- -249 do 0 [4]
- 1 do 250 [1]

Największy spadek: -11 252 – miasto Warszawa
Największy wzrost: 36 – powiat węgrowski

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

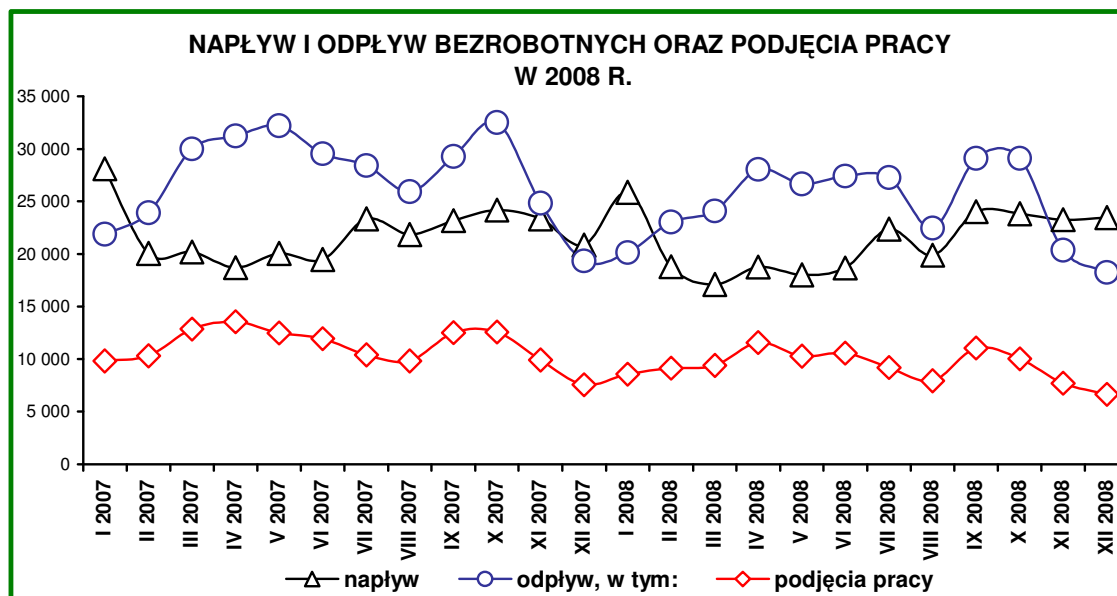
Największy spadek bezrobocia wystąpił w kwietniu, maju i czerwcu, a wynikał między innymi: z rozpoczęcia prac sezonowych w budownictwie i rolnictwie, a także rozpoczynania sezonu turystycznego. Wzrost bezrobocia miał miejsce w styczniu listopadzie i grudniu, wpływ na to miały zwiększone rejestracje osób poprzednio pracujących, nabywających status bezrobotnego po raz kolejny.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

(stan w końcu miesiąca / roku)

Miesiąc / rok	Liczba bezrobotnych		Stopa bezrobocia
	Ogółem	Wzrost / spadek w odniesieniu do poprzedniego miesiąca / roku	
2001	346 118	56 246	14,4
2002	368 856	22 738	15,2
2003	363 554	- 5 302	15,4
2004	352 946	- 10 608	14,7
2005	332 525	- 20 421	13,8
2006	285 612	- 46 913	11,8
2007	219 924	- 65 688	9,2
2008	178 028	- 41 896	
Styczeń	225 661	5 737	9,1
Luty	221 436	- 4 225	8,9
Marzec	214 420	- 7 016	8,7
Kwiecień	205 142	- 9 278	8,3
Maj	196 488	- 8 654	8,0
Czerwiec	187 773	- 8 715	7,6
Lipiec	182 859	- 4 914	7,5
Sierpień	180 280	- 2 579	7,4
Wrzesień	175 213	- 5 067	7,2
Październik	169 936	- 5 277	7,0
Listopad	172 840	2 904	7,1
Grudzień	178 028	5 188	7,3

Napływ do bezrobocia był niższy od odpływu z bezrobocia o 41.896 osób (w 2007 r. o 65.688 osób).

3.1. Napływ do bezrobocia¹³

W 2008r., w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 254.017 bezrobotnych, o 9.246 osób (o 3,5%) mniej niż w 2007 r. Większość noworejestrujących się stanowiły osoby poprzednio pracujące – 178.186 osób (70,2% ogółu napływu).

Warto zaznaczyć, że liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych ukształtowała się pod wpływem zmniejszonej rejestracji osób poprzednio pracujących - zarejestrowano 178.186 osób, tj. o 2.279 osób (o 1,3%) mniej niż w 2007 r. oraz dotychczas nie pracujących – zarejestrowano 75.831 osób, tj. o 6.967 osób (o 8,4%) mniej niż w poprzednim roku.

Struktura napływu do bezrobocia

Wśród 254.017 osoby bezrobotne, które zarejestrowały się w powiatowych urzędach pracy w 2008 r.:

- ⇒ 197.249 osób po raz kolejny powróciło do rejestracji tj. 77,7% ogółu napływu,
rok wcześniej 205.119 osób, tj. 77,9%
- ⇒ 178.186 osób poprzednio pracowało tj. 70,2% ogółu napływu,
rok wcześniej 180.465 osób, tj. 68,5%
- w tym:
- 6.500 osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy tj. 2,6% ogółu napływu,
 rok wcześniej 6.895 osób, tj. 2,6%
- ⇒ 123.296 osób to kobiety tj. 48,6% ogółu napływu,
 rok wcześniej 126.265 osób, tj. 48,0%
- ⇒ 93.020 osób, to długotrwale bezrobotni tj. 36,6% ogółu napływu,
 rok wcześniej 116.722 osoby, tj. 44,3%

¹³ Tabelaryczne zestawienie dotyczące napływu do bezrobocia i jego struktury przedstawiono w Załącznikach Nr 14-16.

⇒ 107.347 osób to mieszkańcy wsi	tj. 42,3% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 107.461 osób tj. 40,8%</i>
⇒ 86.364 osoby do 25 roku życia	tj. 34,0% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 93.246 osób, tj. 35,4%</i>
⇒ 75.831 osób dotychczas nie pracowało	tj. 29,9% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 82.798 osób, tj. 31,4%</i>
⇒ 79.729 osób nie posiadało kwalifikacji zawodowych	tj. 31,4% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 81.122 osoby, tj. 30,8%</i>
⇒ 56.768 osób zarejestrowały się po raz pierwszy	tj. 22,4% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 58.144 osoby, tj. 22,1%</i>
⇒ 55.469 osób posiadało prawo do zasiłku	tj. 21,8% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 57.456 osób, tj. 21,8%</i>
⇒ 31.413 osób było w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	tj. 12,4% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 33.736 osób, tj. 12,8%</i>
⇒ 40.081 osób miało powyżej 50 roku życia	tj. 15,8% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 40.171 osób, tj. 15,3%</i>
⇒ 12.619 osób samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia	tj. 5,0% ogółu napływu,
⇒ 8.356 to osoby niepełnosprawne	tj. 3,3% ogółu napływu, <i>rok wcześniej 7.162 osoby, tj. 2,7%.</i>

3.2. **Odływ z bezrobocia**¹⁴

W 2008 r., wyłączono z ewidencji bezrobotnych 295.913 osób, o 33.038 osób (o 10,1%) mniej niż w 2007 r.

Spośród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji pracę podjęło 112.112 osób, o 21.685 osób (o 16,2%) mniej niż w 2007 r. Podjęcia pracy były główną przyczyną odływu z bezrobocia i stanowiły 37,9% ogółu odływu bezrobotnych (w 2007 r. 40,7%).

Największym udziałem podjęć pracy w „odpływie” bezrobotnych wyróżniały się powiaty: żuromiński (gdzie pracę podjęło 49,7% bezrobotnych wyłączonych z ewidencji), mławski (49,0%), płoński (46,8%) oraz żyrardowski (46,6%).

Drugą istotną przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było nie potwierdzenie gotowości do pracy. Z tego powodu wyłączono z ewidencji bezrobotnych 103.938 osób (35,1% ogólnej liczby wyrejestrowanych w województwie), o 8.934 osoby (o 7,9%) mniej niż w 2007 r.

Najwięcej bezrobotnych (w stosunku do ogółu bezrobotnych) wyrejestrowano z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy w m. st. Warszawie – 45,0% i w powiatach: legionowskim – 44,0%, nowodworskim – 42,0%, wołomińskim – 41,9% i pruszkowskim – 41,3%.

Najmniejszy odsetek bezrobotnych wyłączonych z tego powodu zanotowano w powiatach: żuromińskim – 18,1%, białobrzeskim – 22,5%, łosickim – 23,4% i lipskim – 24,2%.

Kolejną przyczyną wyłączeń bezrobotnych było rozpoczęcie stażu przez 17.143 osoby (5,8% ogółu wyłączonych), rozpoczęcie szkolenia przez 16.087 osób (5,4% ogółu wyłączonych), natomiast dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego 14.846 osób (5,0% ogółu wyłączonych z ewidencji bezrobotnych).

¹⁴ Tabelaryczne zestawienie dotyczące odływu z bezrobocia i jego głównych przyczyn przedstawiono w Załącznikach Nr 17-20.

Struktura odpływu z bezrobocia

W 2008 r. 295.913 osób wyłączono z ewidencji bezrobotnych,

w tym z powodu:

⇒	podjęcia pracy	112.112 osób, tj. 37,9% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 133.797 osób, tj. 40,7%</i>
	w tym:	
	- pracy niesubsydiowanej	93.095 osób, tj. 31,5% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 115.506 osób, tj. 35,1%</i>
	- pracy subsydiowanej	19.017 osób, tj. 6,4 ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 18.291 osób, tj. 5,6%</i>
⇒	nie potwierdzenia gotowości do pracy	103.938 osób, tj. 35,1% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 112.872 osoby, tj. 34,3%</i>
⇒	rozpoczęcia stażu	17.143 osoby, tj. 5,8% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 17.296 osób, tj. 5,3%</i>
⇒	rozpoczęcia szkolenia	16.087 osób, tj. 5,4% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 19.002 osoby, tj. 5,8%</i>
⇒	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	14.846 osób, tj. 5,0% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 14.327 osób, tj. 4,4%</i>
⇒	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	7.980 osób tj. 2,7% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 6.328 osób, tj. 1,9%</i>
⇒	rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	4.341 osób, tj. 1,5% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 5.036 osób, tj. 1,5%</i>
⇒	nabycia praw emerytalnych	1.823 osoby, tj. 0,6% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 1.714 osób, tj. 0,5%</i>
⇒	nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego	956 osób, tj. 0,3% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 937 osób, tj. 0,3%</i>
⇒	ukończenia 60/65 lat	936 osób, tj. 0,3% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 976 osób, tj. 0,3%</i>
⇒	pozostałych przyczyn	15.296 osób, tj. 5,2% ogółu odpływu, <i>rok wcześniej 16.081 osób, tj. 4,9%.</i>

4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

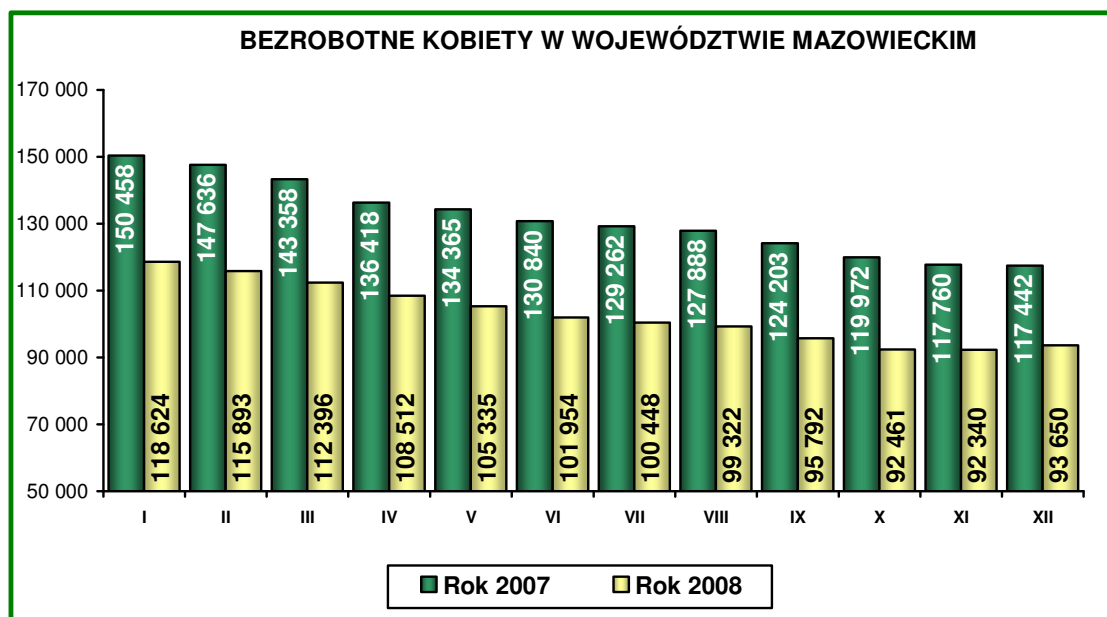
Spśród 178.028 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2008 r.:

- ⇒ 93.650 osób to kobiety tj. 52,6% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 117.442 osoby, tj. 53,4%
- ⇒ 82.511 bezrobotnych mieszkało na wsi tj. 46,4% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 99.596 osób, tj. 45,3%
- ⇒ 31.373 osoby posiadało prawo do zasiłku, tj. 17,6% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 30.904 osoby, tj. 14,0%
- ⇒ 7.739 osób to zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy tj. 4,4% ogółu bezrobotnych
rok wcześniej 10.327 osób, tj. 4,7%
- ⇒ 7.776 osób do 12 miesięcy od ukończenia nauki tj. 4,4% ogółu bezrobotnych,
rok wcześniej 7.458 osób, tj. 3,4%.

4.1. Bezrobotne kobiety¹⁵

Sytuacja bezrobotnych kobiet na rynku pracy, mimo równości gwarantowanej prawem i posiadaniu wyższych od mężczyzn kwalifikacji nadal jest trudna.

W końcu 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **93.650 kobiet**, o 23.792 osoby (o 20,3%), **mniej** niż w grudniu 2007 r. (przy spadku bezrobocia ogółem o 19,1%). Największy spadek liczby bezrobotnych kobiet zanotowano w m. st. Warszawie 35,7% (o 6.074 osoby) oraz w powiatach: otwockim o 37,1% (o 671 osób), legionowskim 34,4% (o 582 osoby) mińskim o 33,8% (o 731 osób) i ostrołęckim o 32,9% (1.107 osób).

¹⁵ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych kobiet przedstawiono w Załącznikach Nr 21-33.

Bezrobotne kobiety dominowały w następujących kategoriach bezrobotnych:

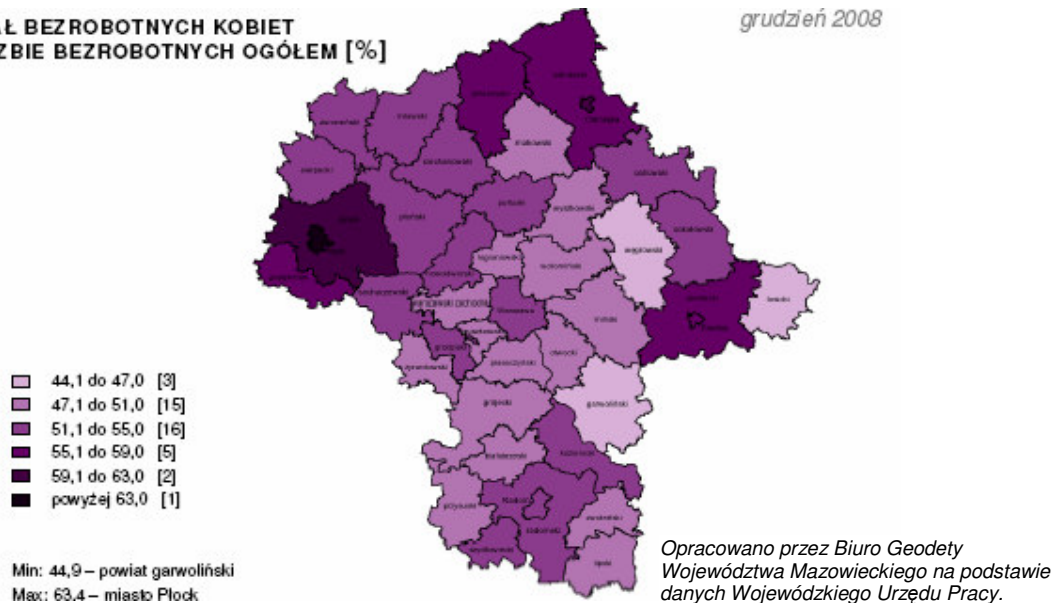
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy (60,3% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
- w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (60,2%),
- dotychczas niepracujący (57,5%),
- zamieszkali na wsi (51,7%),
- poprzednio pracujący (51,1%).

Spośród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, kobiety przeważały w następujących kategoriach:

- samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia (90,7 %),
- osób do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą (67,7%),
- długotrwale bezrobotnych (56,9%),
- bez doświadczenia zawodowego (56,6%),
- osób do 25 roku życia (54,3%),
- osób bez kwalifikacji zawodowych (52,2%).

**UDZIAŁ BEZROBOTNYCH Kobiet
W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]**

grudzień 2008

Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 52,6% i w stosunku do poprzedniego roku zmniejszył się o 0,8 punktu procentowego. Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet wyróżniały się głównie miasta: Płock – 63,4%, Ostrołęka – 60,3%, Siedlce – 55,8% oraz powiaty płocki - 59,6%, przasnyski - 57,8% i siedlecki - 57,0%.

W 14 powiatach kobiety stanowiły mniej niż połowę ogółu bezrobotnych, z czego najniższym udziałem kobiet wyróżniały się powiaty: garwoliński – 44,9%, łosicki – 45,2%, węgrowski - 46,3%, oraz makowski i piaseczyński – po 47,1%.

W 2008 r. w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego:

- ✓ zarejestrowano 123.296 kobiet, tj. 48,5% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie mazowieckim (o 2.969 kobiet, tj. o 2,4% mniej niż w 2007 roku.),
- ✓ wyrejestrowano z ewidencji 147.088 bezrobotnych kobiet, tj. 49,7% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych na terenie województwa mazowieckiego (o 10.198 kobiet, tj. o 6,5% mniej niż w poprzednim roku), w tym pracę podjęło 57.350 kobiet (39,0% ogółu bezrobotnych kobiet

wyłączonych z rejestru), rok wcześniej 66.782 kobiety (42,5% ogółu bezrobotnych kobiet wyłączonych z rejestru).

W wszystkich powiatach udział podjęć pracy w odpływie z bezrobocia kształtował się poniżej 50,0%, najmniej w powiatach: ostrołęckim - 30,8%, ostrowskim 32,9%, legionowskim – 33,4% oraz warszawskim zachodnim – 34,1%.

Na koniec 2008 r. w rejestrach urzędów pracy zarejestrowanych było:

- ✓ 42.634 kobiety zamieszkałe na wsi, tj. 45,5% ogółu bezrobotnych kobiet i w porównaniu do 2007 roku liczba ich zmniejszyła się o 9.192 osoby, (o 17,7%),
- ✓ 14.745 kobietom przysługiwało prawo do zasiłku, tj. 15,7% ogółu bezrobotnych kobiet i było ich o 515 osób, tj. o 3,6% więcej niż w poprzednim roku,
- ✓ 4.670 kobiet zwolnionych z przyczyn zakładów pracy, tj. 5,0% ogółu zarejestrowanych kobiet i było ich o 1.571 osób (o 25,2%) mniej niż rok wcześniej.

Ze względu na wiek, najliczniejszą grupę stanowiły kobiety w wieku 25-34 lata – 29.916 osób (31,9% ogółu bezrobotnych kobiet), następnie w wieku 45-54 lata – 22.463 kobiety (24,0%).

Biorąc pod uwagę wykształcenie bezrobotnych, w końcu 2008 r. na Mazowszu wykształcenie niższe od średniego posiadało 50,1% ogółu bezrobotnych kobiet, tj. 46.920 kobiet. Największym udziałem bezrobotnych kobiet posiadających wykształcenie niższe od średniego pośród ogółu bezrobotnych kobiet wyróżniały się powiaty: plocki – 61,8%, przysuski – 58,8%, przasnyski i węgrowski po 58,5% oraz radomski – 58,2%.

Uwzględniając staż pracy bezrobotnych, najliczniejszą grupę stanowiły kobiety bez stażu pracy - 26,1% ogółu bezrobotnych kobiet, tj. 24.487 osób. Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet bez stażu pracy wyróżniały się powiaty: łosicki – 48,9% ogółu bezrobotnych kobiet, zwoleński – 40,3%, przasnyski i 40,1% oraz przysuski – 38,2%.

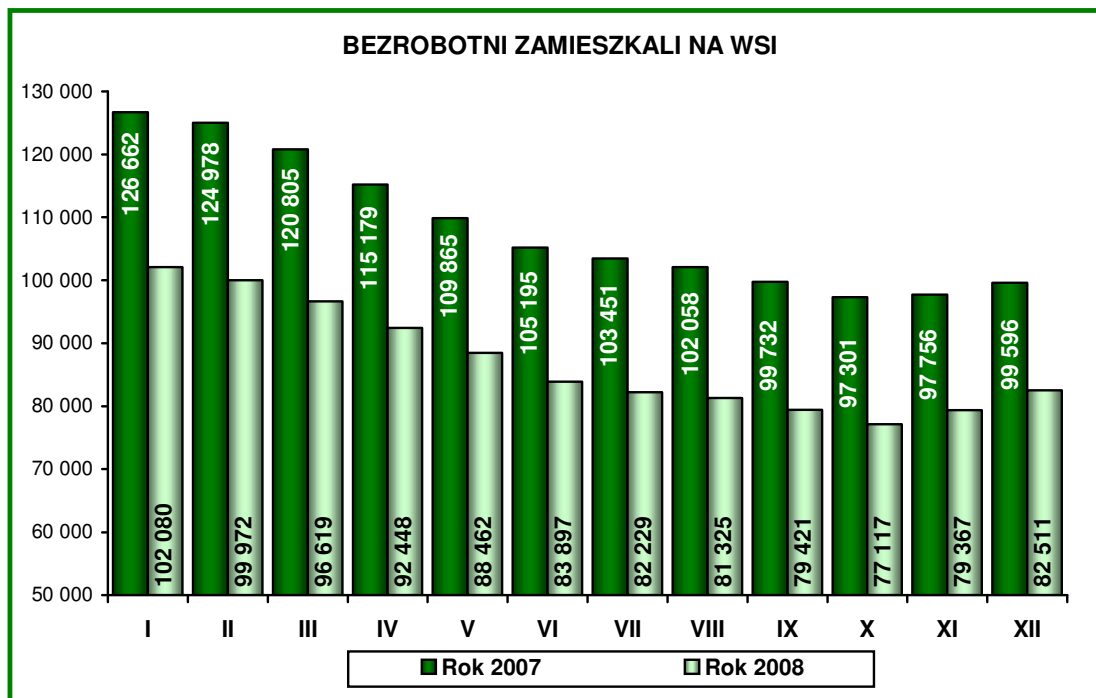
Spośród **55.535 długotrwale bezrobotnych kobiet**, najwięcej było:

- ✓ kobiet posiadających wykształcenie poniżej średniego – 57,4% (31.861 osób), wśród ogółu długotrwale bezrobotnych – 32,6% posiadało wykształcenie niższe od średniego,
- ✓ kobiet w wieku 25-34 lata – 31,3% (17.375 osób), wśród ogółu długotrwale bezrobotnych 17,8%,
- ✓ kobiet bez stażu pracy – 25,9% (14.368 osób), wśród ogółu długotrwale bezrobotnych 14,7%.

4.2. Bezrobotni zamieszkałi na wsi¹⁶

Problemem staje się również bezrobocie na wsi. W końcu 2008 r. na wsi mieszkało **82.511 osób bezrobotnych**, w tym 42.634 kobiety (51,7% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi). W porównaniu do końca 2007 r. liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 17.085 osób, tj. o 17,2% (przy spadku ogółu bezrobotnych o 19,1% oraz mieszkańców miast o 20,6%).

Niższe tempo spadku liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi w odniesieniu do spadku liczby bezrobotnych ogółem, wpłynęło na zwiększenie udziału liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych z 45,3% w 2007 r. do **46,3% w 2008 r.** (o 1 punkt procentowy).

Warto zaznaczyć, że w 29 powiatach udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych przekroczył 50,0%, a w 12 powiatach osiągnął 70,0% i więcej.

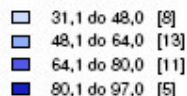
Typowo rolnicze powiaty to: siedlecki, gdzie bezrobotni zamieszkałi na wsi stanowili 96,3% ogółu bezrobotnych, ostrołęcki (95,2%), plocki (90,0%) oraz przysuski (88,0%).

Najmniejszym udziałem (poza miastami na prawach powiatu) bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniały się powiaty: pruszkowski (34,3% ogółu bezrobotnych), otwocki (34,4%), żyrardowski (37,2%), wołomiński (40,4%), legionowski (40,6%) oraz grodziski (40,9%).

¹⁶ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w Załącznikach Nr 34-45.

**UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI
W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]**

grudzień 2008

Min: 34,3 – powiat pruszkowski
Max: 96,3 – powiat siedlecki

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego na
podstawie
danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Od stycznia do grudnia 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 107.347 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. o 114 osób, (o 0,1%) mniej niż w roku poprzednim. W tym samym czasie wyrejestrowano 124.432 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym pracę podjęło 47.781 osób, tj. 38,4% odpływu zamieszkałych na wsi.

W grudniu 2008r.:

- ✓ 66,0% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (54.493 osoby) posiadało wykształcenie niższe od średniego. Największym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie niższe od średniego pośród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyróżniały się powiaty: węgrowski i białobrzegi (po 71,1%), wołomiński (70,6%), płocki (70,4%) oraz wyszkowski (70,0%).
- ✓ 29,5% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (24.319 osób) to bezrobotni w wieku 25-34 lata. Największym udziałem bezrobotnych w tym wieku pośród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyróżniały się powiaty: siedlecki (33,8%), łosicki (33,1%), sierpecki i płoński (po 31,6%).
- ✓ 28,9% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (23.856 osób) stanowiły osoby bez stażu pracy. Największym udziałem bezrobotnych bez stażu pracy w liczbie bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyróżniały się powiaty: łosicki (53,3%), makowski (38,3%), przasnyski (38,1%), przysuski (37,6%), zwoleński (35,8%), lipski (35,2%) oraz garwoliński (35,0%).
- ✓ 28,8% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (23.783 osoby) poszukiwało pracy ponad 24 miesiące. Najwyższy udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 2 lata odnotowano w powiatach: makowskim (41,6% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi w tym powiecie), przysuskim (37,2%), radomskim (36,6%), szydlowieckim (36,1%) oraz ostrowskim (33,2%),

Wśród 82.511 bezrobotnych zamieszkałych na wsi w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu 2008 r. było:

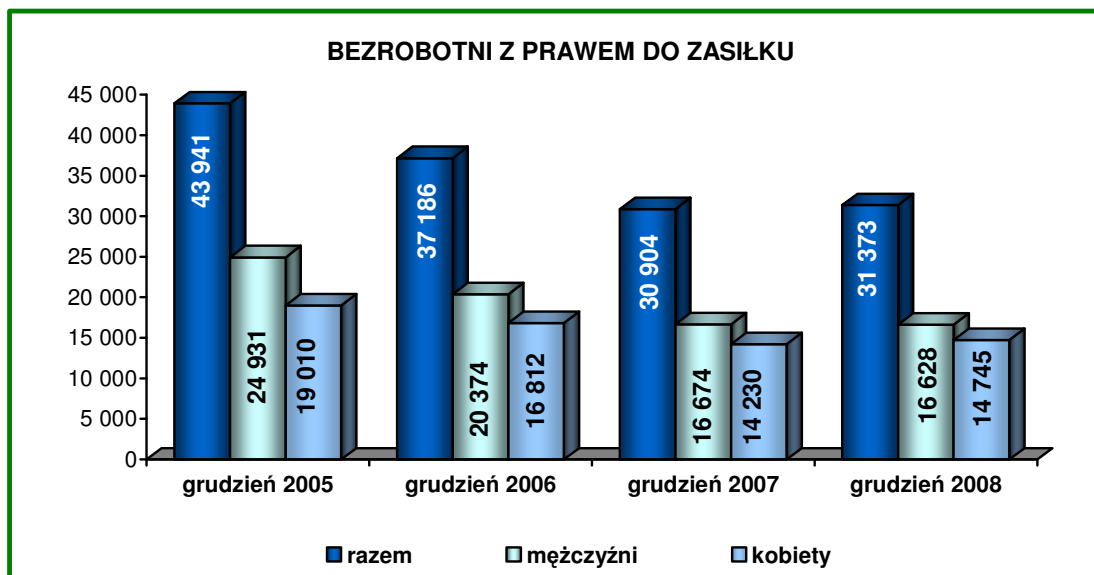
- 54.493 osoby bez wykształcenia średniego, tj. 66,0% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi,
- 46.006 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 55,8%,
- 27.962 osoby bez kwalifikacji zawodowych, tj. 33,9%,

- 27.748 osób bez doświadczenia zawodowego, tj. 33,6%,
- 19.212 osób do 25 roku życia, tj. 23,3%,
- 15.312 osób powyżej 50 roku życia, tj. 18,6%,
- 8.160 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 9,9%,
- 3.569 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia, tj. 4,3%,
- 1.863 osoby niepełnosprawne, tj. 2,3%,
- 666 osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia, tj. 0,8%.

Najwięcej **długotrwale bezrobotnych mieszkańców wsi**, było wśród osób posiadających wykształcenie poniżej średniego – 72,5% (33.365 osób), osób w wieku 25-34 lata - 29,6% (13.607 osób) oraz osób bez stażu pracy – 29,5% (13.554 osoby).

4.3. *Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku*¹⁷

Dużym problemem mazowieckiego rynku pracy jest mała liczba i niski udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. W końcu 2008 r. prawo do zasiłku posiadało **31.373 osoby**, o 469 osób (o 1,5%) więcej niż w grudniu 2007 r. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku stanowili 17,6% ogółu bezrobotnych (o 3,5 punktu procentowego więcej niż w grudniu 2007 r.).

Istnieje znaczna dysproporcja pomiędzy odsetkiem bezrobotnych kobiet i mężczyzn posiadających prawo do zasiłku. **Prawo to przysługiwało 15,7% bezrobotnych kobiet oraz 19,7% mężczyzn.**

Spośród 31.373 bezrobotnych w grudniu 2008 roku prawo do zasiłku posiadało:

⇒ 30.563 osoby poprzednio pracujących tj. 22,6% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących,

w tym:

⇒ 3.270 osób zwolnionych z przyczyn tj. 42,3% ogółu bezrobotnych zwolnionych,
Dotyczących zakładu pracy

⇒ 17.221 osób bez wykształcenia średniego tj. 16,5% ogółu bezrobotnych bez
wykształcenia średniego

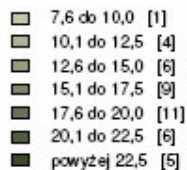
⇒ 14.745 kobiet tj. 15,7% ogółu bezrobotnych kobiet,

¹⁷ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku przedstawiono w Załącznikach Nr 46 – 48.

⇒ 14.718 osób zamieszkałych na wsi	tj. 17,8% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi,
⇒ 7.728 osób powyżej 50 roku życia	tj. 18,4% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
⇒ 7.224 osoby bez kwalifikacji zawodowych	tj. 12,8% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji,
⇒ 4.120 osób do 25 roku życia	tj. 12,6% ogółu bezrobotnych do 25 roku życia,
⇒ 1.502 osoby długotrwale bezrobotne	tj. 1,5% ogółu długotrwale bezrobotnych,
⇒ 1.115 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	tj. 10,5% ogółu bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko,
⇒ 962 osoby bez doświadczenia zawodowego	tj. 1,9% ogółu bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego
⇒ 890 osób niepełnosprawnych	tj. 13,9% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych,
⇒ 810 osób dotychczas nie pracujących	tj. 1,9% ogółu bezrobotnych dotychczas nie pracujących,
⇒ 388 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	tj. 5,0% ogółu osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
⇒ 167 osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia	tj. 6,7% ogółu bezrobotnych, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia,
⇒ 154 osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	tj. 7,9% ogółu bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia
⇒ 23 cudzoziemców	tj. 4,0% ogółu cudzoziemców.

**UDZIAŁ BEZROBOTNYCH
POSIADAJĄCYCH PRAWO DO ZASILKU
W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]**

grudzień 2008

Min: 8,1 – powiat lipski
Max: 24,4 – powiat grodziski

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych Wojewódzkiego
Urzędu Pracy.

Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku wyróżniały się m. Płock (10,4% ogółu bezrobotnych) i m. Siedlce (12,0%) oraz powiaty: lipski (8,1%), łosicki (10,5%), ostrowski (10,9%) i sokołowski (13,3%). Najwyższy odsetek bezrobotnych z prawem do zasiłku odnotowano w powiatach: grodziskim (24,4%), ciechanowskim (23,4%), płońskim (23,0%), wyszkowskim (22,8%) oraz żuromińskim (22,6%).

W 2008 r. w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 55.469 bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, tj. 21,8% ogółu napływu bezrobotnych - o 1.987 osób (o 3,5%) mniej niż w 2007 r.

4.4. **Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy**¹⁸

W końcu 2008 r. liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wynosiła 7.739 osób (4,4% ogółu bezrobotnych), w tym 4.670 kobiet. W odniesieniu do grudnia 2007 r. liczba tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 2.588 osoby (o 25,1%).

Najwyższym udziałem osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyróżniały się m. Radom (11,1% ogółu bezrobotnych) i powiaty: grójecki (10,5%), radomski (9,8%), białobrzegi (8,1%), szydlowiecki (7,9%) oraz pruszkowski (6,0%).

Najniższy odsetek osób zwolnionych z tego powodu zanotowano w m. Ostrołęce (0,2% ogółu bezrobotnych) i w powiatach: nowodworskim (0,1%), makowskim (0,2%) oraz ostrołęckim (0,3%), a w powiecie pułtuskim w rejestrze nie było osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

¹⁸ Zestawienia dotyczące bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 49 - 51.

**UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZWOLNIONYCH
Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]**

grudzień 2008

- poniżej 0,1 [2]
- 0,2 do 3,0 [20]
- 3,1 do 6,0 [15]
- 6,1 do 9,0 [2]
- 9,1 do 12,0 [3]

Min: 0,0 – powiat pultuski
Max: 11,1 – miasto Radom

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

W okresie styczeń – grudzień 2008 r. w urzędach pracy zarejestrowano 6.500 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 2,6% ogółu napływu bezrobotnych (o 395 osób, tj. o 5,7% **mniej** niż w analogicznym okresie poprzedniego roku).

4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki¹⁹

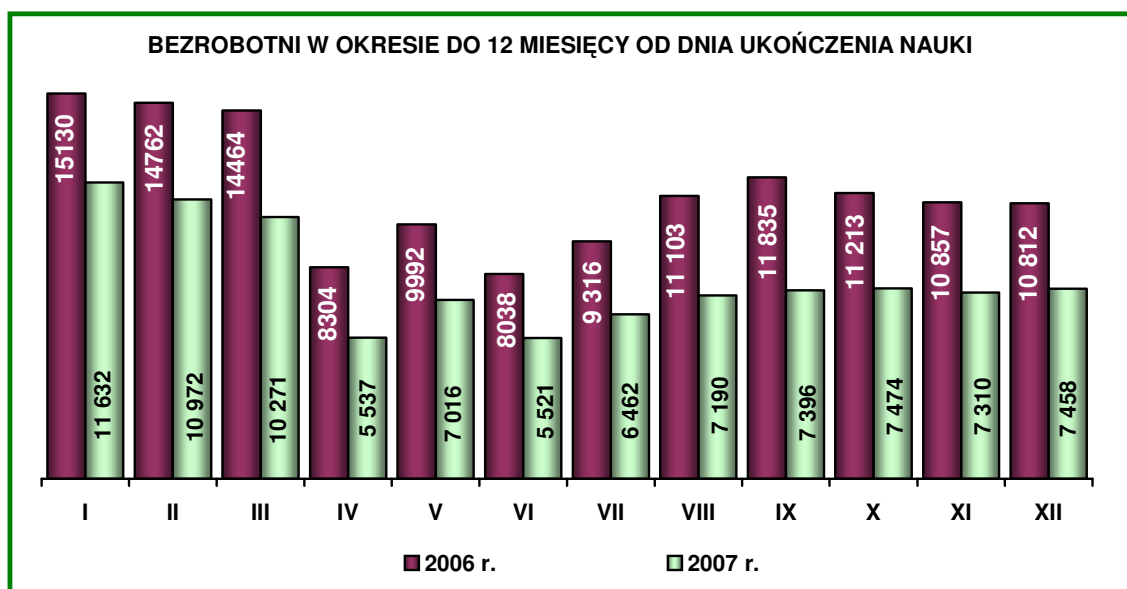
W 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **7.776** bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, w tym 4.681 kobiet (60,2% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). W odniesieniu do grudnia 2007 r. liczba tej kategorii bezrobotnych zwiększyła się o 318 osób (o 4,3%).

Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowili 4,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 3,4%).

Najwyższy udział tej populacji bezrobotnych, przewyższający udział dla województwa odnotowano w powiatach: siedleckim (8,2% ogółu bezrobotnych), zwoleńskim (6,6%), mławskim (6,5%), mińskim (6,4%) i ostrołęckim (6,3%).

Najniższym udziałem wyróżniały się powiaty: piaseczyński (2,2% ogółu bezrobotnych) pruszkowski, sochaczewski i warszawski zachodni (po 2,4%) oraz m. Płock (2,8%).

¹⁹ Tabelaryczne zestawienia dotyczące osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przedstawiono w Załącznikach Nr 52 -55.

W 2008 roku w urzędach pracy naszego województwa zarejestrowano 31.413 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (12,4% napływu ogółu bezrobotnych), o 2.323 osoby (o 6,9%) mniej niż w 2007 r. W tym samym okresie pracę podjęło 7.708 osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (6,9% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę) o 1.714 osób (o 18,2%) mniej niż w poprzednim roku

4.6. Cudzoziemcy²⁰

Na koniec grudnia 2008 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy województwa mazowieckiego figurowało 577 cudzoziemców o 170 osób (o 41,8%) więcej niż w 2007 r., w tym 285 kobiet (49,4% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Najwięcej cudzoziemców zarejestrowanych było w m.st. Warszawie - 308 osób, tj. 53,4% tej populacji bezrobotnych w województwie.

W 2008 roku w urzędach pracy zarejestrowano 865 bezrobotnych cudzoziemców (w poprzednim roku 604 osoby), pracę w tym samym czasie podjęło 157 cudzoziemców (w poprzednim roku 152 osoby).

²⁰ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych cudzoziemców przedstawiono w Załącznikach Nr 56 - 58.

5. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

5.1. Bezrobotni według wieku²¹

Biorąc pod uwagę wiek bezrobotnych, na koniec grudnia 2008 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 51.183 osoby (28,8% ogółu bezrobotnych), następnie bezrobotni w wieku 45-54 lata – 42.939 osób (24,1%) oraz bezrobotni w wieku 35 - 44 lata – 33.151 osób (18,6%) i w wieku 18-24 lata – 32.583 osoby (18,3%).

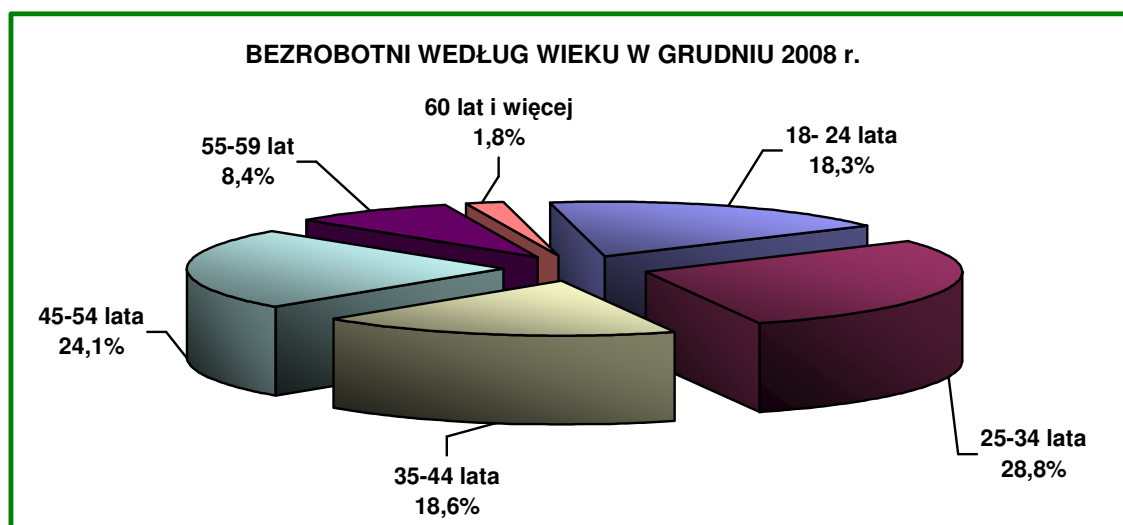
Najmniej liczną grupę stanowiły osoby bezrobotne w wieku 60 i więcej lat – 3.220 osób (1,8% ogółu bezrobotnych).

Bezrobotni według wieku

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	2006 rok		2007 rok		2008 rok	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	285 612	100,0	219 924	100,0	178 028	100,0
<i>w tym w wieku:</i>						
18- 24 lat	55 186	19,3	38 837	17,7	32 583	18,3
25-34 lata	79 061	27,7	61 639	28,0	51 183	28,8
35-44 lata	55 261	19,3	41 658	18,9	33 151	18,6
45-54 lata	73 019	25,6	56 199	25,6	42 939	24,1
55-59 lat	19 018	6,7	17 424	7,9	14 952	8,4
60 lat i więcej	4 067	1,4	4 167	1,9	3 220	1,8

W odniesieniu do końca 2007 r. we wszystkich grupach wiekowych liczba bezrobotnych zmalała. Zdecydowanie największy spadek zarówno liczby bezrobotnych, jak i procentowy, odnotowano wśród osób w wieku 45-54 lata – o 13.260 osób (o 23,6%).

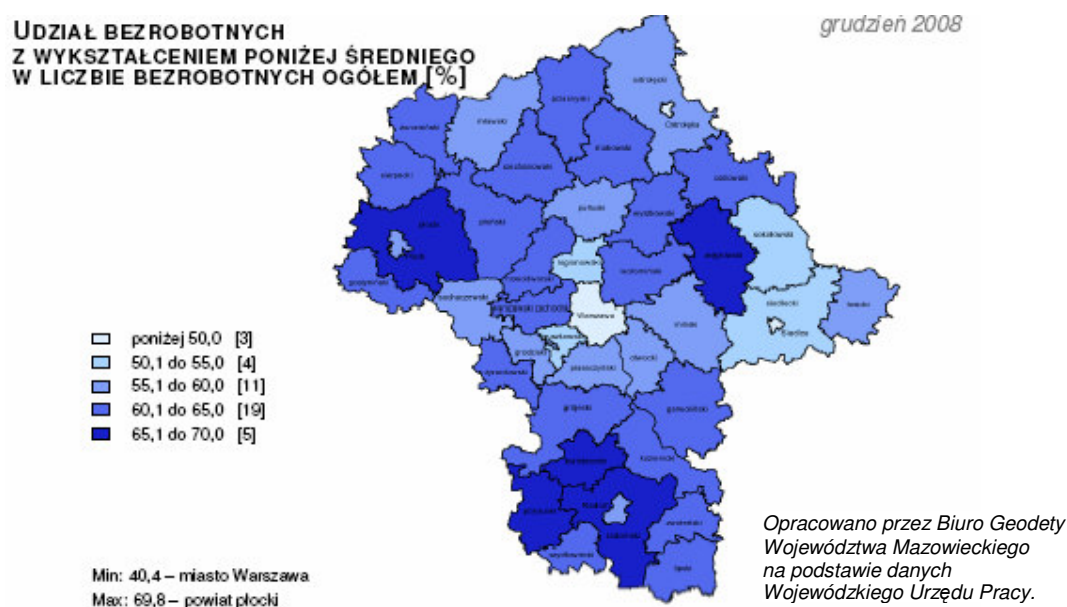
Najwyższym udziałem bezrobotnych w wieku 25-34 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniały się m. Siedlce (32,6%) oraz powiaty: siedlecki (34,1%), łosicki (33,6%), plocki (30,9%), zwoleński (30,6%) oraz płoński (30,5%), najniższym natomiast powiaty: warszawski zachodni (24,7%), otwocki (24,8%), białobrzegi (26,5%), piaseczyński i garwoliński (po 26,9%) oraz ciechanowski (27,0%).

5.2. Bezrobotni według wykształcenia²²

Jedną z przyczyn utrudniających znalezienie pracy był niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. W grudniu 2008 r. wykształcenie niższe od średniego posiadało 104.597 osób, tj. 58,7% ogółu bezrobotnych, z tego:

- ⇒ **50.159 osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (28,2% ogółu bezrobotnych),**
- ⇒ **54.438 osób posiadały wykształcenie gimnazjalne i poniżej (30,5% ogółu bezrobotnych).**

W odniesieniu do grudnia 2007 r. liczba bezrobotnych legitymujących się wykształceniem poniżej średniego zmniejszyła się o 29.496 osób (o 22,0%), a udział ich w liczbie bezrobotnych ogółem zmniejszył się o 2,2 punktu procentowego.

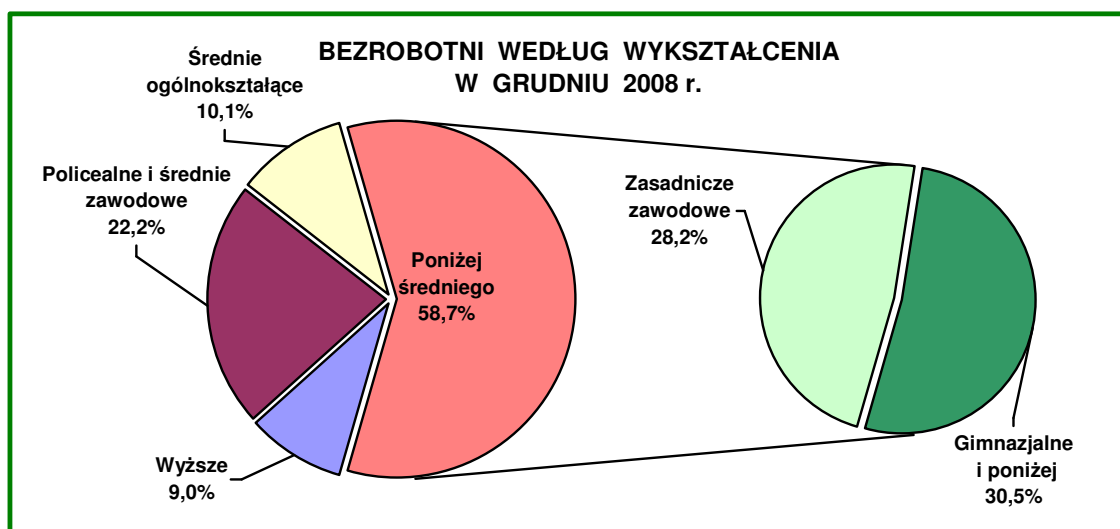

Największe problemy z podjęciem pracy z powodu niskiego poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieli bezrobotni w powiatach: plockim - gdzie wykształcenie niższe od średniego posiadało 69,8% ogółu bezrobotnych, przysuskim (67,5%), węgrowskim 67,2% radomskim (66,8%), białobrzegim (66,5%) oraz zwoleńskim (65,0%).

Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie niższe od średniego wyróżniała się m.st. Warszawa (30,4%), m. Siedlce (46,9%) oraz m. Ostrołęka (48,6%).

²¹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wieku w przedstawiono w Załączniku Nr 59.

²² Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wykształcenia przedstawiono w Załączniku Nr 60.

Bezrobotni legitymujący się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowili 22,2% ogółu bezrobotnych (39.478 osób), a posiadający wykształcenie średnie ogólnokształcące stanowili 10,1% ogółu bezrobotnych (17.936 osób).

Najmniejszą populację bezrobotnych stanowiły osoby z wyższym wykształceniem – 9,0% ogółu bezrobotnych (16.017 osób). Najwyższym udziałem bezrobotnych posiadających takie wykształcenie wyróżniają się głównie miasta: m. st. Warszawa (21,7% ogółu bezrobotnych), m. Siedlce (16,7%), m. Ostrołęka (11,4%), m. Radom (10,6%) oraz m. Płock (9,4%), a także powiaty: pruszkowski (14,0%), siedlecki (11,4%) oraz legionowski (11,2%).

Bezrobotni według wykształcenia

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

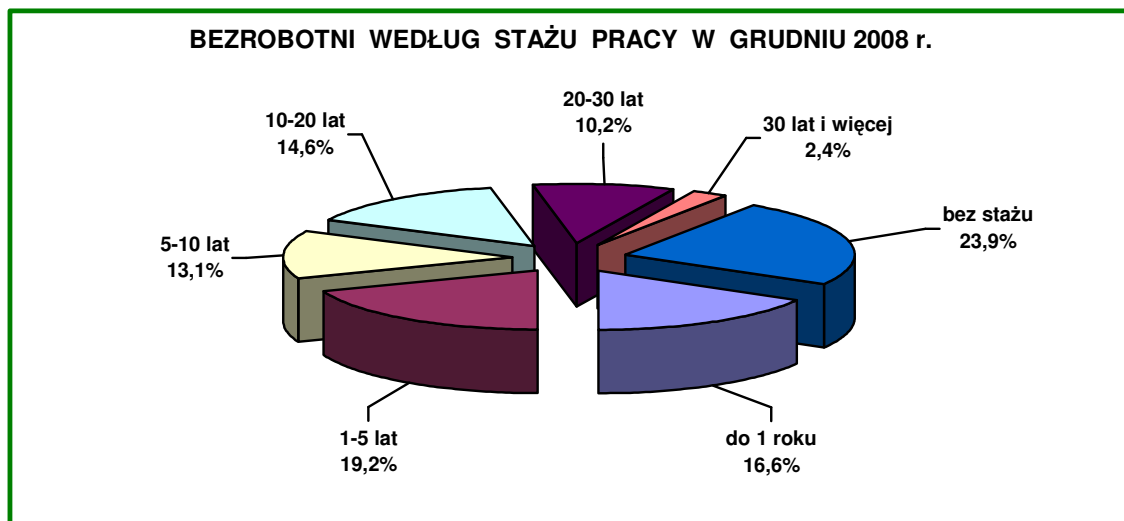
wyszczególnienie	2006 rok		2007 rok		2008 rok	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	285 612	100,0	219 924	100,0	178 028	100,0
w tym z wykształceniem:						
wyższym	19 355	6,2	16 353	7,4	16 017	9,0
policealnym i średnim zawodowym	64 207	22,5	49 215	22,4	39 478	22,2
średnim ogólnokształcącym	24 278	7,6	20 263	9,2	17 936	10,1
zasadniczym zawodowym	86 169	31,6	64 050	29,1	50 159	28,2
gimnazjalnym i poniżej	91 603	32,1	70 043	31,8	54 438	30,5

W odniesieniu do grudnia 2007 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych we wszystkich grupach określających poziom wykształcenia, największy w grupie osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – o 15.605 osób (o 22,3%) oraz wśród bezrobotnych posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe - o 13.891 osób (o 21,7%).

5.3. Bezrobotni według stażu pracy²³

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy - 42.614 osób (23,9% ogółu bezrobotnych), w następnej kolejności były osoby, które przepracowały 1-5 lat – 34.181 osób (19,2%) oraz osoby ze stażem pracy do 1 roku – 29.537 osób (16,6%).

Najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy 30 lat i więcej – 4.165 osób (2,4% ogółu bezrobotnych).

Bezrobotni według stażu pracy

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

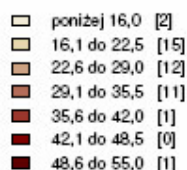
wyszczególnienie	2006 r.		2007 r.		2008 r.	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	285 612	100,0	219.924	100,0	178 028	100,0
<i>w tym ze stażem:</i>						
do 1 roku	45 721	15,8	35 796	16,3	29 537	16,6
1-5 lat	50 612	18,0	39 705	18,1	34 181	19,2
5-10 lat	37 522	13,1	29 052	13,2	23 355	13,1
10-20 lat	42 417	14,9	32 639	14,8	25 983	14,6
20-30 lat	30 679	10,7	23 116	10,5	18 193	10,2
30 i więcej	6 114	2,0	5 235	2,4	4 165	2,4
bez stażu	72 547	25,5	54 381	24,7	42 614	23,9

W odniesieniu do grudnia 2007 r. spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich kategoriach określających staż pracy, największy wśród osób nie posiadających stażu pracy o 11.767 osób (o 21,6%).

²³ Tabelaaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według stażu pracy przedstawiono w Załączniku Nr 61.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH BEZ STAŻU PRACY W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2008

Min: 14,9 – miasto Warszawa
Max: 49,0 – powiat łosicki

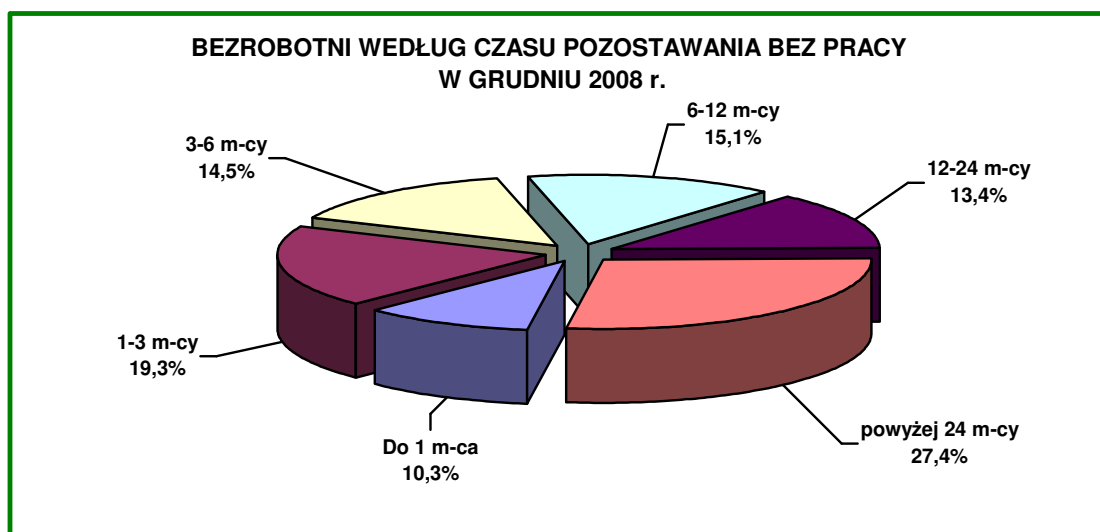
Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Najwyższym udziałem bezrobotnych bez stażu pracy wyróżniły się powiaty: łosicki (49,0% ogółu bezrobotnych), przysuski (36,3%), makowski (34,5%), lipski (33,8%), garwoliński, (33,4%) i zwoleński (33,3%).

Najmniejszy udział stanowili bezrobotni bez stażu pracy w m. st. Warszawie (14,9% ogółu bezrobotnych) i Płocku (15,2%) oraz w powiatach: ciechanowskim i warszawskim zachodnim (po 16,5%), żyrardowskim (17,7%) oraz piaseczyńskim (18,1%).

5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy²⁴

W grudniu 2008 r. najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy – 48.875 osób (27,4% ogółu bezrobotnych). Kolejna grupa to bezrobotni pozostający bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 34.360 osób (19,3% ogółu bezrobotnych).

²⁴ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w Załączniku Nr 62.

Najmniej bezrobotnych poszukiwało pracy do 1 miesiąca – 18.270 osób (10,3% ogółu bezrobotnych).

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	2006 r.		2007 r.		2008 r.	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	285 612	100,0	219 924	100,0	178 028	100,0
<i>w tym pozostający bez pracy:</i>						
do 1 miesiąca	16 640	5,8	16 393	7,5	18 270	10,3
1-3 miesiące	38 409	13,5	33 433	15,2	34 360	19,3
3-6 miesięcy	35 009	12,3	28 496	13,0	25 933	14,5
6-12 miesięcy	41 547	14,5	31 149	14,2	26 809	15,1
powyżej 12 miesięcy	154 007	53,9	110 453	50,2	72 656	40,8
<i>w tym:</i>						
12-24 miesięcy	45 743	16,0	31 720	14,4	23 781	13,4
powyżej 24 miesięcy	108 264	37,9	78 733	35,8	48 875	27,4

W odniesieniu do grudnia 2007 r. odnotowano wzrost bezrobocia o 927 osób w grupie bezrobotnych pozostających bez pracy 1 – 3 miesiące, w pozostałych grupach określających czas pozostawania bez pracy nastąpił spadek, najwyższy wśród osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy o 29.858 osób (o 37,9%).

Warto podkreślić, że najwyższy udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy odnotowano w m. Radomiu (36,6% ogółu bezrobotnych) i w powiatach: makowskim (39,3%), przysuskim (35,9%), szydlowieckim (35,4%) oraz radomskim (35,2%).

Problem pozostawania bez pracy powyżej 24 miesięcy w najmniejszym stopniu dotknął powiaty znajdujące się w obszarze warszawskim. Najniższy odsetek tej populacji bezrobotnych odnotowano w powiatach: grodziskim (7,3%), mławskim (14,9%), otwockim (18,4%), legionowskim i piaseczyńskim (po 18,8%) oraz wołomińskim (18,9%).

6. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW ²⁵

Obligatoryjna statystyka dotycząca struktury bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów i specjalności - sporządzana w cyklach półrocznych - umożliwia obserwację zjawiska bezrobocia od strony podaży i popytu na pracę w danych zawodach.

Podstawą analizy struktury zawodowej jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy. Dla poszczególnych zawodów i specjalności miejskie i powiatowe urzędy pracy stosują 6-cyfrowy symbol zawodu.

Spośród 178.028 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2008 r., zawód wyuczony posiadało 143.444 bezrobotnych. Populacja bezrobotnych bez zawodu obejmowała 34.584 osoby, co stanowiło 19,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Z liczby bezrobotnych ogółem poprzednio pracowało 135.414 osób (76,1%).

Statystyka dla bezrobotnych poprzednio pracujących jest sporządzana według zawodu, w jakim bezrobotni poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy w danym zawodzie (w okresie minimum 1 roku).

Grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy przez okres minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Do grupy tej zakwalifikowane są osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niepełnym podstawowym oraz wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

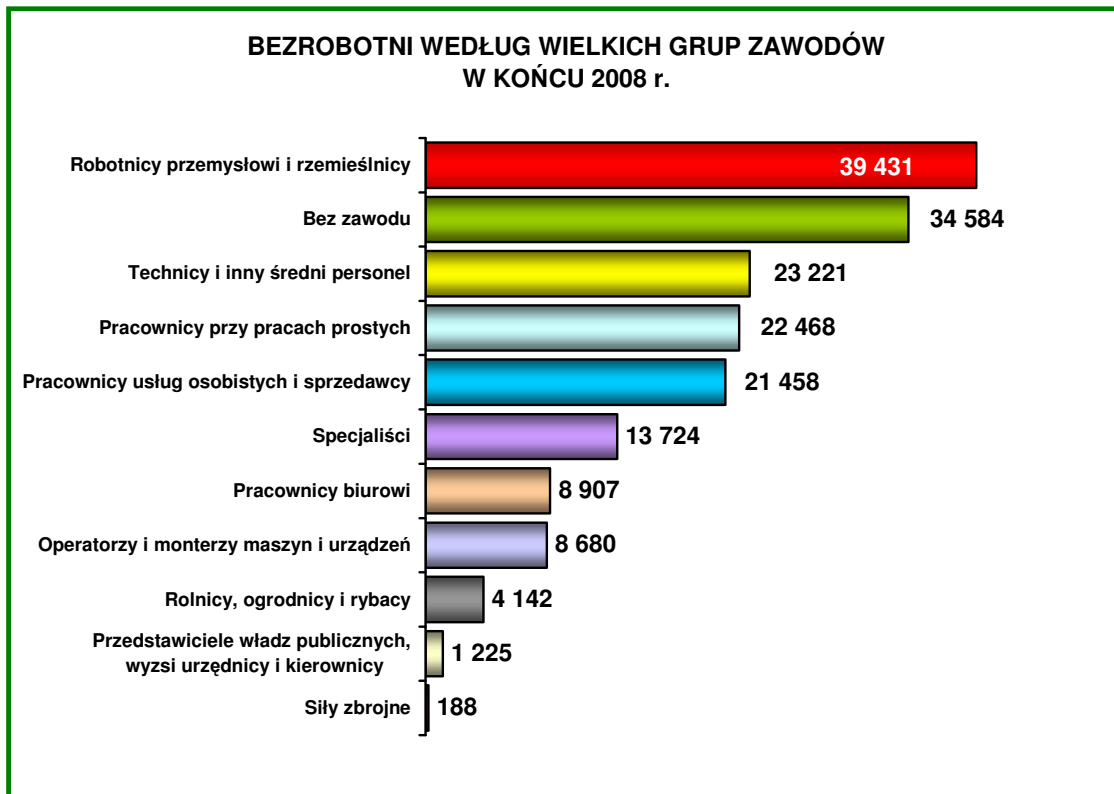
Wprowadzie klasyfikacja statystyczna nie określa jednoznacznie poziomu wykształcenia według zawodów, to jednak układ zawodów według głównych grup zawodowych oraz nazwy poszczególnych grup zawodów mogą sugerować oczekiwany poziom wykształcenia.

W niniejszym opracowaniu analizą objęto grupy elementarne wyodrębnione w „Klasyfikacji Zawodów i Specjalności” biorąc za podstawę analizy następujące grupy główne:

- ✓ grupa 1 - Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy - nie określone wymagane wykształcenie (symbole elementarnych grup zawodowych - od 1111 do 1319), grupa ta obejmuje zawody, w których podstawowymi zadaniami są planowanie, określanie i realizowanie podstawowych celów i kierunków polityki państwa, formułowanie przepisów prawnych oraz kierowanie działalnością jednostek administracji publicznej, a także sprawowanie funkcji zarządzania w przedsiębiorstwach lub ich wewnętrznych jednostkach organizacyjnych,”
- ✓ grupa 2 - Specjaliści - poziom wykształcenia uzyskiwany na studiach wyższych zawodowych, studiach magisterskich i studiach podyplomowych oraz na studiach doktoranckich (symbole elementarnych grup zawodowych - od 2111 do 2479),
- ✓ grupa 3 - Technicy i inny średni personel - poziom wykształcenia uzyskiwany w szkole policealnej oraz w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 3111 do 3491),
- ✓ grupa 4 - Pracownicy biurowi - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, zasadniczej szkole zawodowej, w szkole policealnej lub w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 4111 do 4223),
- ✓ grupa 5 - Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - poziom wykształcenia uzyskiwany w gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, zasadniczej szkole zawodowej, w szkole policealnej lub w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 5111 do 5221),

²⁵ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wielkich i elementarnych grup zawodów oraz według zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 63-65.

- ✓ grupa 6 - Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum oraz w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 6111 do 6411),
- ✓ grupa 7 - Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum, w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 7111 do 7443),
- ✓ grupa 8 - Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum oraz w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 8111 do 8341),
- ✓ grupa 9 - Pracownicy przy pracach prostych - poziom wykształcenia uzyskiwany w szkole podstawowej (symbole elementarnych grup zawodowych od 9111 do 9331),
- ✓ grupa 0 - Siły zbrojne - nie określone wymagane wykształcenie (symbole elementarnych grup zawodowych od 0111 do 0141), w grupie tej klasyfikowani są żołnierze zawodowi służby stałej i kontraktowej oraz żołnierze zasadniczej i nadterminowej służby wojskowej.

Biorąc pod uwagę grupy wielkie określone w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, najliczniejszą wśród bezrobotnych była grupa **robotników przemysłowych i rzemieślników**. W końcu grudnia 2008 r. do grupy tej zaliczono **39.431** bezrobotnych, tj. **22,2%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (*rok wcześniej 50.160 bezrobotnych, tj. 22,8%*).

Drugą pod względem liczebności grupę stanowili bezrobotni **bez zawodu** - w grudniu 2008 r. bez pracy pozostawało **34.584** bezrobotnych zaliczonych do tej grupy, tj. **19,4%** ogółu bezrobotnych (*rok wcześniej 40.706 bezrobotnych, tj. 18,5%*).

Poważne problemy z podjęciem zatrudnienia mieli również bezrobotni zakwalifikowani do grupy **technicy i inny średni personel**. Było ich w województwie **23.221** osób, tj. **13,0%** ogółu bezrobotnych (w grudniu 2007 r. 28.675 osób, tj. 13,0% ogółu bezrobotnych).

Najmniej liczna była grupa bezrobotnych **siły zbrojne** - **188** bezrobotnych, tj. **0,1%** ogółu bezrobotnych (w grudniu 2007 r. 205 osób, tj. 0,1%).

Bezrobotni według wielkich grup zawodów

Grupa zawodowa	stan na koniec grudnia 2008r.	stan na koniec grudnia 2007r.	wzrost /spadek w osobach	wzrost /spadek w %
Ogółem województwo, w tym:	178 028	219 924	- 41 896	-19,1%
0. Siły zbrojne	188	205	-17	-8,3%
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1 225	1 428	-203	-14,2%
2. Specjaliści	13 724	15 171	-1 447	-9,5%
3. Technicy i inny średni personel	23 221	28 675	-5 454	-19,0%
4. Pracownicy biurowi	8 907	11 488	-2 581	-22,5%
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	21 458	27 983	-6 525	-23,3%
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4 142	5 650	-1 508	-26,7%
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	39 431	50 160	-10 729	-21,4%
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8 680	10 060	-1 380	-13,7%
9. Pracownicy przy pracach prostych	22 468	28 398	-5 930	-20,9%
<i>Bez zawodu</i>	34 584	40 706	-6 122	-15,0%

We wszystkich grupach zawodów bezrobocie spadło, a największy procentowy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w zawodach należących do grupy rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 26,7% (o 1.508 osób) oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – o 23,3% (o 6.525 osób).

Według elementarnych grup zawodów, spośród 143.444 bezrobotnych posiadających zawód zarejestrowanych w urzędach pracy w grudniu 2008 r., najliczniejszą grupę stanowili **sprzedawcy i demonstratorzy (symbol elementarnej grupy zawodowej 5221) – 13.100 osób, tj. 9,1% ogółu bezrobotnych posiadających zawód (rok wcześniej 17.357 osób).**

Pozostałe grupy zawodowe najliczniej reprezentowali:

- ⇒ (9321) robotnicy przy pracach prostych w przemyśle 5.351 osób (rok wcześniej 6.869 osób),
- ⇒ (4191) pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani 4.300 osób (rok wcześniej 5.662 osoby),
- ⇒ (9132) pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne 4.122 osoby (rok wcześniej 5.427 osób),
- ⇒ (7222) ślusarze i pokrewni 3.961 osób (rok wcześniej 5.015 osób),
- ⇒ (3419) pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani 3.875 osób (rok wcześniej 4.992 osoby),
- ⇒ (9141) gospodarze budynków 3.358 osób (rok wcześniej 4.265 osób),
- ⇒ (9313) robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym 3.179 osób (rok wcześniej 3.703 osoby),
- ⇒ (5122) kucharze 3.120 osób (rok wcześniej 3.847 osób),
- ⇒ (7433) krawcy, kapelusznicy i pokrewni 3.053 osoby (rok wcześniej 4.112 osób),
- ⇒ (7231) mechanicy pojazdów samochodowych 3.048 osób (rok wcześniej 3.833 osoby),

⇒ (3115) technicy mechanicy	3.042 osoby (rok wcześniej 3.854 osoby),
⇒ (9162) zmiataacze i pokrewni	2.422 osoby (rok wcześniej 3.134 osoby),
⇒ (7436) szwaczki, hafciarki i pokrewni	2.410 osób (rok wcześniej 2.957 osób),
⇒ (7121) murarze i pokrewni	2.402 osoby (rok wcześniej 3.164 osoby),
⇒ (2411) ekonomiści	2.293 osoby (rok wcześniej 2.950 osób),
⇒ (7233) mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	2.079 osób (rok wcześniej 2.703 osoby),
⇒ (7412) piekarze, cukiernicy i pokrewni	2.046 osób (rok wcześniej 2.662 osoby).

Biorąc pod uwagę sześciocyfrowe kody zawodów i specjalności, na koniec 2008 r. najwięcej bezrobotnych zaliczono do następujących zawodów i specjalności:

⇒ sprzedawca	12.803 osoby (rok wcześniej 16.962 osoby),
⇒ pracownik biurowy	4.102 osoby (rok wcześniej 5.396 osób),
⇒ ślusarz	3.819 osób (rok wcześniej 4.811 osób),
⇒ robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3.612 osób (rok wcześniej 4.914 osób),
⇒ asystent ekonomiczny	3.543 osoby (rok wcześniej 4.632 osoby),
⇒ robotnik gospodarczy	3.229 osób (rok wcześniej 4.105 osób),
⇒ robotnik budowlany	3.179 osób (rok wcześniej 3.703 osoby),
⇒ krawiec	3.019 osób (rok wcześniej 4.062 osoby),
⇒ technik mechanik	2.723 osoby (rok wcześniej 3.428 osób),
⇒ sprzątaczką	2.627 osób (rok wcześniej 3.471 osób),
⇒ robotnik placowy	2.401 osób (rok wcześniej 3.112 osób),
⇒ murarz	2.369 osób (rok wcześniej 3.110 osób),
⇒ szwaczka	2.339 osób (rok wcześniej 2.863 osoby),
⇒ kucharz	2.329 osób (rok wcześniej 3.165 osób),
⇒ ekonomista	2.291 osób (rok wcześniej 2.945 osób),
⇒ mechanik samochodów osobowych	1.636 osób (rok wcześniej 2.431 osób),
⇒ magazynier	1.615 osób (rok wcześniej 1.891 osób),
⇒ obuwnik przemysłowy	1.447 osób (rok wcześniej 1.622 osoby),
⇒ fryzjer	1.302 osoby (rok wcześniej 1.721 osób),
⇒ handlowiec	1.292 osoby (rok wcześniej 1.454 osoby),
⇒ rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	1.256 osób (rok wcześniej 1.621 osób),
⇒ technik rolnik	1.240 osób (rok wcześniej 1.543 osoby).

Warto zwrócić uwagę, że na 15 miejscu w rankingu zawodów generujących bezrobocie znajdują się ekonomiści, a więc bezrobotni zaliczeni do grupy specjalności – legitymujący się wykształceniem wyższym.

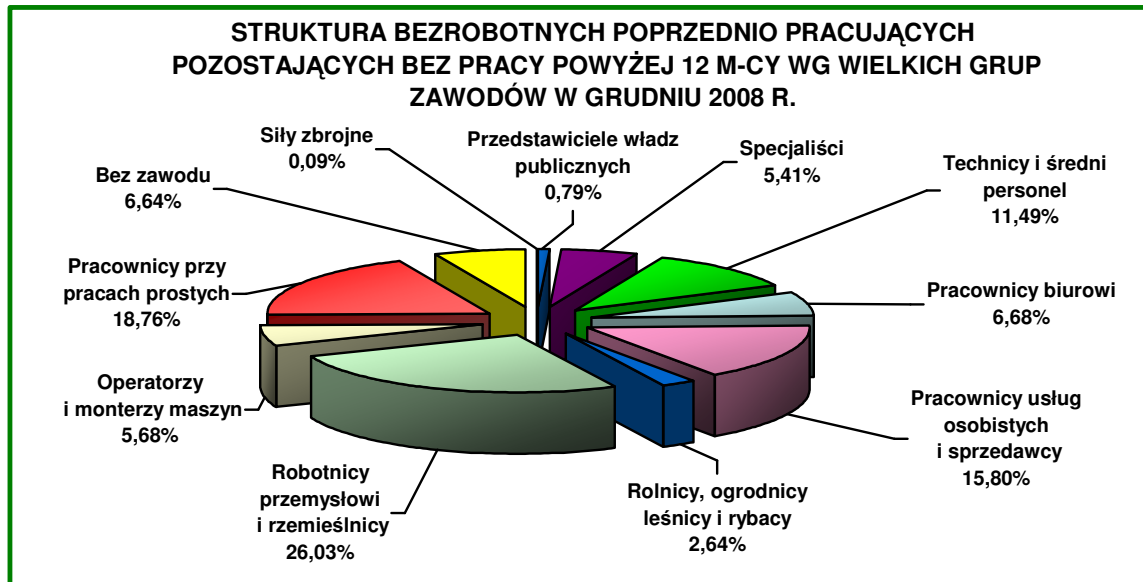
6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności²⁶

W końcu 2008 r. spośród 135.414 bezrobotnych poprzednio pracujących – **54.670** osób (**40,4%** bezrobotnych poprzednio pracujących) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności - według wielkich grup zawodowych, najwięcej osób pozostających bez pracy ponad rok zaliczono do następujących grup zawodów:

- ⇒ *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 14.228 osób, tj. 26,0% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (rok wcześniej 22.319 osób, tj. 26,8%),

²⁶ Tabełaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według grup zawodów oraz zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 63-65.

- ⇒ *pracownicy przy pracach prostych* – 10.254 osoby, tj. 18,8% (rok wcześniej 15.132 osoby, tj. 18,2%),
- ⇒ *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* – 8.639 osób, tj. 15,8% (w poprzednim roku 13.184 osoby tj. 15,9%).

Najwyższy udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w grupie ***pracownicy przy pracach prostych*** – 46,6% bezrobotnych poprzednio pracujących w tej grupie zawodów oraz w grupie ***pracownicy usług osobistych i sprzedawcy*** – 45,7%.

Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących (według wielkich grup zawodów grudnia 2008 r.)

Grupa zawodowa	Bezrobotni poprzednio pracujący w końcu grudnia 2008 r.		
	ogółem	w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
	w liczbach bezwzględnych		w procencie do ogółem
Ogółem województwo, w tym:	135 414	54 670	40,4%
0. Siły zbrojne	157	51	32,5%
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1 222	430	35,2%
2. Specjaliści	9 443	2 955	31,3%
3. Technicy i inny średni personel	17 254	6 280	36,4%
4. Pracownicy biurowi	8 432	3 654	43,3%
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	18 899	8 639	45,7%
6. Rolnicy, ogrodnicy leśnicy i rybacy	3 179	1 444	45,4%
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	34 858	14 228	40,8%
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8 367	3 104	37,1%
9. Pracownicy przy pracach prostych	22 025	10 254	46,6%
<i>Bez zawodu</i>	11 578	3 631	31,4%

Warto zaznaczyć, że w grupach zawodów wymagających wyższych kwalifikacji zawodowych, odsetek osób bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy jest niższy niż w pozostałych grupach. W grupie **specjaliści** udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyniósł 31,3%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, kobiety stanowiły 57,4% (31.362 osoby) i najwięcej ich było w zawodach należących do grupy **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**, gdzie stanowiły 85,1% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych; **pracownicy biurowi**, gdzie stanowiły 81,1% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych oraz grupy **specjaliści**, gdzie stanowiły 70,4% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych.

Warto dodać, że najmniejsze problemy z podjęciem pracy miały kobiety w zawodach należących do grupy **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**, gdzie stanowiły 35,2% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych oraz **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, gdzie stanowiły 36,8% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych.

W rankingu zawodów i specjalności (według kodów sześciocyfrowych), w których bezrobotni poprzednio pracujący pozostawali bez pracy powyżej 12 miesięcy, w zdecydowanej większości na pierwszych lokatach pojawiają się te same zawody co w rankingu bezrobotnych:

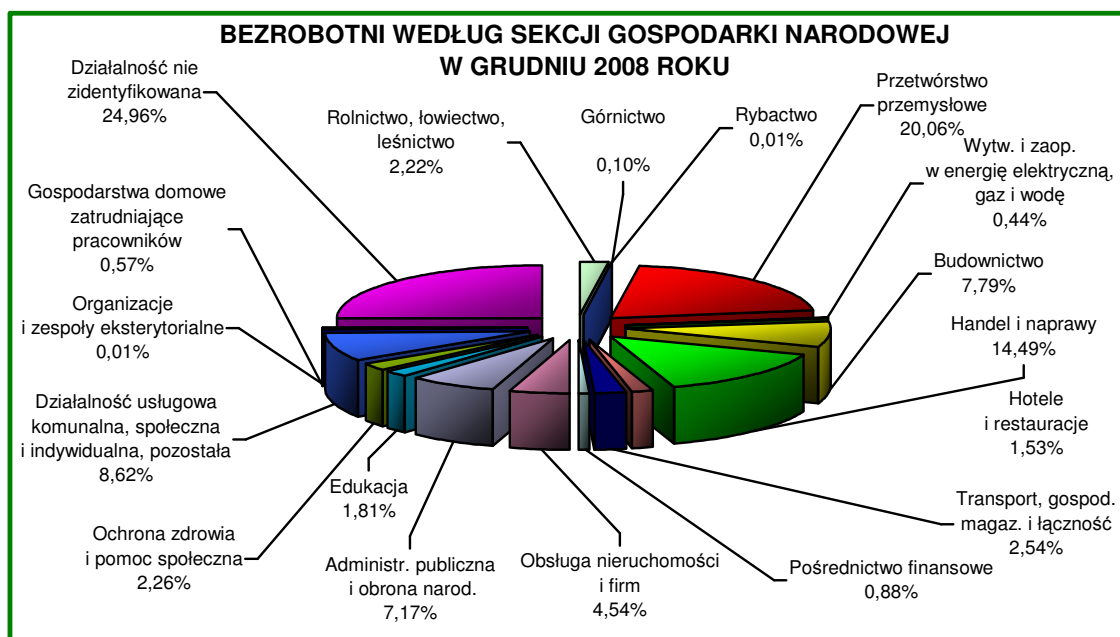
⇒ sprzedawca	5.764 osoby	(rok wcześniej 8.717 osób),
⇒ robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1.708 osób	(rok wcześniej 2.626 osób),
⇒ pracownik biurowy	1.708 osób	(rok wcześniej 2.670 osób),
⇒ sprzątaczkę	1.383 osoby	(rok wcześniej 2.082 osoby),
⇒ ślusarz	1.364 osoby	(rok wcześniej 2.166 osób),
⇒ robotnik placowy	1.355 osób	(rok wcześniej 1.854 osoby),
⇒ robotnik gospodarczy	1.269 osób	(rok wcześniej 2.004 osoby),
⇒ robotnik budowlany	1.196 osób	(rok wcześniej 1.765 osób),
⇒ szwaczka	1.192 osoby	(rok wcześniej 1.726 osób),
⇒ asystent ekonomiczny	1.090 osób	(rok wcześniej 1.676 osób),
⇒ krawiec	1.090 osób	(rok wcześniej 1.771 osób),
⇒ murarz	969 osób	(rok wcześniej 1.500 osób),
⇒ kucharz	760 osób	(rok wcześniej 1.227 osób),
⇒ obuwnik przemysłowy	756 osób	(rok wcześniej 1.010 osób),
⇒ technik mechanik	627 osób	(rok wcześniej 994 osoby)
⇒ ekonomista	593 osoby	(rok wcześniej 971 osób),
⇒ magazynier	568 osób	(rok wcześniej 859 osób),
⇒ tokarz	446osób	(rok wcześniej 734 osoby),
⇒ mechanik samochodów osobowych	420 osób	(rok wcześniej 747 osób).

Ponadto z grupy bezrobotnych poprzednio pracujących **bez zawodu – 3.631 osób** poszukiwało pracy ponad 12 miesięcy (w poprzednim roku 5.280 osób).

7. BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (PKD)²⁷

Analiza statystyki rynku pracy dotycząca bezrobotnych według Polskiej Działalności Gospodarczej w pewnym stopniu odzwierciedla skutki dokonujących się przemian gospodarczych.

Wśród bezrobotnych dominują osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. Na koniec 2008 r. populacja tych bezrobotnych liczyła 135.414 osób, tj. 76,1% ogółu bezrobotnych i była mniejsza w porównaniu do poprzedniego roku o 30.129 osób, (o 18,2%). Spośród nich najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyli ci, którzy pracowali w zakładach należących do sekcji **przetwórstwo przemysłowe**. Z zakładów tych pochodziło 27.167 bezrobotnych tj. 20,1% populacji bezrobotnych poprzednio pracujących i było ich o 6.049 osób tj. o 18,2% mniej niż w końcu 2007 r. Następną liczną grupą bezrobotnych to poprzednio pracujący w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego** – 19.617 osób, tj. 14,5% bezrobotnych poprzednio pracujących (o 5.908 osób, tj. o 23,1% mniej niż w poprzednim roku) oraz pracujący w sekcji **działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała** – 11.674 osoby, tj. 8,6% bezrobotnych poprzednio pracujących (o 3.576 osób, tj. o 23,4% mniej niż w 2007 r.).

Z ogólnej liczby bezrobotnych poprzednio pracujących, większość (81.586 osób, tj. 60,3%) pochodziła z sektora prywatnego.

Spadek bezrobotnych poprzednio pracujących ukształtował się na poziomie 18,2% i dotyczył wszystkich sekcji gospodarki narodowej, z czego największy spadek w ujęciu procentowym odnotowano w następujących sekcjach istotnych dla rozwoju województwa:

- ⇒ **obsługa nieruchomości i firm**, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 26,5% (2.216 osób),
- ⇒ **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz i wodę**, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 24,2% (o 188 osób),
- ⇒ **budownictwo**, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 20,7% (o 2.751 osób),
- ⇒ **przetwórstwo przemysłowe**, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 18,2% (o 6.049 osób).

²⁷ Tabełaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 66.

Bezrobotni według sekcji gospodarki narodowej

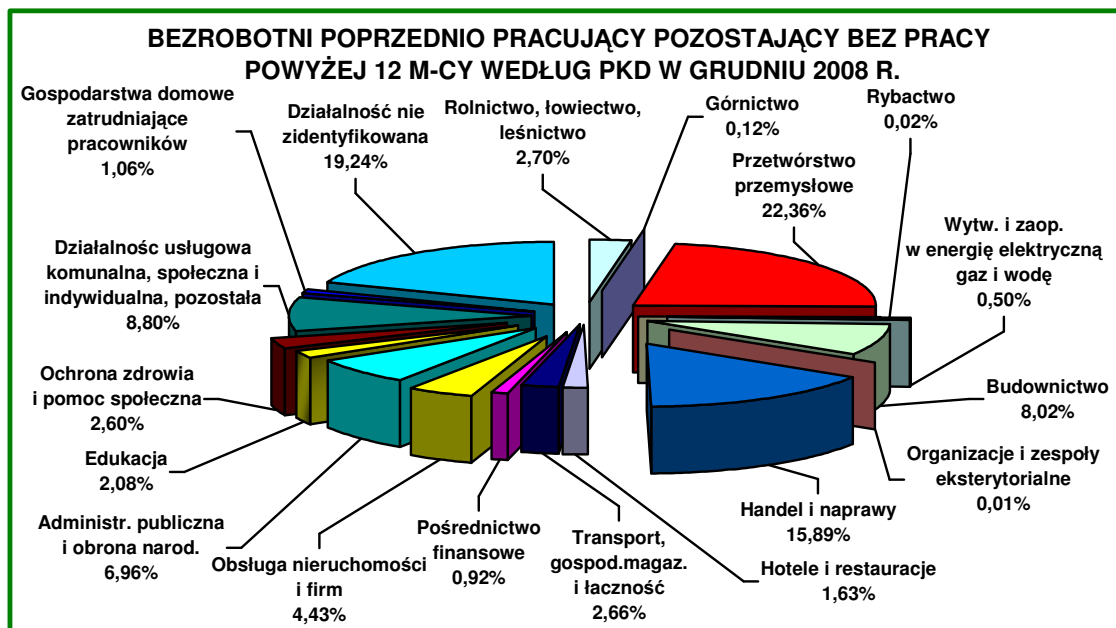
Lp	Wyszczególnienie	stan na koniec grudnia 2008 r.	stan na koniec grudnia 2007 r.	wzrost /spadek w osobach	wzrost /spadek w %
1	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	3 006	3 866	- 860	- 22,2
2	Rybstwo	13	14	- 1	- 7,1
3	Górnictwo	142	156	- 14	- 9,0
4	Przetwórstwo przemysłowe	27 167	33 216	- 6 049	- 18,2
5	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	590	778	- 188	- 24,2
6	Budownictwo	10 549	13 300	- 2 751	- 20,7
7	Handel i naprawy	19 617	25 525	- 5 908	- 23,1
8	Hotele i restauracje	2 070	2 909	- 839	- 28,8
9	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3 445	4 387	- 942	- 21,5
10	Pośrednictwo finansowe	1 188	1 523	- 335	- 22,0
11	Obsługa nieruchomości i firm	6 153	8 369	- 2 216	- 26,5
12	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	9 707	11 464	- 1 757	- 15,3
13	Edukacja	2 448	3 242	- 794	- 24,5
14	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	3 066	4 072	- 1 006	- 24,7
15	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	11 674	15 250	- 3 576	- 23,4
16	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	775	1 097	- 322	- 29,4
17	Organizacje i zespoły eksterytorialne	8	15	- 7	- 46,7
18	Działalność niezidentyfikowana	33 796	36 360	- 2 564	- 7,1
19	RAZEM	135 414	165 543	- 30 129	- 18,2
20	Dotychczas nie pracujący	42 614	54 381	- 11 767	- 21,6
21	OGÓŁEM	178 028	219 924	- 41 896	- 19,1

7.1. *Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej*²⁸

W końcu 2008 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 54.670 osób poprzednio pracujące pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. o 28.479 osób (o 34,3%) *mniej* niż w końcu 2007 r.

Najliczniejszą grupę bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły osoby poprzednio pracujące w zakładach należących do sekcji **przetwórstwo przemysłowe** – 12.226 osób. Bezrobotni zaliczeni do tej sekcji stanowili 22,4% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

²⁸ Tabelaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej przedstawiono w Załączniku Nr 66.

W odniesieniu do 2007 r. we wszystkich sekcjach wystąpił spadek liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, największy w grupie zakładów należących do sekcji **przetwórstwo przemysłowe** o 6.425 osób tj. 34,4%. W następnej kolejności w sekcji **handel i naprawy** o 4.974 osoby (o 36,4%), **działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała** spadek - o 2.767 osób (o 36,5%) oraz **budownictwo** o 2.467 osób (o 36,0%).

8. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY ²⁹

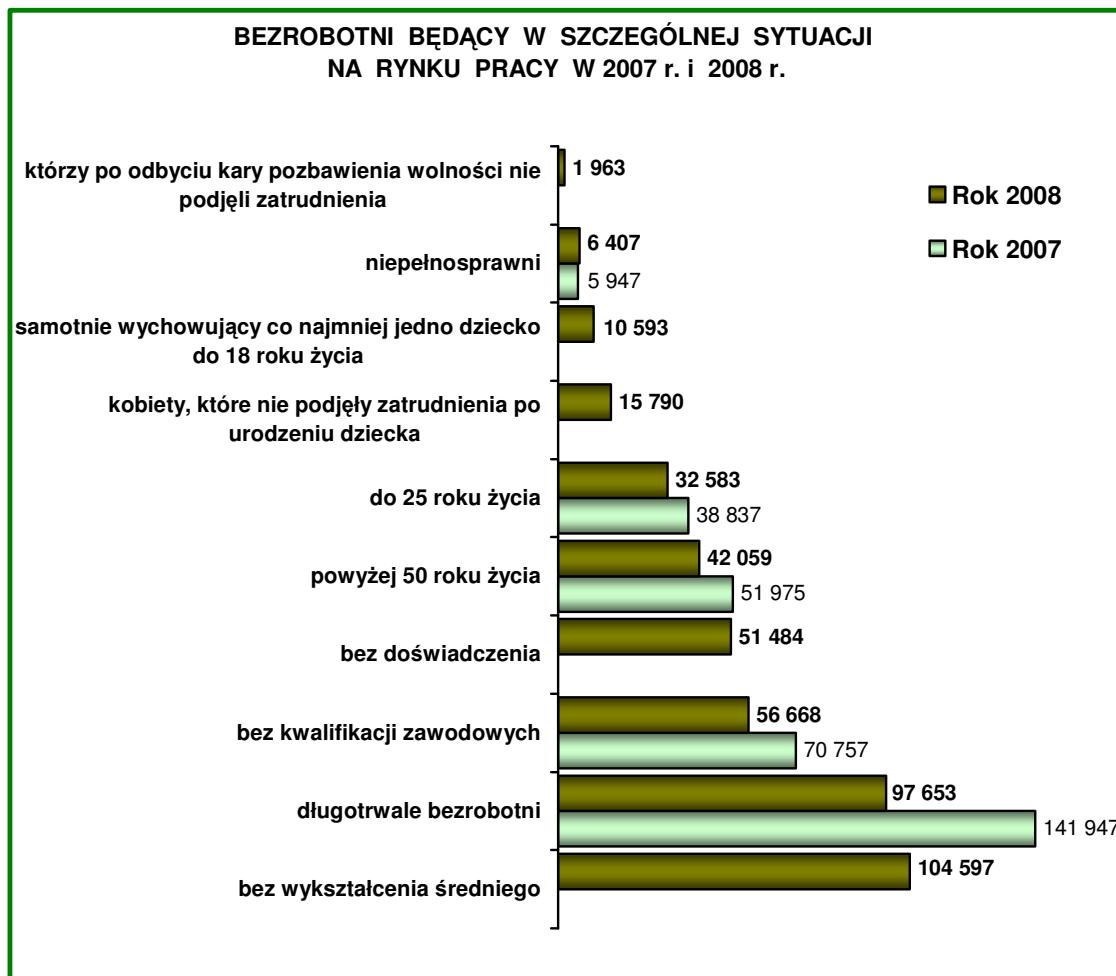
Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415) określa kategorie bezrobotnych zaliczanych do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”³⁰, w stosunku, do których miejski i powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

UWAGA! Od dnia 01 stycznia 2008 r. zostało rozszerzone „Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01”, w którym dodano kolejne kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W związku z tym, nie jest możliwe porównanie i zestawienie obecnych danych z danymi z poprzedniego roku w dodanych kategoriach.

W analizowanym okresie w szczególnej sytuacji na rynku pracy były osoby:

✎ bez wykształcenia średniego	58,8% ogółu bezrobotnych (104.597 osób),
✎ długotrwale bezrobotne	54,9% ogółu bezrobotnych (97.653 osoby),
✎ bez kwalifikacji zawodowych	31,8% ogółu bezrobotnych (56.668 osób),
✎ bez doświadczenia zawodowego	28,9% ogółu bezrobotnych (51.484 osoby),
✎ powyżej 50 roku życia	23,6% ogółu bezrobotnych (42.059 osób),
✎ do 25 roku życia	18,3% ogółu bezrobotnych (32.583 osoby),
✎ kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	8,9% ogółu bezrobotnych (15.790 osób),
✎ samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	6,0% ogółu bezrobotnych (10.593 osoby),
✎ niepełnosprawne	3,6% ogółu bezrobotnych (6.407 osób),
✎ które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1,1% ogółu bezrobotnych (1.963 osoby).

²⁹ Informacje o bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, sporządzane w cyklach kwartalnych dostępne są w wersji elektronicznej na stronie internetowej WUP, <http://www.wup.mazowsze.pl> w zakładce „Statystyka”.

8.1. Długotrwale bezrobotni³¹

Istotnym problemem na Mazowszu jest długotrwale bezrobocie. Na koniec 2008 r. długotrwale bezrobociem dotkniętych było 97.653 osoby (54,9% ogółu bezrobotnych). W odniesieniu do końca 2007 r., liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 44.294 osoby (o 31,2%).

Długotrwale bezrobocie w największym stopniu dotknęło następujące grupy bezrobotnych: osoby posiadające wykształcenie niższe od średniego – 64,6% ogółu długotrwale bezrobotnych (63.093 osoby), osoby w wieku 45-54 lata – 29,0% (28.312 osób), osoby bez stażu pracy – 23,4% (22.849 osób).

Długotrwale bezrobocie dotknęło także 6.250 osób posiadających wykształcenie wyższe (6,4% ogółu długotrwale bezrobotnych). Niepokoić może fakt, że wśród ogółu bezrobotnych legitymujących się wyższym wykształceniem (16.017 osób), długotrwale bezrobotni stanowili 39,0%.

³⁰ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawiono w Załączniku Nr 67-104.

³¹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące długotrwale bezrobotnych przedstawiono w załącznikach Nr 71-73.

UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2008

- poniżej 51,0 [16]
- 51,1 do 57,0 [9]
- 57,1 do 61,0 [11]
- 61,1 do 65,0 [5]
- 65,1 do 69,0 [1]

Min: 27,0 – powiat grodziski
Max: 66,7 – powiat makowski

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Większość długotrwale bezrobotnych stanowiły kobiety – 56,9% ogółu długotrwale bezrobotnych (55.535 osób). Prawo do zasiłku posiadało 1.502 osoby (tylko 1,5% ogółu długotrwale bezrobotnych).

Warto podkreślić, że w 22 powiatach udział osób długotrwale bezrobotnych przewyższał średnią dla województwa. Najwyższym udziałem długotrwale bezrobotnych wyróżniały się miasta: Płock – 64,0% i Radom – 63,9% oraz powiaty: makowski – 66,7%, przysuski – 64,4%, lipski – 62,1%, radomski – 61,8% i sierpecki – 61,0%, a najniższy udział zanotowano w powiatach: grodziskim – 27,0%, szydłowieckim – 34,7%, oraz piaseczyńskim – 40,6%. Problem długotrwałego bezrobocia w największym stopniu dotyka powiaty leżące poza obszarem warszawskim.

W 2008 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 93.020 osób długotrwale bezrobotnych (36,6% ogółu napływu bezrobotnych).

W tym samym czasie wyłączono z ewidencji 137.314 osób (46,4% ogółu odpływu bezrobotnych), głównie z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy – 54.055 osób (39,4%) i podjęcia pracy – 45.155 osób (32,9% ogółu odpływu długotrwale bezrobotnych).

8.2. Bezrobotni do 25 roku życia³²

Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe.

Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych.

Na koniec grudnia 2008 r. w województwie mazowieckim zarejestrowanych było 32.583 osoby bezrobotne do 25 roku życia (18,3% ogółu bezrobotnych), o 6.254 osoby (o 16,1%) mniej niż na koniec grudnia 2007 r.

³² Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych do 25 roku życia przedstawiono w Załącznikach Nr 74 – 76.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2008

- 7,0 do 11,5 [3]
- 11,6 do 16,0 [5]
- 16,1 do 20,5 [10]
- 20,6 do 25,0 [16]
- 25,1 do 29,5 [8]

Min: 7,5 – miasto Warszawa
Max: 28,8 – powiat ostrołęcki

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Najwyższym udziałem tej populacji bezrobotnych wyróżniały się powiaty: ostrołęcki – (28,8% ogółu bezrobotnych), łosicki (27,3%), siedlecki (26,9%), pułtuski (26,4%) oraz ostrowski (26,0%). Najniższy udział młodzieży do 25 roku życia zanotowano w m. st. Warszawie (7,5%) oraz w powiatach: warszawskim zachodnim (9,3%) i pruszkowskim (9,9%).

Wśród bezrobotnych do 25 roku życia kobiety stanowiły 54,3% (17.682 osoby). Prawo do zasiłku posiadało 4.120 osób (12,6% ogółu bezrobotnej młodzieży).

Trudności z podjęciem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby bez doświadczenia zawodowego, które jeszcze nie pracowały. Wśród bezrobotnych do 25 roku życia osoby bez stażu pracy stanowiły aż 61,6% (20.072 osoby).

W 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 86.364 osoby do 25 roku życia (34,0% ogółu napływu bezrobotnych w województwie), w tym głównie po raz kolejny 53.947 osób (62,5% ogółu napływu osób do 25 roku życia).

W tym samym czasie wyłączono z ewidencji 86.410 osób (29,2% ogółu odpływu bezrobotnych), w tym z powodu podjęcia pracy 27.929 osób (32,3% odpływu bezrobotnej młodzieży), niepotwierdzenia gotowości do pracy 28.418 osób (32,9%) oraz rozpoczęcia stażu u pracodawcy 16.356 osób (18,9%).

8.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia³³

Populacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia, to osoby, którym w niedługim czasie przysługiwać będzie prawo do emerytury, a ze względu na wiek napotykają na problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

W końcu grudnia 2008 r. w województwie było zarejestrowanych 42.059 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (23,6% ogółu bezrobotnych) o 9.916 osób (o 19,1%) mniej w odniesieniu do końca 2007 r.

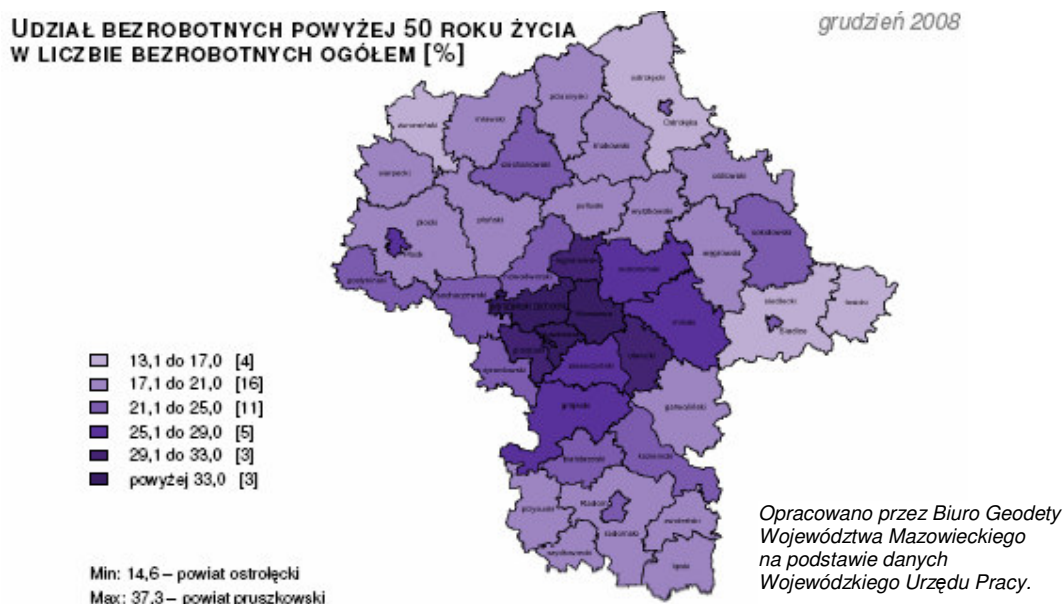
³³ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych powyżej 50 roku życia przedstawiono w Załącznikach Nr 77 – 79.

Najwyższym udziałem tej kategorii bezrobotnych wyróżniały się m. st. Warszawa (36,5% ogółu bezrobotnych) oraz powiaty: pruszkowski (37,3%), warszawski zachodni (36,3%), legionowski (31,9%) oraz otwocki (30,5%). Najniższy udział zanotowano w powiatach: ostrołęckim (14,6% ogółu bezrobotnych), siedleckim (15,7%) oraz łosickim i żuromińskim (po 16,7%).

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowiły 41,4% (17.415 osób). Prawo do zasiłku posiadało 7.728 osób (18,4% ogółu tej kategorii bezrobotnych).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia legitymowali się głównie wykształceniem niższym od średniego – 29.418 osób (69,9% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia).

Warto zaznaczyć, że 22.823 osoby powyżej 50 roku życia (54,3% tej populacji bezrobotnych) nie mogło znaleźć pracy ponad 12 miesięcy, a stażem pracy 20-30 lat i więcej legitymowało się 17.044 osoby (40,5%).

W 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 40.081 osób powyżej 50 roku życia (15,8% ogółu napływu), w tym głównie po raz kolejny 34.407 osób (85,4% ogółu napływu powyżej 50 roku życia). W tym samym czasie wyłączono z ewidencji 49.997 osób w wieku powyżej 50 roku życia (16,9% ogółu odpływu bezrobotnych) z czego 17.370 osób (34,7% odpływu tej kategorii bezrobotnych) podjęło pracę, a 17.860 osób (35,7%) utraciło status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy.

8.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych³⁴

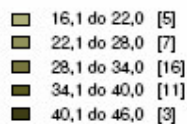
Na koniec grudnia 2008 r. w województwie mazowieckim w miejskich i powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 56.668 osób bez kwalifikacji zawodowych (31,8% ogółu bezrobotnych) i liczba ich zmniejszyła się o 14.089 osoby (o 19,9%) w odniesieniu do ubiegłego roku. Najwyższym udziałem bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych wyróżniało się miasto Radom (39,1%) oraz powiaty: grójecki (43,2%), białobrzegi (42,6%), płoński (40,5%) oraz gostyniński (39,3%). Najniższy udział bezrobotnych bez kwalifikacji zanotowano w miastach: Płock (20,3%) i Ostrołęka (20,1%) oraz w powiatach: pruszkowskim (19,3%), mławskim (19,6%) oraz sokołowskim (20,3%).

³⁴ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych przedstawiono w Załącznikach Nr 80–82.

Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych kobiety stanowiły 52,2% (29.576 osób). Prawo do zasiłku posiadało 7.224 osoby (12,8% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych).

**UDZIAŁ BEZROBOTNYCH
BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH
W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]**

grudzień 2008

Min: 19,3 – powiat pruszkowski
Max: 43,2 – powiat grójecki

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Pośród tej kategorii bezrobotnych najwięcej było osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy – 24.759 osób (43,7% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji).

Pośród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych liczną grupę stanowiły osoby nie posiadające stażu pracy – 19.448 osób (34,3%), następnie osoby, które pracowały do 1 roku – 10.803 osoby (19,1%) oraz ze stażem 1-5 lat – 8.843 osoby (15,6%).

Ze względu na wiek bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku: 45-54 lata – 14.212 osób (25,1% ogółu tej grupy bezrobotnych) oraz 18-24 lata – 13.094 osoby (23,1%).

W 2008 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 79.729 osób nie posiadających kwalifikacji (31,4% napływu ogółu bezrobotnych), pracę natomiast podjęło 27.456 osób nie posiadających kwalifikacji zawodowych (24,5% ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę w 2008 r.).

8.5. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia³⁵

W województwie mazowieckim w końcu grudnia 2008 r. zarejestrowanych było 10.593 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (6,0% ogółu bezrobotnych). Najwyższym udziałem bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci wyróżniały się miasta: Warszawa (9,9%) i Płock (9,5%) oraz powiaty: grodziski (11,2%), żyrardowski (11,0%), nowodworski (9,9%), warszawski zachodni (9,3%) oraz pruszkowski (9,0%). Najniższy udział bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci zanotowano w powiatach: grójeckim (1,0%) białobrzeskim (1,1%), przysuskim (1,6%), radomskim i żuromińskim (po 2,7%) oraz szydłowieckim (2,9%).

³⁵ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia przedstawiono w Załącznikach Nr 89–92.

**UDZIAŁ SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH
DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA
W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]**

grudzień 2008

- poniżej 1,0 [1]
- 1,1 do 3,0 [5]
- 3,1 do 5,0 [9]
- 5,1 do 7,0 [14]
- 7,1 do 9,0 [7]
- 9,1 do 11,0 [5]
- powyżej 11,0 [1]

Min: 1,0 – powiat grójecki
Max: 11,2 – powiat grodziski

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Bezrobotni samotnie wychowujący dzieci, to głównie kobiety – 9.610 osób (90,7% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Prawo do zasiłku posiadało 1.115 osób (10,5% ogółu bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci).

Najwięcej w tej kategorii bezrobotnych było osób posiadających wykształcenie poniżej średniego – 7.239 osób (68,3% ogółu tej kategorii bezrobotnych), następnie osób w wieku do 34 roku życia – 5.831 osób (55,0% ogółu tej kategorii bezrobotnych), w tym głównie osób w wieku: 25-34 lata – 4.304 osoby (40,6%) oraz osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy 4.648 osób (43,9% ogółu bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia).

W 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 12.619 osób samotnie wychowujących dzieci (5,0% ogółu napływu bezrobotnych). Pracę natomiast podjęło 5.413 osób (4,8% ogółu podjęć pracy w 2008 r.).

8.6. Bezrobotni niepełnosprawni ³⁶

Szczególnego wsparcia wymagają osoby niepełnosprawne, gdyż praca dla nich stanowi nie tylko źródło dochodów umożliwiających zaspokojenie potrzeb, ale także najskuteczniejszy sposób rehabilitacji społeczno-zawodowej.

W końcu grudnia 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było 6.407 osób niepełnosprawnych (3,6% ogółu bezrobotnych) o 460 osób (o 7,7%) więcej niż na koniec 2007 r.

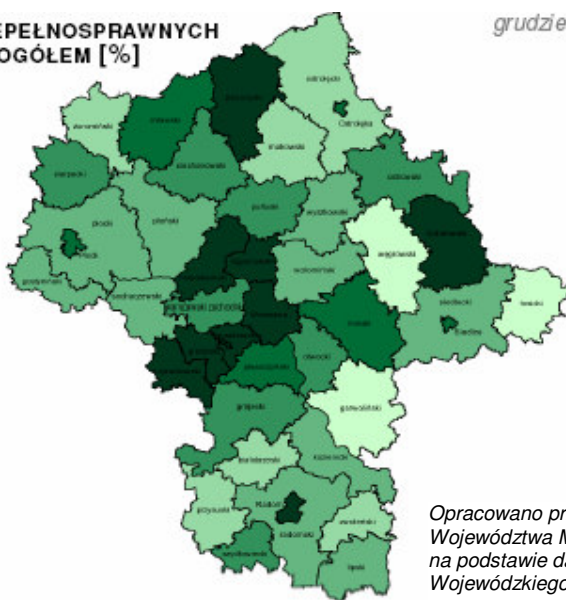
³⁶ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych niepełnosprawnych przedstawiono w Załącznikach Nr 97 – 100.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH NIEPEŁNOSPRAWNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2008

- 0,5 do 1,2 [3]
- 1,3 do 2,0 [6]
- 2,1 do 2,8 [10]
- 2,9 do 3,6 [8]
- 3,7 do 4,4 [6]
- powyżej 4,4 [9]

Min: 1,0 – powiat węgrowski
Max: 6,9 – powiat sokołowski

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Najwyższym udziałem bezrobotnych niepełnosprawnych wyróżniały się miasta: Warszawa (6,2% ogółu bezrobotnych) i Radom (5,8%) oraz powiaty: sokołowski (6,9%), nowodworski (5,7%), żyrardowski (5,4%), legionowski (5,2%) oraz przasnyski (5,0%).

Najniższy udział bezrobotnych niepełnosprawnych zanotowano w powiatach: węgrowskim (1,0%), garwolińskim (1,1%), łosickim (1,2%), ostrołęckim i przysuskim (po 1,6%).

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych kobiety stanowiły 46,7% (2.991 osób), a prawo do zasiłku posiadało 890 osób (13,9% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych).

Ponad 80% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych posiadało doświadczenie zawodowe, w tym najwięcej posiadało staż do 1 roku - 1.255 osób (19,6% ogółu tej populacji bezrobotnych) oraz staż od 10 do 20 lat - 1.194 osoby (18,7%).

Bezrobotni niepełnosprawni to głównie osoby legitymujące się wykształceniem poniżej średniego – 4.546 osób (71,0% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych), a tylko 209 osób tej kategorii bezrobotnych (3,3%) posiadało wykształcenie wyższe.

Ze względu na wiek, najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 45-54 lata – 2.555 osób (39,9% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych).

W 2008 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 8.356 osób niepełnosprawnych (3,3% ogółu napływu bezrobotnych), o 1.194 osoby (o 16,7%) więcej niż w poprzednim roku. Pracę natomiast podjęło 2.893 osoby (2,6% ogółu podjęć pracy w 2008 r.).

8.7. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego³⁷

Na koniec grudnia 2008 r. w województwie mazowieckim zarejestrowanych było 51.484 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (28,9% ogółu bezrobotnych). Najwyższym udziałem bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego wyróżniały się powiaty: łosicki (51,5%), lipski (40,8%), siedlecki (39,8%), makowski (39,6%) oraz przasnyski (39,1%). Najniższy udział bezrobotnych

³⁷ **Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego** – oznacza to bezrobotnych, którzy wykonywali zatrudnienie oraz inną pracę zarobkową przez łączny okres poniżej 6 miesięcy. Tabelaryczne zestawienie dotyczące tej grupy bezrobotnych przedstawiono w Załącznikach Nr 83–85.

tej kategorii zanotowano w miastach: Płock (22,3%) i Warszawa (22,5%) oraz w powiatach: szydłowieckim (19,6%), piaseczyńskim (21,5%) i warszawskim zachodnim (22,6%).

Wśród bezrobotnych tej kategorii kobiety stanowiły 56,6% (29.161 osób), a prawo do zasiłku posiadało 962 osoby (1,9% ogółu bezrobotnych tej kategorii).

Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego to przede wszystkim osoby posiadające wykształcenie poniżej średniego - 27.300 osób (53,0% ogółu tej kategorii) i młodzież w wieku 18-24 lata – 23.191 osób (45,0% ogółu tej populacji).

W 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 94.959 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (37,4% ogółu napływu bezrobotnych).

8.8. Bezrobotni bez wykształcenia średniego³⁸

W województwie mazowieckim w końcu grudnia 2008 r. zarejestrowanych było 104.597 bezrobotnych bez wykształcenia średniego (58,8% ogółu bezrobotnych). Najwyższym udziałem bezrobotnych bez wykształcenia średniego wyróżniały się powiaty: płocki (69,8%), przysuski (67,6%), węgrowski (67,2%), radomski (66,8%), białobrzeski (66,6%) oraz zwoleński (65,0%). Najniższy udział bezrobotnych bez wykształcenia średniego zanotowano w miastach: Warszawa (40,3%), Siedlce (46,9%) oraz Ostrołęka (48,6%) i w powiatach: pruszkowskim (51,5%), legionowskim (53,3%), sokołowskim (54,7%) oraz siedleckim (54,8%).

Większą część bezrobotnych bez wykształcenia średniego stanowią mężczyźni – 57.677 osób (55,1% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Prawo do zasiłku posiadało 17.221 osób (16,5% ogółu bezrobotnych bez wykształcenia średniego).

Bezrobotni zakwalifikowani do tej kategorii to przede wszystkim osoby w wieku: 45-54 lata - 29.787 osób (28,5% ogółu bezrobotnych bez wykształcenia średniego) oraz bez stażu pracy – 22.615 osób (21,6%).

W 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 126.711 osób bez wykształcenia średniego (49,9% ogółu napływu bezrobotnych).

8.9. Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia³⁹

W województwie mazowieckim w końcu grudnia 2008 r. zarejestrowanych było 1.963 bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia (1,1% ogółu bezrobotnych). Najwyższym udziałem bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia cechowały się miasta: Siedlce (3,6%) i Płock (2,1%) oraz powiaty: żyrardowski (2,9%), grodziski (2,5%), mławski (2,4%) oraz miński i otwocki (po 2,1%). Najniższy udział bezrobotnych tej kategorii zanotowano w mieście Radom (0,1%) oraz w powiatach: białobrzeskim, grójeckim i radomskim (po 0,1%).

Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, to głównie mężczyźni - 1.857 osób (94,6% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Prawo do zasiłku posiadały 154 osoby (7,9% ogółu tej kategorii bezrobotnych).

³⁸ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych bez wykształcenia średniego przedstawiono w Załącznikach Nr 86 – 88.

³⁹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia przedstawiono w Załącznikach Nr 93 – 96.

Wśród bezrobotnych, którzy odbyli karę pozbawienia wolności i nie podjęli zatrudnienia przeważały osoby posiadające wykształcenie poniżej średniego – 1.734 osoby (88,3% tej kategorii bezrobotnych), a tylko 13 osób (0,7%) legitymowało się wykształceniem wyższym. Natomiast jeżeli chodzi o wiek, to najwięcej osób w tej kategorii bezrobotnych było w przedziale wiekowym 45-54 lata – 624 osoby (31,8%).

W 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 3.389 bezrobotnych (1,3% ogółu napływu bezrobotnych), którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia.

8.10. Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzenia dziecka⁴⁰

W województwie mazowieckim w końcu 2008 r. zarejestrowanych było 15.790 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (8,9% ogółu bezrobotnych). Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet tej kategorii wyróżniały się powiaty: przasnyski (17,5%), sierpecki (15,2%), pułtuski (13,2%) oraz kozienicki (13,0%). Najniższy udział bezrobotnych tej populacji zanotowano w mieście Radom (5,8%) oraz w powiatach: grójeckim (1,9%), garwolińskim (5,2%), białobrzeskim (5,6%) oraz szydłowieckim (5,9%).

Prawo do zasiłku posiadało 201 kobiet (1,3% ogółu w tej grupie bezrobotnych).

Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka stanowiły bezrobotne kobiety z wykształceniem poniżej średniego - 11.148 osób (70,6% tej kategorii bezrobotnych). Liczną grupę tworzyły również kobiety bez stażu pracy – 7.735 osób (49,0%) i panie w wieku: 25-34 lata - 7.120 osób (45,1%).

W 2008 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowały się 11.424 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (4,5% ogółu napływu bezrobotnych).

⁴⁰ *Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka przedstawiono w Załącznikach Nr 101–104.*

9. USŁUGI RYNKU PRACY

Powiatowe urzędy pracy - wypełniając ustawowe zadania - świadczą dla zarejestrowanych osób usługi oraz instrumenty rynku pracy. Podstawowymi usługami rynku pracy są: pośrednictwo pracy, usługi EURES, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz organizacja szkoleń.

9.1. Pośrednictwo pracy⁴¹

Wypełniając podstawową usługę rynku pracy rozumianą jako zapewnienie pracodawcy pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, a osobie bezrobotnej lub poszukującej pracy odpowiedniego zatrudnienia - w 2008 r. pośrednicy powiatowych urzędów pracy: pozyskali do współpracy 8.050 zakładów pracy - o 1.182 zakłady, tj. o 17,2% więcej niż w 2007 roku, odbyli 8.165 wizyt u pracodawców - o 1.403 wizyty, tj. o 14,7% mniej niż w roku poprzednim, w wyniku których pozyskali 14.283 miejsca pracy niesubsydiowanej - o 2.789 miejsc pracy, tj. o 16,3% mniej niż w poprzednim roku.

Nowopozyskane przez pośredników do współpracy zakłady stanowiły ca' 1,2% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie mazowieckim zarejestrowanych w systemie REGON (w poprzednim roku 1,1%).

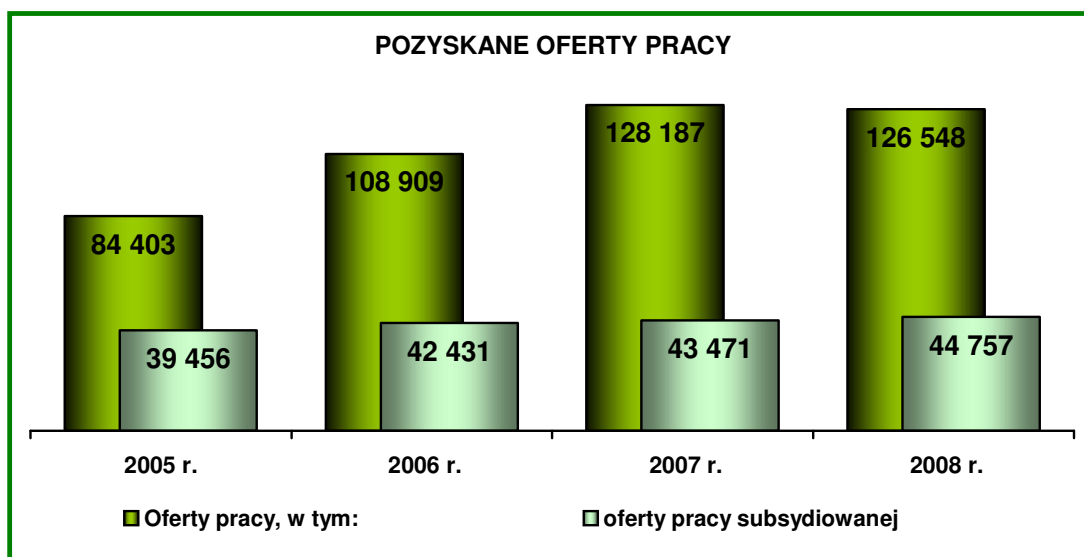
W 2008 r. w województwie mazowieckim pozyskano ogółem **126.548 ofert pracy** - o 1.639 ofert, tj. o 1,3 % **mniej** niż pozyskano w poprzednim roku, w tym:

- 84.716 ofert pracy niesubsydiowanej - o 2.925 ofert, tj. o 3,5% **mniej** niż pozyskano w 2007 r.,
- 44.757 ofert pracy subsydiowanej - o 1.286 ofert, tj. o 3,0% **więcej** niż w poprzednim roku,
- 100.628 ofert pracy z sektora prywatnego - o 3.641, tj. o 3,6% **mniej** niż w 2007 roku,
- 2. 452 oferty pracy dla niepełnosprawnych – o 571 ofert, tj. o 23,3% **mniej** niż pozyskano w poprzednim roku.

Liczba pozyskanych ofert pracy

Wyszczególnienie	2007 r.	Udział %	2008 r.	Udział %
1	2	3	4	5
Oferty pracy ogółem	128 187	100,0	126 548	100,0
<i>w tym:</i>				
➤ Oferty pracy z sektora publicznego	27 559	21,5	29 561	23,4
➤ Oferty pracy dla niepełnosprawnych	2 452	1,9	1 881	1,5
➤ Oferty pracy subsydiowanej	43 471	33,9	44 757	35,4
➤ Oferty pracy niesubsydiowanej	84 716	66,1	81 791	64,6
➤ Oferty pracy sezonowej	27 459	21,4	16 040	12,7

Większość zgłaszanych ofert pracy pochodziła z zakładów należących do sektora prywatnego – 76,6% ogółu zgłoszonych w 2008 r.

Najwyższą liczbą ofert pracy dysponowały: m.st. Warszawa – 35.579 ofert (28,12% ogółu ofert pozyskanych w województwie), łącznie m. Płock i powiat płocki – 13.245 ofert (10,47%), łącznie m. Radom i powiat radomski – 8.887 ofert (7,02%), łącznie m. Siedlce i powiat siedlecki – 4.792 oferty (3,79%), a także powiat piaseczyński – 4.906 ofert (3,88%).

Najmniejszą liczbą ofert pracy dysponowały powiaty: zwoleński – 549 ofert (0,43% ogółu ofert w województwie), białobrzegi – 869 ofert (0,69%) oraz żuromiński – 882 oferty (0,70%).

W odniesieniu do 2007 roku spadek liczby ofert pracy odnotowano w 20 powiatowych urzędach pracy, w tym największe w liczbach bezwzględnych w m. st. Warszawie – 2.695 ofert, tj. o 7,0% mniej, m. Radomiu – 943 oferty, tj. o 16,6% mniej i m. Siedlcach – 587 ofert, tj. o 14,6% mniej oraz w powiatach: mińskim – o 2.389 ofert, tj. o 36,0% mniej, wołomińskim – o 1.322 oferty, tj. o 30,8% mniej, gostynińskim – o 457 ofert, tj. o 27,2% mniej, radomskim o 363 oferty, tj. o 8,1% mniej.

W pozostałych 22 urzędach pracy napływ ofert pracy był wyższy - w liczbach bezwzględnych najwyższy wzrost odnotowano w m. Płocku – o 1.110 ofert, tj. o 19,7% więcej niż w 2007 roku oraz w powiatach: płockim – o 3.430 ofert, tj. o 111,8% więcej, otwockim – o 1.224 oferty, tj. o 47,2% więcej, grójeckim – o 641 ofert, tj. o 44,9% więcej, piaseczyńskim – o 585 ofert, tj. o 13,5% więcej i ostrowskim – o 322 ofert, tj. o 22,9% więcej.

W układzie obszarów województwa wzrost ofert pracy w stosunku do poprzedniego roku odnotowano w obszarze płockim – o 4.086 ofert, tj. o 35,5% więcej oraz w obszarze ostrołęckim – o 144 oferty, tj. o 1,9% więcej, w pozostałych obszarach nastąpił spadek ofert pracy, przy czym największy objął obszar warszawski – o 4.753 oferty, tj. o 6,1% mniej.

W 2008 r. na Mazowszu zarejestrowało się 254.017 bezrobotnych (napływ), pozyskano 126.548 ofert pracy, więc na 1 pozyskaną ofertę przypadało 2 bezrobotnych - 2,01 (w poprzednim roku – 2,05).

Za pośrednictwem urzędów pracy województwa mazowieckiego w 2008 r. zatrudnienie uzyskało 95.925 bezrobotnych - o 1.968 osób, tj. o 2,0% mniej niż przed rokiem, co stanowi 85,6% do ogółu podjęć pracy w województwie (w poprzednim roku 73,2%).

Efektywność wykorzystania pozyskanych miejsc pracy w 2008 r. wyniosła ca` 75,3% (za poprzedni rok ca` 76,8%).

⁴¹ Zestawienie dotyczące realizacji pośrednictwa pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 106 i 107.

Oferty pracy według rodzaju działalności pracodawcy⁴²

Statystyka rynku pracy sporządzana w okresach półrocznych obejmuje informacje o ofertach pracy według sekcji działalności gospodarczej, jak również według zawodów i specjalności.

Według danych wykazanych w załączniku 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności gospodarczej ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy”, a także w załączniku 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w 2008 r., do powiatowych urzędów pracy wpłynęło **126.310** ofert pracy o 1.229 ofert (o 0,96%) **mniej** niż w poprzednim roku.

W 2008 r. najwięcej ofert pracy zgłosiły zakłady zajmujące się **handlem i naprawami** – 23.217 ofert (18,3% ogółu ofert pracy zgłoszonych w 2008 r.), następnie zakłady pracy zaliczone do sekcji **administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne** - 18.476 ofert (14,6% ogółu zgłoszonych ofert pracy) oraz zakłady pochodzące z **sekcji obsługa nieruchomości i firm** – 16.459 ofert (13,0% ogółu zgłoszonych ofert pracy).

W odniesieniu do poprzedniego roku **spadek** liczby ofert odnotowano w 5 sekcjach: **przetwórstwo przemysłowe** – o 2.199 ofert (o 12,4%), **obsługa nieruchomości i firm** - o 1.711 ofert (o 9,4%), **budownictwo** – o 1.036 ofert (o 6,9 %), **działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała** - o 325 ofert (o 2,8%) oraz **rybactwo** – o 1 ofertę (20,0%).

W pozostałych sekcjach działalności gospodarczej pracodawcy zgłosili **więcej** ofert niż w roku poprzednim. Największy wzrost liczby ofert pracy w odniesieniu do 2007 r. odnotowano w sekcji: **transport, gospodarka magazynowa i łączność** – o 886 ofert (o 16,1%), **hotele i restauracje** – o 814 ofert (o 19,9%), **edukacja** - o 702 oferty (o 16,4%), **administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne** – o 557 ofert (o 3,1%) oraz **gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników** – o 286 ofert (o 37,6%).

Oferty pracy według grup zawodów i specjalności⁴³

Spśród 126.310 ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w 2008 r. - według **wielkich grup zawodów** - podobnie jak w poprzednim roku – najwięcej ofert pracy przeznaczonych było dla grupy zawodowej **pracownicy przy pracach prostych** – 29.907 ofert (23,7% ogółu ofert zgłoszonych w 2008 roku). Duża liczba ofert pracy – 21.365 (16,9%) skierowana była do grupy zawodowej **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, trzeba jednak nadmienić iż ofert tych jest o 3.516 (o 14,1%) mniej niż w ubiegłym roku.

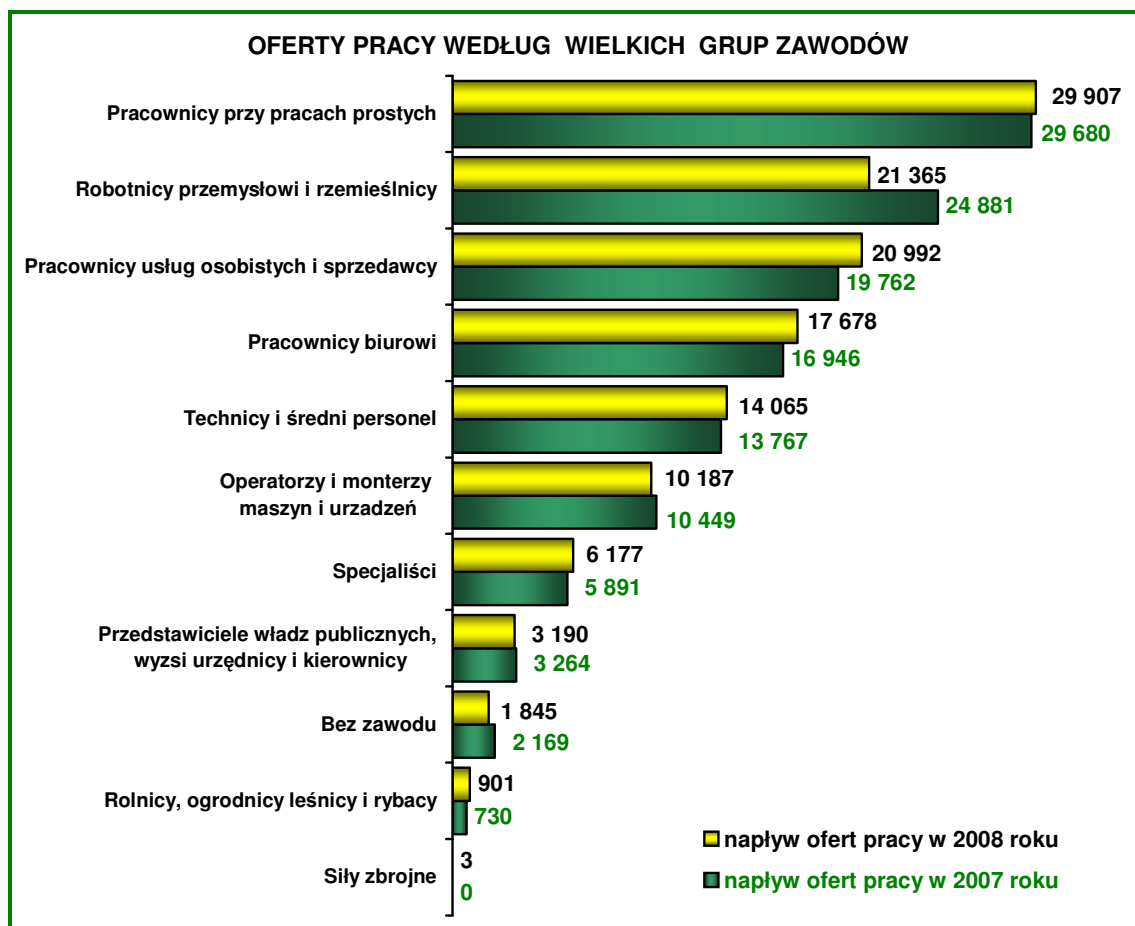
W stosunku do roku 2007 r. spadek ofert pracy nastąpił jeszcze w grupach zawodowych: **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – o 262 oferty (o 2,5%), **przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – o 74 oferty (o 2,3%).

Spadła również liczba ofert pracy skierowana do osób bez zawodu - o 324 oferty (o 14,9%).

⁴² Oferty pracy według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 108.

Uwaga: liczba ofert pracy wykazywana w załączniku 2 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” oraz w załączniku 3 j. w. „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” jest niższa od liczby ofert pracy wykazanych w sprawozdaniach MPiPS-01, co wynika z wyłączenia w sprawozdaniach półrocznych liczby ofert pracy z których pracodawcy zrezygnowali.

⁴³ Oferty pracy według zawodów i specjalności - w Załączniku Nr 109. Uwaga: j.w.

W odniesieniu do poprzedniego roku największy wzrost liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy dotyczył następujących grup zawodów:

- ✓ pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - wzrost o 1.230 ofert (**o 6,2%**),
- ✓ pracownicy biurowi - wzrost o 732 oferty (**o 4,3%**),
- ✓ technicy i inny średni personel - wzrost o 298 ofert (**o 2,2%**),
- ✓ specjaliści - wzrost o 286 ofert (**o 4,9%**).

Biorąc pod uwagę poszczególne zawody i specjalności określone sześciocyfrowym kodem zawodu, najwięcej ofert pracy skierowanych było do bezrobotnych i poszukujących pracy w zawodach:

- ✓ robotnik gospodarczy 9.781 ofert (w 2007 r. 9.355 ofert),
- ✓ pracownik biurowy 9.452 oferty (w 2007 r. 9.701 ofert),
- ✓ sprzedawca 8.907 ofert (w 2007 r. 9.792 oferty),
- ✓ sprzątaczkę 4.397 ofert (w 2007 r. 4.143 oferty),
- ✓ pracownik administracyjny 4.042 oferty (w 2007 r. 4.384 oferty),
- ✓ robotnik budowlany 3.949 ofert (w 2007 r. 3.572 oferty),
- ✓ magazynier 2.723 oferty (w 2007 r. 2.799 ofert),
- ✓ pracownik ochrony mienia i osób 2.490 ofert (w 2007 r. 2.951 ofert),
- ✓ kasjer handlowy 2.214 ofert (w 2007 r. 1.738 ofert),
- ✓ kierowca samochodu ciężarowego 1.759 ofert (w 2007 r. 2.528 oferty),
- ✓ pomoc kuchenna 1.462 oferty (w 2007 r. 1.326 ofert),
- ✓ telemarketer 1.411 ofert (w 2007 r. 1.458 ofert),

- ✓ murarz 1.323 oferty (w 2007 r. 2.598 ofert),
- ✓ kucharz 1.303 oferty (w 2007r. 1.024 oferty).

Ponadto pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na zatrudnienie 1.845 osób bez zawodu (w 2007 r. na 2.169 osób).

Według sześciocyfrowych kodów zawodów - największy spadek liczby ofert pracy w odniesieniu do 2007 r. dotyczył następujących zawodów:

- ✓ murarz spadek o 1.275 ofert (o 49,1%),
- ✓ sprzedawca spadek o 885 ofert (o 9,0%),
- ✓ cieśla spadek o 805 ofert (o 64,1%),
- ✓ kierowca samochodu ciężarowego spadek o 769 ofert (o 30,4%).
- ✓ tynkarz spadek o 714 ofert (o 66,0%),
- ✓ sprzątaczkę spadek o 589 oferty (o 11,8%),
- ✓ pakowacz spadek o 525 ofert (o 33,8%),
- ✓ robotnik ochrony mienia i osób spadek o 461 ofert (o 15,6%),
- ✓ robotnik placowy spadek o 390 ofert (o 32,1%),
- ✓ ślusarz spadek o 372 oferty (o 34,0%).

Największy wzrost liczby ofert pracy dotyczył następujących zawodów i specjalności:

- ✓ pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni wzrost o 492 oferty (o 497,0%),
- ✓ kasjer handlowy wzrost o 476 ofert (o 27,4%),
- ✓ motorniczy tramwaju wzrost o 473 oferty (o 100,0%),
- ✓ pozostali cieśle, stolarze budowlani i pokrewni wzrost o 451 ofert (o 4 510,0%),
- ✓ robotnik gospodarczy wzrost o 446 ofert (o 4,8%),
- ✓ kierowca ciągnika siodłowego wzrost o 444 oferty (o 82,1%),
- ✓ kierowca autobusu wzrost o 417 ofert (o 71,4%).

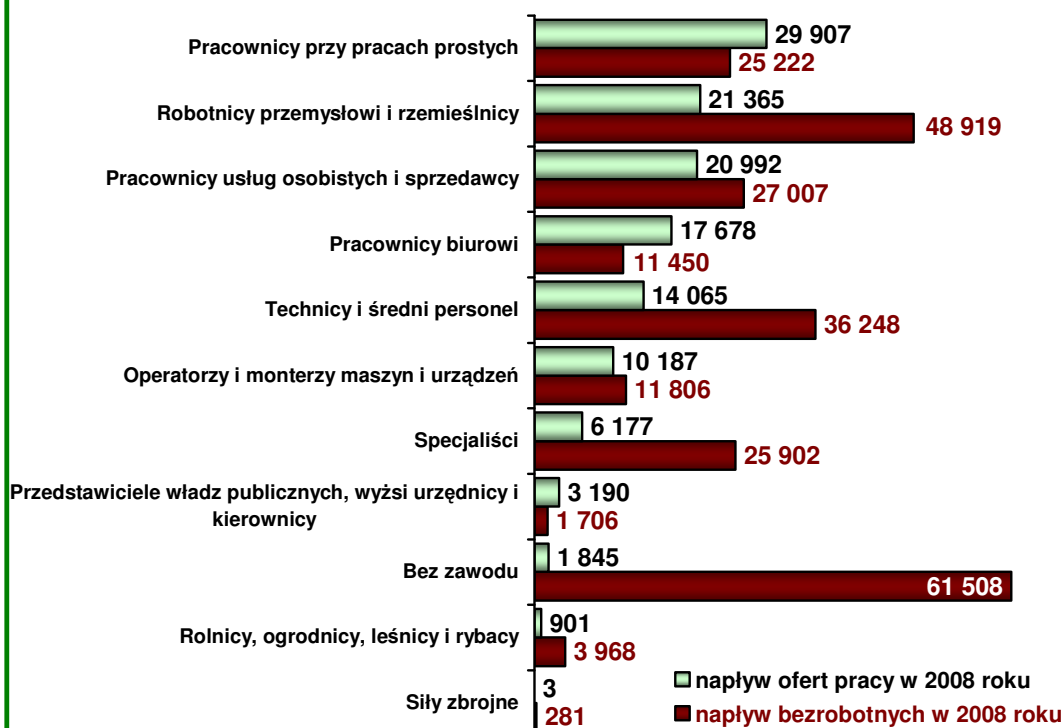
Relacje dotyczące napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych według grup zawodów

Z analizy napływu ofert pracy jak i bezrobotnych – **według wielkich grup zawodowych** wynika, że napływ ofert pracy przewyższał **napływ bezrobotnych w trzech grupach zawodów:**

- ✓ przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – napłynęło o 1.484 oferty (o 87,0%) więcej niż bezrobotnych,
- ✓ pracownicy biurowi napłynęło 6.228 ofert (o 54,4%) więcej niż bezrobotnych,
- ✓ pracownicy przy pracach prostych – napłynęło o 4.685 ofert, (o 18,6%) więcej niż bezrobotnych.

W pozostałych wielkich grupach zawodowych napływ ofert pracy był mniejszy od napływu bezrobotnych. Największe niedobory ofert pracy dotyczyły grupy: **sily zbrojne**, w której napływ ofert pracy (3 oferty) stanowił jedynie 1,1% napływu bezrobotnych (281 osób), grupy **bez zawodu** gdzie zgłoszono 1.845 ofert, a zarejestrowało się 61.508 osób, **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** gdzie zgłoszono 901 ofert, a do rejestrów bezrobotnych napłynęło 3.968 osób oraz grupy **specjaliści** (obejmującej osoby z wyższym wykształceniem) dla których zgłoszono 6.177 ofert pracy, a zarejestrowało się 25.902 osoby.

**NAPŁYW OFERT PRACY ORAZ BEZROBOTNYCH
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2008 ROKU.**

**Relacje napływu ofert pracy i napływu bezrobotnych w wybranych
elementarnych (czterocyfrowych) grupach zawodów oraz liczby bezrobotnych
i liczby ofert pracy pozostających w dyspozycji urzędów pracy
w końcu 2008 roku**

(według rankingu pozyskanych ofert pracy.⁴⁴)

Symbol grupy zawod.	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone 2008r.	Napływ bezrobotnych w 2008r.		Stan na koniec 2008r.		
			ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów
1	2	3	4	5	6	7	8
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	10 095	5 141	4 180	4 300	3 656	123
9141	Gospodarze budynków	9 803	4 137	1 396	3 358	1 216	57
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	9 324	15 301	12 647	13 100	11 230	154

⁴⁴ Relacje wszystkich elementarnych grup zawodów pokazano w załączniku Nr 110.

Symbol grupy zawod.	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone 2008r.	Napływ bezrobotnych w 2008r.		Stan na koniec 2008r.		
			ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów
1	2	3	4	5	6	7	8
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	6 977	4 553	3 909	4 122	3 691	310
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	4 530	1 951	1 503	1 347	1 087	67
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	3 949	3 647	20	3 179	22	21
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	3 489	3 277	1 919	1 879	1 165	115
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	3 203	6 231	3 283	5 351	3 197	35
5159	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	3 069	1 870	169	1 173	138	17
4131	Magazynierzy i pokrewni	2 939	2 521	500	1 696	518	25
8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	2 791	1 884	1	1 231	1	46
7121	Murarze i pokrewni	2 496	2 767	4	2 402	9	158
5122	Kucharze	2 309	4 286	2 880	3 120	2 507	129
5149	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	2 256	17	8	13	8	12
4211	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	2 237	991	894	629	593	41
0000	Bez zawodu	1 845	61 508	31 279	34 584	18 420	1
8322	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	1 474	286	10	158	4	68
7212	Spawacze i pokrewni	1 382	897	59	677	60	33
7123	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	1 359	1 123	22	902	21	60
1211	Dyrektorzy generalni, wykonawczy i prezesi	1 337	304	100	215	72	71

Symbol grupy zawod.	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone 2008r.	Napływ bezrobotnych w 2008r.		Stan na koniec 2008r.		
			ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów
1	2	3	4	5	6	7	8
7122	Betoniarze	1 300	971	8	903	17	70
5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 212	2 897	2 760	1 768	1 712	24
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	1 202	5 228	13	3 048	12	21
9331	Robotnicy pomocniczy transportu i taragarze	1 163	1 398	283	941	198	3
5123	Kelnerzy i pokrewni	1 099	1 493	1 127	1 121	941	21
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1 081	2 187	2 163	2 410	2 381	39
8291	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	1 029	881	317	489	173	0
9162	Zamiatacze i pokrewni	963	2 049	637	2 422	869	7
9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	858	130	63	121	65	18
7222	Ślusarze i pokrewni	838	5 069	202	3 961	294	9
9152	Portierzy, woźni i pokrewni	831	1 401	480	1 312	463	22
7136	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	757	1 950	5	1 368	7	10
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	751	2 938	923	2 046	832	10
8321	Kierowcy samochodów osobowych	737	1 450	9	961	9	8
7422	Stolarze i pokrewni	728	2 269	195	1 630	231	9
5131	Opiekunki dziecięce	722	311	302	329	324	8

Z relacji napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych - wg elementarnych grup zawodów wynika, że w 2008 r.:

☞ **napływ ofert pracy przewyższał napływ bezrobotnych – w zawodach:**

- **pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej nie sklasyfikowani** – do tej grupy zawodowej skierowana była największa liczba ofert pracy - 10.095 ofert pracy, zarejestrowano 5.141 bezrobotnych (w tym 4.180 kobiet). W końcu 2008 r. w rzędach pracy zarejestrowanych było – 4.300 bezrobotnych (w tym 3.656 kobiet) oraz pozostawały 123 wolne oferty pracy,
- **gospodarze budynków** – mimo, że napływ ofert pracy – 9.803 ponad 2-krotnie przekroczył napływ bezrobotnych w tej grupie – 4.137 osób (w tym 1.396 kobiet), to w końcu 2008 r. w rejestrach bezrobotnych pozostawało 3.358 osób (w tym 1.216 kobiety), a w dyspozycji urzędów pracy było 57 niezagospodarowanych oferty pracy,
- **pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne** – pozyskano 6.977 ofert, do rejestrów bezrobotnych napłynęły 4.553 osoby (w tym 3.909 kobiet). Na koniec grudnia 2008 r. nadal bez pracy pozostawały 4.122 osoby (w tym 3.691 kobiet), dla których było 310 wolnych ofert pracy,
- **pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni** - pozyskano 4.530 ofert pracy, zarejestrowano 1.951 osób (w tym 1.503 kobiety). W końcu roku pozostało 67 wolnych ofert pracy, a bez pracy nadal pozostawało 1.347 osób (w tym 1.087 kobiet),
- **robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym** – pozyskano 3.949 ofert, zarejestrowano 3 647 osób (w tym 20 kobiet). W końcu roku pozostało 21 ofert pracy, a w rejestrach bezrobotnych było 3 179 osób (w tym 22 kobiety),
- **agenci do spraw sprzedaży** – wpłynęło 3.489 ofert, a zarejestrowano 3.277 osób (w tym 1.919 kobiet). W końcu 2008 r. - bez pracy pozostawało 1.879 osób (w tym 1.165 kobiety), oraz 115 ofert pracy,
- **pracownicy usług ochrony** - pozyskano 3.069 ofert, a zarejestrowano 1.870 osób – głównie mężczyzn, kobiety stanowiły 9,0% napływu ogółu bezrobotnych. W końcu grudnia 2008 r. – w rejestrach urzędów pracy pozostawało 1.173 bezrobotnych oraz 17 ofert w tym zawodzie,
- **magazynierzy i pokrewni** – napłynęło 2.939 ofert, zarejestrowano 2.521 bezrobotnych (w tym 500 kobiet). Na koniec 2008 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 1.696 osób i 25 ofert pracy,
- **kierowca samochodu ciężarowego** - pozyskano 2.791 ofert, a zarejestrowano 1.884 osoby. W końcu roku w rejestrach pozostawało jeszcze 1.231 bezrobotnych (w tym 1 kobieta), dla których było 46 wolnych ofert pracy,
- **kasjerzy i sprzedawcy biletów** – dla tej grupy przypadło 2.237 ofert, zarejestrowało się 991 bezrobotnych (w tym 894 kobiety). W końcu roku pozostawało 629 osób i 41 ofert,
- **kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów** – wpłynęły 1.474 oferty, natomiast zarejestrowano 286 osób (w tym 10 kobiet). W końcu 2008 r. bez pracy pozostawało 158 bezrobotnych (w tym 4 kobiety), a także 68 niezagospodarowanych ofert pracy,
- **spawacze i pokrewni** – do urzędów pracy wpłynęło 1.382 oferty pracy, zarejestrowano 897 osób (w tym 59 kobiet). W końcu roku pozostało 677 bezrobotnych (w tym 60 kobiet) oraz 33 wolne oferty pracy,

- **cieśle, stolarze budowlani i pokrewni** – wpłynęło 1.359 ofert, zarejestrowało się 1.123 bezrobotnych (w tym 22 kobiety). W końcu 2008 r.- bez pracy pozostawały 902 osoby (w tym 21 kobiet) oraz 60 niezagospodarowanych ofert pracy.

☞ **największy niedobór ofert pracy miał miejsce w grupach zawodów:**

- **rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby** – gdzie pracodawcy nie zgłosili do urzędów pracy żadnej oferty pracy, a zarejestrowało się 455 bezrobotnych, w tym 253 kobiety. Na koniec grudnia 2008 r. bez pracy pozostawało 515 osób,
- **rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej** pracodawcy zgłosili jedynie 3 oferty pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 1.193 osoby, w tym 678 kobiet – tak więc na 1 ofertę pracy przypadało ponad 397 bezrobotnych. W końcu 2008 r. bez pracy pozostawało 1.256 osób,
- **filozofowie, historycy i politolodzy** - zgłoszono zapotrzebowanie na 3 osoby, a do urzędów pracy napłynęło 1.013 osób, w tym 580 kobiet. W końcu 2008 r. bez pracy pozostawało 471 osób,
- **technicy technologii żywności** – wpłynęło 19 ofert pracy, a zarejestrowało się 1.087 osób, w tym 765 kobiet. Na koniec 2008 r. bez pracy pozostawało 759 bezrobotnych,
- **technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni** – dla których zgłoszono 23 oferty pracy, a do urzędów pracy napłynęło 2.169 osób, w tym 1.328 kobiet – na 1 ofertę pracy przypadało ponad 94 osoby bezrobotne. Na koniec grudnia 2008 r. bez pracy pozostawało 1.769 osób,
- **dietetycy i żywieniowcy** – zgłoszono 25 ofert pracy, a zarejestrowano 1.995 osób, w tym 1.463 kobiety. Na koniec grudnia 2008 r. bez pracy pozostawało 1.086 osób w tym 837 kobiet,
- **technicy mechanicy** – pracodawcy zgłosili 115 ofert pracy, a zarejestrowało się 4.967 osób, w tym 224 kobiety. W końcu 2008 r. bez pracy pozostawało 3.042 osoby,
- **ekonomiści** – dla których pracodawcy zgłosili 122 oferty pracy, a zarejestrowało się 3.857 osób, w tym 2.875 kobiet. W końcu grudnia 2008 r. bez pracy pozostawało 2.293 osób.

Niedobór ofert pracy dotyczący większości grup zawodowych, jak również rozbieżność potrzeb pracodawców zgłaszających oferty do urzędów pracy z oczekiwaniami bezrobotnych powoduje, że **najliczniejsze grupy zawodowe bezrobotnych na Mazowszu to:**

- ⇒ **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – na koniec grudnia 2008 r. w rejestrach urzędów pracy – 39.431 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
 - ślusarze i pokrewni 3.961 bezrobotnych, w tym 294 kobiety,
 - krawcy, kapelusznicy i pokrewni 3.053 bezrobotnych, w tym 2.945 kobiet,
 - mechanicy pojazdów samochodowych 3.048 bezrobotnych, w tym 12 kobiet,
 - szwaczki, hafciarki i pokrewni 2.410 bezrobotnych, w tym 2.381 kobiet,
- ⇒ **bez zawodu** – w końcu 2008 r. zarejestrowanych było – 34.584 bezrobotnych, w tym 18.420 kobiet,
- ⇒ **technicy i inny średni personel** - w końcu 2008 r. - bez pracy pozostawało 23.221 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
 - pracownicy do spraw finansowych i handlowych 3.875 bezrobotnych, w tym 3.265 kobiet,
 - technicy mechanicy 3.042 bezrobotnych, w tym 239 kobiet,
 - agenci do spraw sprzedaży 1.879 bezrobotnych, w tym 1.165 kobiet,
 - technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni 1.769 bezrobotnych, w tym 1.244 kobiety,

- ⇒ **pracownicy przy pracach prostych** – w końcu 2008 r. – w rejestrach bezrobotnych 22.468 osób, w tym najwięcej w zawodach:
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle 5.351 osób, w tym 3.197 kobiet,
 - pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne 4.122 bezrobotnych, w tym 3.691 kobiet,
 - gospodarze budynków 3.358 bezrobotnych, w tym 1.216 kobiet,
 - robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym 3.179 bezrobotnych, w tym 22 kobiet,
- ⇒ **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – w końcu grudnia 2008 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 21.458 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
- sprzedawcy i demonstratorzy 13.100 bezrobotnych, w tym 11.230 kobiet,
 - kucharze 3.120 bezrobotnych, w tym 2.507 kobiet,
 - fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni 1.768 bezrobotnych, w tym 1.712 kobiet,
- ⇒ **specjaliści** – w końcu 2008 r. bez pracy pozostawało 13.724 osoby, w tym najwięcej w zawodach:
- ekonomiści 2.293 bezrobotnych, w tym 1.777 kobiet,
 - specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania 1.852 bezrobotnych, w tym 1.174 kobiety,
 - nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych 1.041 bezrobotnych, w tym 720 kobiet,
- ⇒ **pracownicy biurowi** – w końcu 2008 r. w rejestrach urzędów pracy było 8.907 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
- pracownicy obsługi biurowej 4.300 bezrobotnych, w tym 3.656 kobiet,
 - magazynierzy i pokrewni 1.696 bezrobotnych, w tym 518 kobiet.

9.2. Pośrednictwo WUP w Warszawie do pracy Polaków za granicą

Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES)

EURES jest siecią współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia oraz innych organizacji wspierającą mobilność pracowników na poziomie międzynarodowym i transgranicznym w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) - kraje UE oraz Norwegia, Islandia i Szwajcaria.

Najważniejszym elementem całego systemu jest strona internetowa <http://www.eures.europa.eu> zarządzana przez Komisję Europejską. Jest to najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący między innymi dostęp do ofert pracy zgłaszanych w urzędach pracy w krajach EOG. W przypadku zainteresowania zagranicznych pracodawców zatrudnieniem polskich pracowników, doradcy EURES z zagranicy zwracają się do doradców EURES w Polsce o pomoc przy przeprowadzeniu rekrutacji.

W 2008 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie w ramach EURES wpłynęło 450 ofert pracy. Większość to oferty prac długoterminowych skierowane do osób znających w stopniu komunikatywnym język angielski i niemiecki oraz w stopniu podstawowym język hiszpański. Dominowały oferty z Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Cypru, Szwecji, Norwegii. Otrzymano też oferty z takich krajów jak: Irlandia, Finlandia, Holandia, Islandia, Litwa, Francja, Czechy, Włochy, Niemcy. Przeważały propozycje dla opiekunek nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, kierowców z prawem jazdy kat. C,D,E, spawaczy, elektryków, kucharzy, inżynierów, operatorów frezarek sterowanych numerycznie CNC, tokarzy, animatorów kultury, a także pracowników w sektorze ogrodnictwa i rolnictwa.

Na zgłoszone oferty pracy wysłano 1.041 podań kandydatów. Szacuje się, że w wyniku prowadzonych działań pracę podjęło około 160 osób. Były wśród nich osoby, które podjęły pracę w wyniku 7 rekrutacji przeprowadzonych w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie.

Doradcy i asystenci EURES skontaktowali się z 7915 osobami, w tym pracodawcami z krajów EOG, pracodawcami z Polski, agencjami zatrudnienia, obywatelami krajów EOG oraz osobami poszukującymi zatrudnienia za granicą

W 2008 roku zorganizowano 9 spotkań/warsztatów dla osób poszukujących pracy za granicą, w których wzięło udział 187 osób. Spotkania odbyły się w Warszawie oraz 5 Filiach WUP: w Radomiu, Siedlcach, Ostrołęce, Płocku i Ciechanowie. W trakcie spotkań kadra EURES informowała zainteresowanych o zasadach funkcjonowania sieci EURES oraz możliwościach podejmowania pracy za granicą. Ponadto przedstawiano wskazówki dotyczące zasad korzystania z usług prywatnych agencji zatrudnienia, prezentowano filmy DVD nt. warunków życia i pracy w Irlandii, Finlandii i Norwegii.

V Międzynarodowe Targi Pracy – Warszawa 2008

WUP w Warszawie był współorganizatorem kolejnej, piątej już edycji, Międzynarodowych Targów Pracy, które odbyły się 29 października 2008 r. w Warszawie, w salach wystawienniczych Pałacu Kultury i Nauki.

Celem przedsięwzięcia było informowanie zainteresowanych osób o warunkach życia i pracy w wybranych krajach UE/EOG ze szczególnym uwzględnieniem krajów, takich jak Holandia, Belgia, Luksemburg, pomoc osobom poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia w kraju i zagranicą, pomoc pracodawcom polskim i zagranicznym w pozyskaniu odpowiednich pracowników oraz przybliżenie zasad i celów działalności EURES osobom poszukującym pracy.

W targach uczestniczyło blisko 130 wystawców, w tym 46 zagranicznych. Targi odwiedziło ok. 8 tysięcy osób. W trakcie targów zorganizowano prezentacje na temat warunków życia i pracy w Holandii, Belgii i Luksemburgu. Uczestniczyło w nich ok. 250 osób.

Współorganizatorami Targów byli: Urząd Pracy m. st. Warszawy, Centralny Ośrodek Aktywizacji Zawodowej, Uniwersytet Warszawski, Urząd m. st. Warszawy, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Fundacja TUS, ZDZ.

Seminarium „Mobilność na europejskim rynku pracy”

WUP w Warszawie wspólnie z urzędem Pracy m.st. Warszawy oraz Uniwersytetem Warszawskim zorganizował 28 października 2008 roku seminarium poświęcone omówieniu sytuacji Polaków na europejskim rynku pracy – problemy i perspektywy zatrudnieniowe. Jego celem było też przybliżenie celów i zasad działania sieci EURES pracownikom służb zatrudnienia oraz przedstawicielom organizacji i instytucji potencjalnie zainteresowanych współpracą z EURES.

W seminarium udział wzięło 80 osób, przedstawicieli organizacji i instytucji, takich jak: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, EURES z kraju i zagranicy, Ośrodek Badań nad Migracjami UW, pracownicy WUP i PUP na Mazowszu, Akademickie Biura Karier, organizacje studenckie.

Praca wakacyjna w Niemczech dla studentów

W ramach realizacji umów dwustronnych otrzymano 150 formularzy dla Polskich studentów do pracy wakacyjnej w 2009 r. w Niemczech. Wysłano 67 formularzy do WUP w Opolu, w tym: 28 Warszawa, 12 Radom, 9 Płock, 8 Ostrołęka, 8 Siedlce, 2 Ciechanów.

9.3. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy

Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy

W ramach zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy rozpowszechniano informacje nt. wolnych miejsc pracy (stałej, sezonowej, dorywczej) w skali wojewódzkiej i międzywojewódzkiej za pośrednictwem Filii, powiatowych urzędów pracy, GCI, ABK oraz mediów. W 2008r. pozyskano bezpośrednio od pracodawców 9 992 miejsca pracy.

Oferty najczęściej dotyczyły zatrudnienia w następujących specjalnościach/zawodach:

- kasjer, sprzedawca, magazynier
- doradca finansowy
- konsultant telefoniczny
- pracownik budowlany (betoniarz, zbrojarz, murarz, cieśla, dekarz, hydraulik, ślusarz, malarz, spawacz, tokarz, frezer)
- kierowca autobusu
- pracownicy straży granicznej
- zawodowy żołnierz (różne specjalizacje)
- strażnik/wartownik
- osoba do sprzątania
- kucharz, pomoc kuchenna
- inne: informatyk, księgowa/pomoc księgowej, dozorca, rzeźnik, krawcowa/szwaczka, elektryk, pracownik gospodarczy, fryzjer, mechanik samochodowy, ogrodnik, sekretarka, pielęgniarka, agent ubezpieczeniowy, recepcjonistka, opiekunka, pracownik do prowadzenia biura.

Współorganizowano i uczestniczono w 43 targach pracy o zasięgu międzynarodowym, wojewódzkim i lokalnym.

Na prośbę pracodawców, Filie WUP zorganizowały 25 Giełd Pracy, które miały na celu pomóc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy. I tak Filia w Ostrołęce w każdy pierwszy wtorek miesiąca organizowała Giełdę Pracy na potrzeby lokalnych pracodawców. Ogółem zorganizowano 12 giełd, w których wzięło udział 69 pracodawców, Agencja Pracy Tymczasowej, Agencja Zatrudnienia oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Pracodawcy przedstawili łącznie ponad 2570 miejsc pracy. Organizowane Giełdy Pracy cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Ostrołęki i okolic - giełdy odwiedziło około 1550 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Ponadto Filia WUP w Ostrołęce zorganizowała giełdę na rzecz firmy finansowo-prawnej DSA - rekrutacja osób zainteresowanych podjęciem pracy na stanowiskach: agent ubezpieczeniowy, doradca finansowy, kierownik grupy, przedstawiciel handlowy, pracownik centrum odszkodowań.

Filia w Radomiu zorganizowała 9 giełd dla pracodawców, takich jak: APT „Secural” - monter samochodów osobowych; APT „Personel” - murarz, spawacz, elektryk, kierowca autobusu,

posadzkarz PCV; Stołeczne Centrum Recyclingu Sp. z o.o. - pracownik fizyczny; Bank BPH - mobilny doradca klienta biznesowego; Aspen Sp. z o.o. - pracownicy sprzątający hale w centrach handlowych.

Filia w Ciechanowie zorganizowała 2 giełdy pracy – w styczniu dla drukarni BAUER w Ciechanowie, która poszukiwała 150 nowych pracowników, a w czerwcu dla Biznes Partner Sp. z o.o., która rekrutowała osoby bezrobotne do pracy w Fabryce Samochodów Osobowych na Żeraniu.

„Wakacyjna Giełda Pracy dla Młodzieży - Lato 2008”

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie już po raz ósmy był współorganizatorem wakacyjnej giełdy pracy skierowanej do młodych ludzi. Celem przedsięwzięcia było głównie umożliwienie młodzieży (zarówno uczącej się, jak i bezrobotnej) podjęcia krótkoterminowej pracy w okresie letnim i zdobycie pierwszych, być może cennych doświadczeń zawodowych.

Jak co roku giełda realizowana była we współpracy z partnerami rynku pracy zajmującymi się na co dzień problematyką ludzi młodych: Fundacją „Bez Względu Na Niepogodę” -Młodzieżową Agencją Pracy; Młodzieżowym Biurem Pracy OHP Komendy Mazowieckiej OHP; Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi”. Po raz pierwszy do akcji włączył się też Urząd Pracy m.st. Warszawy. W ramach Giełdy szacunkowo zatrudnienie znalazło około 1500 młodych osób.

WUP w Warszawie pozyskał oferty na ponad 500 miejsc pracy. Propozycje pracy najczęściej dotyczyły zatrudnienia na stanowiskach, takich jak: konsultant telefoniczny, statysta/epizodysta, pracownicy branży gastronomicznej, pracownik restauracji MacDonald`s, kolporter bezpłatnej gazety "Metro".

9.4. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych

Realizowano zadania instytucji właściwej wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich UE oraz państw, z którymi UE zawarła umowy o swobodzie przepływu osób, w zakresie świadczeń z tytułu bezrobocia:

- ⇒ Rozpatrywano wnioski osób bezrobotnych o wydawanie zaświadczeń potwierdzających czas-okres zatrudnienia i ubezpieczenia w Polsce (druk formularza E 301). Ogółem wydano 286 zaświadczeń, w tym: WUP w Warszawie - 129, Filia w Ciechanowie – 107, Filia w Radomiu - 25, Filia w Ostrołęce - 10, Filia w Płocku - 8, Filia w Siedlcach - 7.
- ⇒ Wydano 341 decyzji orzekających o przyznaniu prawa do zasiłku w oparciu o zaświadczenia E 301 potwierdzające okresy zatrudnienia w krajach UE, w tym: Filia w Radomiu - 177, WUP w Warszawie - 67, Filia w Płocku - 30, Filia w Ostrołęce - 29, Filia w Ciechanowie - 28, Filia w Siedlcach - 10.
- ⇒ Wydano 5 zaświadczeń E 302 dotyczących członków rodziny osoby bezrobotnej uwzględnianej przy naliczaniu świadczeń, w tym: Filia w Siedlcach - 3, Filia w Płocku - 1, Filia w Radomiu - 1.
- ⇒ Wydano 12 formularzy E 303 dotyczących transferu świadczeń z tytułu bezrobocia osobom poszukującym pracy w krajach UE, w tym: WUP w Warszawie - 6, Filia w Radomiu - 6.

- ⇒ Wydano 121 decyzji dotyczących transferu świadczeń z tytułu bezrobocia z krajów UE/EO do Polski, tym: WUP w Warszawie - 52, Filia w Radomiu - 37, Filia w Płocku - 11, Filia w Siedlcach - 8, Filia w Ciechanowie - 7, Filia w Ostrołęce - 6.

Wydano ogółem 29 zaświadczeń potwierdzających zatrudnienie za granicą przy jednoczesnym zachowaniu uprawnień pracowniczych, w tym: WUP w Warszawie - 7, Filia w Ciechanowie - 16, Filia w Ostrołęce - 0, Filia w Płocku - 2, Filia w Radomiu - 4, Filia w Siedlcach - 0.

9.5. Poradnictwo zawodowe⁴⁵

Do osób mających problemy z wyborem zawodu, zatrudnienia, szkolenia czy przekwalifikowania adresowane jest poradnictwo zawodowe oraz informacja zawodowa. Poradnictwo (w formie porad indywidualnych oraz grupowych), a także informacja zawodowa (dla klientów indywidualnych oraz zorganizowanych grup) realizowane jest przez doradców zawodowych zarówno w powiatowych urzędach pracy jak i w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej funkcjonujących przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie oraz przy każdej z 5 Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

W 2008 r. – **poradnictwem zawodowym** (z wyjątkiem młodzieży uczącej się) objęto **37.406 osób** (w poprzednim roku – 32.780 osób), z tego:

- 36.274 osoby (97,0%) - skorzystały z usług świadczonych przez doradców zawodowych w powiatowych urzędach pracy (w poprzednim roku 31.143 osoby, tj. 95,0%),
- 1.132 osoby (3,0%) - skorzystały z porad świadczonych przez CiIPKZ (w 2007 r. 1.637 osób, tj. 5,0%).

Z porad indywidualnej skorzystało:

❖ **35.369 bezrobotnych**, tj. 94,6% ogółu korzystających (w poprzednim roku 30.912 bezrobotnych), w tym:

- 20.170 bezrobotnych pozostających bez pracy do 6 miesięcy, tj. 57,0% ogółu bezrobotnych korzystających z porad indywidualnych (w 2007 r. – 58,8% tj. 18.189 osób),
- 19.473 bezrobotne kobiety, tj. 55,1% (w 2007 r. – 52,4% tj. 16.190 kobiet),
- 17.069 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 48,3% (w 2007 r. – 40,5% tj. 12.521 osób),
- 11.501 bezrobotnych poniżej 25 roku życia, tj. 32,5% (w 2007 r. – 39,3% tj. 12.156 osób),
- 11.077 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. 31,3%
(w poprzednim roku – 26,7% tj. 8.244 osoby),
- 5.739 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 16,2% (w 2007 r. – 10,4% tj. 3.199 osób),
- 1.465 bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 4,1% korzystających bezrobotnych
(w poprzednim roku – 2,3% tj. 715 osób).

Bezrobotni korzystający z poradnictwa zawodowego to przede wszystkim osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 27,2% ogółu bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego (9.625 osób) oraz bezrobotni z wykształceniem zasadniczym – 21,9% (7.733 osoby).

- ❖ **575 osób poszukujących pracy**, tj. 1,5% ogółu korzystających z porady indywidualnej (w poprzednim roku – 499 osób),
- ❖ **1.462 inne** osoby korzystające z poradnictwa zawodowego, tj. 3,9% korzystających (w 2007 r. – 1.369 osób).

⁴⁵ Zestawienie dotyczące realizacji poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej przedstawiono w Załącznikach Nr 111 – 115.

W 2008 r. zrealizowano 53.979 wizyt przeprowadzonych w formie indywidualnej (w poprzednim roku – 47.633 wizyty), z rozmowy wstępnej skorzystało 25.651 osób, a poradnictwo w formie grupowej skierowano do 11.400 osób, w tym 10.481 bezrobotnych (w 2007 r. – 9.630 osób, w tym 5.607 bezrobotnych).

W wyniku działań świadczonych przez doradców zawodowych urzędów pracy:

- pracę podjęło 10.708 bezrobotnych (w poprzednim roku 9.788 bezrobotnych),
- na szkolenia skierowano 7.617 bezrobotnych (w poprzednim roku 10.340 bezrobotnych),
- na szkolenia – pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy – realizowane w klubach pracy skierowano 1.977 bezrobotnych (w poprzednim roku 560 bezrobotnych).

W ramach **informacji zawodowej** świadczonej przez powiatowe urzędy pracy oraz Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej - odnotowano **58.868 wizyt** osób indywidualnych (w poprzednim roku 54.250 wizyt). W spotkaniach grupowych uczestniczyły **24.842** osoby w tym **22.435 bezrobotnych** (w poprzednim roku 20.119 osób, w tym 17.040 bezrobotnych) oraz **221 osób poszukujących pracy** (przed rokiem 105 osób).

Z informacji zawodowej skorzystało:

- ⇒ 15.247 bezrobotnych pozostających bez pracy do 6 miesięcy (w poprzednim roku 11.270 osób),
- ⇒ 12.765 bezrobotnych kobiet (w poprzednim roku 9.488 kobiet),
- ⇒ 12.209 bezrobotnych mieszkańców wsi (w poprzednim roku 7.522 osoby),
- ⇒ 9.544 bezrobotnych do 25 roku życia (w poprzednim roku 7.940 osób),
- ⇒ 5.111 osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (w poprzednim roku 3.599 osób),
- ⇒ 2.348 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (w poprzednim roku 1.154 osoby),
- ⇒ 426 bezrobotnych niepełnosprawnych (w poprzednim roku 394 osoby).

9.6. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności poprzez uczestnictwo w szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, zajęciach aktywizacyjnych oraz dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Na terenie województwa mazowieckiego pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy udzielana była przez powiatowe urzędy pracy w ramach klubów pracy oraz przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

W 2008 r. na Mazowszu funkcjonowało **97 klubów pracy** w tym 73 utworzone i usytuowane w strukturze powiatowych urzędów pracy oraz zorganizowane: przez instytucje i organizacje współpracujące z powiatowymi urzędami pracy – 18 i 6 - którym powiatowy urząd pracy zlecił realizację usług (w poprzednim roku 53 kluby, w tym 31 w pup oraz 22 zewnętrzne).

Szkolenia w klubach pracy⁴⁶

W szkoleniach organizowanych przez kluby pracy w zakresie umiejętności poszukiwania pracy uczestniczyły 703 osoby, w tym: **699 bezrobotnych** oraz **4** osoby poszukujące pracy (w poprzednim roku 828 osób, w tym 628 bezrobotnych oraz 200 osób poszukujących pracy).

Spośród bezrobotnych - w szkoleniach realizowanych przez kluby pracy uczestniczyły:

⁴⁶ Zestawienie dotyczące szkoleń w klubach pracy z zakresu umiejętności poszukiwania pracy przedstawiono w Załączniku Nr 116.

- ⇒ 553 kobiety (tj. 79,1% ogółu bezrobotnych uczestniczących w tego rodzaju szkoleniach),
- ⇒ 502 osoby długotrwale bezrobotne (tj. 71,8%),
- ⇒ 305 bezrobotnych mieszkańców wsi (tj. 43,6%),
- ⇒ 153 bezrobotnych do 25 roku życia (tj. 21,9%),
- ⇒ 144 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (tj. 20,6%).

W szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy realizowanych przez kluby pracy najliczniej uczestniczyli bezrobotni: w wieku 45 lat i powyżej – 35,5% oraz 25-34 lata – 22,3%, z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym – 28,6%, bez stażu pracy – 29,1% oraz pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – 76,4% (*w poprzednim roku przewaga bezrobotnych: w wieku 45 lat i powyżej - 33,4% ogółu bezrobotnych korzystających z tego rodzaju szkoleń, z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym – 27,4%, o stażu pracy 10-20 lat – 27,9% oraz pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - 57,6%*).

W 2008 r. - **w zajęciach aktywizacyjnych**⁴⁷ - realizowanych na Mazowszu w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy - uczestniczyło **5.795 osób**, z tego w organizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej 921 osób (w 2007 r. - 6.632 osoby, w tym w CliPKZ 1.403 osoby).

Spośród **5.420 bezrobotnych** (93,5% ogółu uczestników) – w zajęciach realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestniczyło:

- ⇒ 3.608 bezrobotnych kobiet tj. 66,6% ogółu uczestniczących bezrobotnych,
- ⇒ 3.011 osób długotrwale bezrobotnych tj. 55,6%,
- ⇒ 2.964 bezrobotnych zamieszkałych na wsi tj. 54,7%,
- ⇒ 1.723 osoby do 25 roku życia tj. 31,8%,
- ⇒ 706 bezrobotnych powyżej 50 roku życia tj. 13,0%,
- ⇒ 117 bezrobotnych niepełnosprawnych tj. 2,2%.

W stosunku do roku poprzedniego struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych nie zmieniła się i nadal w zajęciach z aktywnego poszukiwania pracy najczęściej uczestniczyli bezrobotni: w wieku 18-24 lata – 31,6% ogółu bezrobotnych korzystających z zajęć aktywizacyjnych, z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 26,5%, bez stażu pracy – 33,3% oraz pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - 61,6%.

9.7. Organizacja szkoleń⁴⁸

Starosta inicjuje oraz organizuje finansowane ze środków Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych oraz osób uprawnionych w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej. W 2008 r. szkolenia w województwie mazowieckim **rozpoczęły 16.504 osoby** - o 2.858 osób, tj. **o 14,8% mniej** niż w poprzednim roku, z tego:

⁴⁷ Zestawienie dotyczące zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy przedstawiono w Załączniku Nr 117.

⁴⁸ Zestawienia dotyczące organizacji szkoleń w województwie mazowieckim przedstawiono w Załącznikach Nr 118, 118 A - D.

- **16.087 bezrobotnych** - o 2.915 osób, tj. **o 15,3% mniej** niż w 2007 r.,

w tym:

- 6.485 kobiet, tj. 40,3% bezrobotnych rozpoczynających szkolenie (o 1.084 kobiety, tj. o 14,3% mniej niż poprzednim roku),
 - 6.325 mieszkańców wsi, tj. 39,3% (o 894 osoby, tj. o 12,3% mniej),
 - 5.409 długotrwale bezrobotnych, tj. 33,6% (o 1.975 osób, tj. o 26,8% mniej),
 - 4.198 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 26,1% (o 1.044 osoby, tj. o 19,% mniej),
 - 2.127 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 13,2% (o 167 osób, tj. **o 8,5% więcej**),
 - 349 bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 2,2% (o 46 osób, tj. **o 15,2% więcej**),
- **417 osób** nie posiadających statusu bezrobotnego - o 57 osób, tj. **o 15,8% więcej** niż w poprzednim roku, w tym 395 osób to niepełnosprawni poszukujący pracy.

Programem szkoleń objęto **24,44%** ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie w 2008 r. działania w ramach usług i instrumentów rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy. Podobnie jak w ubiegłym roku - najwięcej bezrobotnych kierowano na szkolenia w: m.st. Warszawie 3.101 osób, tj. 19,3% ogółu bezrobotnych rozpoczynających szkolenia w województwie, m. Radom i powiecie radomskim 1.287 osób, tj. 8,0% oraz powiecie wołomińskim 1.071 osób, tj. 6,7% rozpoczynających szkolenia w województwie.

W 2008 r. – **16.264 osoby** ukończyły szkolenia (o 2.834 osoby, tj. o 14,8% mniej niż w poprzednim roku), w tym **15.854 bezrobotnych**, z czego 579 bezrobotnych program szkoleń rozpoczęło w 2007 r. Na przestrzeni 2008 r. - 225 bezrobotnych przerwało program rezygnując z kontynuacji szkolenia.

Pośród bezrobotnych i poszukujących pracy, którzy ukończyli szkolenia w 2008 r. dominowały:

- ✓ osoby młode od 18 do 34 lat - 57,4% kończących (9.341 osób), zaś osoby powyżej 45 roku życia stanowiły – 22,0% kończących (3.578 osób),
- ✓ osoby posiadające już dyplomy zawodowe – 69,4% kończących (11.288 osób), tj. osoby z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym (5.575 osób – 33,9% kończących) oraz zasadniczym zawodowym (3.661 osób – 22,5%), zaś osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowiły - 30,5% kończących szkolenia (4.976 osób).

W okresie do 3 miesięcy od ukończenia szkolenia - **zatrudnienie po programie** - podjęło **5.570 osób**, w tym **5.550 bezrobotnych** - o 1.147 bezrobotnych, tj. **o 17,1% mniej** niż w 2007 r.

Pod względem obszarów zawodowych szkoleń (wyszczególnionych w statystyce obowiązkowej – Załącznik 4 do MPiPS-01) - najwięcej osób ukończyło szkolenia określane jako „Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)” – 3.975 osób, tj. 24,4% kończących szkolenia w 2008 r., spośród których pracę podjęło 1.371 osób (34,5% kończących szkolenie z tego obszaru). Pośród pozostałych – najwięcej osób ukończyło szkolenia w następujących obszarach:

– Inne obszary szkoleń	3.040 osób	pracę podjęło	1.253 osoby,
– Informatyka i wykorzystanie komputerów	1.666 osób	pracę podjęły	354 osoby,
– Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	1.430 osób	pracę podjęło	395 osób,
– Zarządzanie i administrowanie	952 osoby	pracę podjęły	544 osoby,
– Architektura i budownictwo	832 osoby	pracę podjęło	296 osób,
– Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	627 osób	pracę podjęło	166 osób,
– Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	624 osoby	pracę podjęły	222 osoby,

– Języki obce	527 osób	<i>pracę podjęły</i>	<i>154 osoby,</i>
– Rozwój osobowości i kariery zawodowej	509 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>161 osób,</i>
– Pozostałe usługi	475 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>218 osób,</i>
– Technika i handel artykułami technicznymi	456 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>129 osób,</i>
– Nauka aktywnego poszukiwania pracy	380 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>73 osoby,</i>
– Prace sekretarskie i biurowe	272 osoby	<i>pracę podjęło</i>	<i>67 osób,</i>
– Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	107 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>19 osób,</i>
– Usługi gastronomiczne	102 osoby	<i>pracę podjęło</i>	<i>25 osób,</i>
– Ochrona własności i osób	72 osoby	<i>pracę podjęło</i>	<i>36 osób,</i>
– Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	65 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>17 osób,</i>
– Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe	46 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>14 osób,</i>
– Opieka zdrowotna	38 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>28 osób,</i>
– Opieka społeczna	36 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>9 osób,</i>
– Usługi krawieckie, obuwnicze	15 osób	<i>pracę podjęło</i>	<i>8 osób.</i>

Szacunkowa efektywność programu (wyliczana jako udział zatrudnionych po szkoleniu do kończących szkolenia – w roku kalendarzowym) – dla województwa mazowieckiego wyniosła - **34,3%** (w 2007 roku - 35,3%), a wyliczana tylko w odniesieniu **do osób bezrobotnych** - **35,0%** (w poprzednim roku - 35,7%). W poszczególnych powiatach szacunkowa efektywność kształtowała się od 3,1% w powiecie makowskim do 64,5% w powiecie pułuskim.

W 2008 r. – ze środków Funduszu Pracy:

- **620** osobom (w poprzednim roku 208 osobom) - sfinansowano koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie uprawnień zawodowych, certyfikatów lub tytułów zawodowych, z tego: 595 osobom uczestniczącym w szkoleniach oraz 25 innym osobom.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2007 r. na realizację programu szkoleń w województwie mazowieckim wyniosły 34.730.294 zł, tj. **10,07%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2009 r. szkolenia będzie kontynuowało 591 osób bezrobotnych.

W 2007 r. poniesiono wydatki w wysokości 32.563.467 zł, tj. 11,97% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Wspierając podstawowe usługi rynku pracy - zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej - powiatowe urzędy pracy realizują także poprzez instrumenty rynku pracy finansowane zarówno z limitowanych jak i Nielimitowanych środków Funduszu Pracy.

Wiadomym jest, że część osób kontynuuje programy rozpoczęte w roku poprzednim zaś środki finansowe przyznane na kolejny rok kalendarzowy muszą także pokryć zobowiązania wynikające z wcześniej zawartych umów.

W 2008 r. - w oparciu o środki Funduszu Pracy ⁴⁹:

- ✓ **75.289 osób bezrobotnych rozpoczęło** udział w programach lub działaniach w ramach promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej *(o 79 bezrobotnych, tj. o 0,1% więcej niż w 2007 r.),*

w tym:

- 41.892 kobiety, tj. 55,6% rozpoczynających aktywizację,
- 36.371 mieszkańców wsi, tj. 48,3%,
- 28.749 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 38,2%,
- 26.136 długotrwale bezrobotnych, tj. 34,7%,
- 10.260 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 13,6%.

Z ogółu wyżej określonej liczby bezrobotnych:

- ⇒ **65.823 bezrobotnych** rozpoczęło aktywizację finansowaną z limitowanych wydatków Funduszu Pracy *(o 817 osób, tj. o 1,2% mniej niż w 2007 roku),*

- ⇒ **9.466 bezrobotnych** uzyskało formy wsparcia nie objęte limitem wydatków Funduszu Pracy *(o 896 osób, tj. o 10,5% więcej niż w 2007 r.),*

z tego:

- 9.400 bezrobotnych nabyło prawo do dodatku aktywizacyjnego po podjęciu zatrudnienia,
- 66 bezrobotnych nabyło prawo do stypendium za okres nauki (z tego 43 osoby za kontynuowanie nauki w szkole wyższej, a 23 bezrobotnych za kontynuowanie nauki w szkole ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej),

- ✓ **zorganizowano 46.333 nowe miejsca pracy** - *o 1.431 miejsc pracy, tj. o 3,2% więcej niż utworzono w roku poprzednim.*

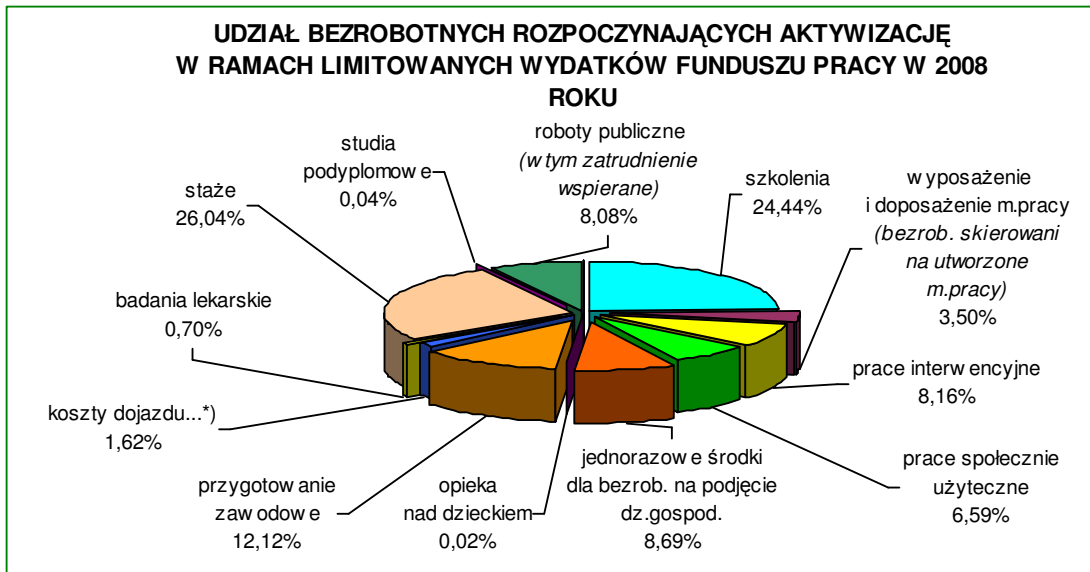
Najwięcej miejsc pracy utworzono w ramach: staży u pracodawcy – 17.143 miejsca, tj. 40,0% ogółu nowoutworzonych w 2008 r., przygotowania zawodowego – 7.980 miejsc, tj. 17,2% oraz podjęcia własnej działalności gospodarczej - 5.715 miejsc, tj. 12,3% nowoutworzonych.

Na koniec grudnia 2008 r. w województwie mazowieckim zarejestrowanych było 178.028 bezrobotnych zaś średnioroczna liczba bezrobotnych w województwie wyniosła 192.503 osoby.

Programy finansowane ze środków Funduszu Pracy rozpoczęło 39,1% średniorocznej liczby bezrobotnych (w poprzednim roku 22,8 %).

⁴⁹ Zestawienia dotyczące liczby: osób rozpoczynających w województwie działania w ramach usług i instrumentów rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Prac oraz zorganizowanych miejsc pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 119 - 120.

Oznacza to, że przeciętnie blisko co **3 zarejestrowany bezrobotny** skorzystał z możliwości uczestnictwa w programach łagodzących skutki bezrobocia (*w 2007 r. z takiej możliwości korzystał co 3 zarejestrowany bezrobotny, w 2006 r. co 4 bezrobotny, w 2005 r. co 5 bezrobotny, a w 2001 r. co 21 zarejestrowany bezrobotny*).

*) dotyczy zatrudnienia nie subsydiowanego

10.1. Prace interwencyjne⁵⁰

W 2008 r. w ramach prac interwencyjnych:

- ✓ zorganizowano 4.931 nowych miejsc pracy - o 1.599 miejsc, tj. o 24,5% mniej niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ skierowano **5.369 bezrobotnych** - o 1.776 osób, tj. o 24,9% mniej niż w 2007 r., w tym:
 - 3.220 kobiet, tj. 60,0% ogółu skierowanych (o 822 kobiety, tj. o 20,3 % mniej),
 - 3.283 mieszkańców wsi, tj. 61,2% skierowanych (o 857 osób, tj. o 20,7% mniej),
 - 2.516 długotrwale bezrobotnych, tj. 46,9% (o 1.631 osób, tj. o 39,3% mniej),
 - 1.853 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 34,5% skierowanych (o 651 osób, tj. o 26,0% mniej),
 - 1.231 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 22,9% skierowanych, (o 261 osób, tj. o 17,5% mniej).

W 2008 r. - prace interwencyjne rozpoczęło **8,16% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane nowe miejsca pracy stanowiły 10,6% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy.

W ramach prac interwencyjnych – podobnie jak i w roku poprzednim - najwięcej miejsc pracy powstało na terenie powiatów: radomskiego i m. Radom - 458 miejsc (9,3% utworzonych w województwie w ramach tego programu), ostrołęckiego i m. Ostrołęka - 392 miejsca (8,0%),

⁵⁰ Monitoring organizacji prac interwencyjnych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 121.

przysuskiego – 259 miejsc (5,3%) oraz ciechanowskiego – 244 miejsca (5,0% utworzonych w województwie).

Z możliwości zatrudnienia w ramach interwencyjnych - najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: radomskiego i m. Radom – 473 bezrobotnych, tj. 8,8% rozpoczynających w 2008 r. prace interwencyjne w województwie, ostrołęckiego i m. Ostrołęka – 430 osób, tj. 8,0%, przysuskiego - 289 osób, tj. 5,4% oraz siedleckiego i m. Siedlce – 268 osób, tj. 5,0% skierowanych w województwie.

W 2008 r. okres dofinansowania upłynął dla **5.390** miejsc pracy (w tym dla 2.938, tj. 54,5% miejsc, których dofinansowanie rozpoczęto w poprzednim roku/latach), a zatrudnienie po programie podjęły **3.004** osoby.

W 2007 r. - okres dofinansowania upłynął dla 6.993 miejsc pracy - udział miejsc pracy, których dofinansowanie rozpoczęto w roku poprzednim wynosił 40,9%, zaś zatrudnienie po zakończeniu programu podjęło 3.900 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczona jako udział liczby bezrobotnych kontynuujących zatrudnienie w miejscach pracy, na które upłynął okres dofinansowania do liczby tych miejsc – w roku kalendarzowym) wyniosła **55,7%** (w poprzednim roku 55,8%), a w poszczególnych powiatach kształtowała się od 19,5% w powiecie przysuskim do 83,0% w powiecie garwolińskim.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2008 r. na realizację prac interwencyjnych w województwie mazowieckim wyniosły 25.345.971 zł, tj. **7,35%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie działań w ramach usług i instrumentów rynku pracy, a w 2009 r. w ramach kontynuacji prac interwencyjnych będzie finansowanych 2.811 miejsc pracy.

W 2007 r. poniesiono wydatki w wysokości 28.732.066 zł, tj. 10,56% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10.2. Roboty publiczne⁵¹

W 2008 r. w ramach robót publicznych:

- ✓ zorganizowano 5.021 nowych miejsc pracy - o 1.779 miejsc, tj. o 54,9% więcej niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ skierowano **5.313 bezrobotnych** - o 1.832 osoby, tj. o 52,6% więcej niż w 2007 r.,
w tym:

- 2.516 kobiet, tj. 47,4% ogółu skierowanych (o 1.087 kobiet, tj. o 76,1% więcej),
- 3.629 mieszkańców wsi, tj. 68,3% skierowanych (o 1.410 osób, tj. o 63,5 % więcej),
- 3.572 długotrwale bezrobotnych, tj. 67,2% (o 806 osób, tj. o 29,1% więcej),
- 2.154 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 40,5% skierowanych,
(o 742 osoby, tj. o 52,6% więcej),
- 323 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 6,1% skierowanych
(o 143 osoby, tj. o 79,5% więcej).

W 2008 r. – roboty publiczne rozpoczęło **8,07% ogółu bezrobotnych rozpoczynających na Mazowszu programy aktywizujące**, zaś zorganizowane nowe miejsca pracy stanowiły 10,9% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy.

⁵¹ Monitoring organizacji robót publicznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 122.

W 2008 r. – w ramach robót publicznych PUP w Siedlcach wykazywał utworzenie 1 miejsca pracy jako realizację zatrudnienia wspieranego – skierowano 1 osobę bezrobotną oraz poniesiono wydatki w wysokości 13.704 zł.

W ramach robót publicznych najwięcej miejsc pracy powstało w powiatach: plockim – 545 miejsc, tj. 10,9% utworzonych w województwie, płońskim – 472 miejsca pracy, tj. 9,4%, przysuskim – 339 miejsc pracy, tj. 6,8% oraz ciechanowskim – 305 miejsc, tj. 6,1% utworzonych na Mazowszu.

Z możliwości zatrudnienia w ramach robót publicznych - najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: plockiego – 590 osób, tj. 11,1% rozpoczynających roboty publiczne w województwie, płońskiego – 473 osoby, tj. 8,9% oraz przysuskiego – 358 osób, tj. 6,7% skierowanych w województwie.

W 2008 r. okres dofinansowania upłynął dla 4.862 miejsc pracy (w tym dla 814, tj. 16,7% miejsc, których dofinansowanie rozpoczęto w roku poprzednim), a zatrudnienie po programie podjęły 1.062 osoby.

W 2007r. - okres dofinansowania upłynął dla 2.847 miejsc pracy - udział miejsc pracy, których dofinansowanie rozpoczęto w roku poprzednim wynosił 15,2% zaś zatrudnienie po zakończeniu programu podjęło 538 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych kontynuujących zatrudnienie w miejscach pracy, na które upłynął okres dofinansowania do liczby tych miejsc - w roku kalendarzowym) wyniosła **21,8%** (przed rokiem 18,9%), a w poszczególnych powiatach realizujących ten program kształtowała się od 1,3% w powiecie ostrowskim do 60,7% w powiecie garwolińskim.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2008 r. na realizację robót publicznych w województwie mazowieckim wyniosły 33.488.219 zł, tj. **9,71%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2009 r. w ramach kontynuacji robót publicznych będzie finansowanych 906 miejsc pracy.

W 2007 r. poniesiono wydatki w wysokości 18.044.340 zł, tj. 6,63% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10.3. Staże u pracodawcy⁵²

W 2008 r. w ramach staży u pracodawcy:

- ✓ **zorganizowano 17.143 nowe miejsca pracy** - o 153 miejsca, tj. o 0,9% mniej niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ **skierowano 17.143 bezrobotnych** - o 153 osoby, tj. o 0,9% mniej niż w 2007 r., w tym:
 - 12.769 kobiet, tj. 74,5% skierowanych na staż (o 24 kobiety, tj. o 0,2 % więcej),
 - 16.356 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 95,4% skierowanych (o 13 osób, tj. o 0,1 % mniej),
 - 9.393 mieszkańców wsi, tj. 54,8% (o 421 osób, tj. o 4,7 % więcej),
 - 1.819 długotrwale bezrobotnych, tj. 10,6% skierowanych (o 481 osób, tj. o 20,9 % mniej),
 - 787 bezrobotnych do 27 roku życia (po ukończeniu szkoły wyższej), tj. 4,6% skierowanych (o 140 osób, tj. o 15,1% mniej niż w 2007 r.),
 - 98 bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 0,6% skierowanych bezrobotnych.

⁵² Monitoring organizacji staży u pracodawców w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 123 i 123 A.-G.

W 2008 r. - staże rozpoczęło **26,04% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły najwięcej, bo **37,0% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

Z możliwości odbycia stażu u pracodawcy najwięcej bezrobotnych skorzystało w powiatach: radomskim i m. Radomiu - 2.263 osoby, tj. 13,2% bezrobotnych rozpoczynających staż na Mazowszu, plockim - 967 osób, tj. 5,6%, siedleckim i m. Siedlce – 868 osób, tj. 5,1% oraz m. st. Warszawie – 804 osoby, tj. 4,7% skierowanych do odbycia stażu.

W 2008 r. – 1.752 osoby w trakcie trwania programu zrezygnowały z jego kontynuacji, a staż u pracodawcy zakończyło **14.745 bezrobotnych (w tym 7.761 osób, tj. 52,6% stanowiły osoby, które staż rozpoczęły w poprzednim roku)**. Zatrudnienie w okresie 3-ch miesięcy po zakończeniu stażu - podjęło **5.861 osób**.

W 2007 r. - odbywanie stażu u pracodawcy zakończyło 16.740 bezrobotnych - udział osób kontynuujących staż, którego okres dofinansowania rozpoczęto w poprzednim roku wynosił 54,7%, zaś zatrudnienie po zakończeniu stażu podjęło 7.039 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w okresie 3-ch miesięcy po zakończeniu stażu do liczby osób kończących staż – w roku kalendarzowym) wyniosła **39,7%** (w poprzednim roku 42,0%), a w poszczególnych powiatach kształtowała się od 7,4% w powiecie przysuskim do 68,4% w powiecie grodziskim.

Pod względem obszarów zawodowych, w których bezrobotni odbyli program stażu (wyszczególnionych w statystyce obligatoryjnej) - najwięcej osób ukończyło staż w obszarze „prace sekretarskie i biurowe” – 6.171 osób, tj. 41,9% bezrobotnych kończących staż w 2008 r., spośród których pracę podjęły 2.659 osób (43,1% kończących staż z tego obszaru).

Pośród pozostałych – najwięcej osób ukończyło staż w następujących obszarach:

– Sprzedaż, marketing, public relations			
handel nieruchomościami	2.079 osób	pracę podjęły	833 osoby,
– Inne obszary zawodowe	2.058 osób	pracę podjęło	706 osób,
– Rachunkowość, księgowość, bankowość,			
ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	629 osób	pracę podjęło	250 osób,
– Pozostałe usługi	523 osoby	pracę podjęły	227 osób,
– Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	430 osób	pracę podjęły	162 osoby,
– Usługi gastronomiczne	430 osób	pracę podjęło	148 osób,
– Opieka zdrowotna	378 osób	pracę podjęło	147 osób,
– Zarządzanie i administrowanie	336 osób	pracę podjęło	107 osób.

Ponadto w 2008 r. na terenie Mazowsza zorganizowano 44 miejsca odbywania stażu zawodowego dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, 26 osób staż ukończyło, a 7 osób znalazło zatrudnienie po zakończeniu stażu u pracodawcy.

Ogółem na Mazowszu w 2008 r. staże ukończyło 14.771 osób – z tego według liczby pracowników zatrudnionych oraz rodzaju działalności pracodawcy organizującego program (wyszczególnionych w statystyce obligatoryjnej):

- ✓ **11.611 osób, tj. 78,6% kończących program - u pracodawców zatrudniających do 49 osób**, w tym najwięcej w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (28,2% kończących w tej grupie, tj. 3.278 osób), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz

artykułów użytku osobistego i domowego (24,7% kończących, tj. 2.862 osób), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (10,7% kończących, tj. 1.238 osób),

- ✓ **2.264 osoby, tj. 15,3% - u pracodawców zatrudniających od 50 do 249 osób**, w tym najwięcej w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (59,1% kończących w tej grupie, tj. 1.339 osób) oraz ochrona zdrowia i pomoc społeczna (8,2%, tj. 184 osoby),
- ✓ **896 osób, tj. 6,1% - u pracodawców zatrudniających 250 i więcej osób**, w tym najwięcej w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (46,8% kończących w tej grupie, tj. 419 osób) oraz ochrona zdrowia i pomoc społeczna (15,2%, tj. 136 osób).

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2008 r. na realizację programu staży w województwie mazowieckim wyniosły 104.014.163 zł, tj. **30,17%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2009 r. staże na Mazowszu będzie kontynuowało 8.699 bezrobotnych.

W 2007 r. poniesiono wydatki w wysokości 82.368.477 zł, tj. 30,28% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10.4. Przygotowanie zawodowe⁵³

W 2008 r. w ramach przygotowania zawodowego:

- ✓ **zorganizowano 7.980 nowych miejsc pracy** - o 1.652 miejsca, tj. o 26,1% **więcej** niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ **skierowano 7.980 bezrobotnych** – o 1.652 bezrobotnych więcej niż w 2007 roku, w tym:
 - 6.077 kobiet, tj. 76,2% skierowanych (*o 1.348 kobiet, tj. o 28,5% więcej*),
 - 5.309 długotrwale bezrobotnych, tj. 66,5% skierowanych (*o 31 osób, tj. o 0,6% mniej*),
 - 4.172 mieszkańców wsi, tj. 52,3% skierowanych (*o 970 osób, tj. o 30,3% więcej*),
 - 1.843 bezrobotnych poniżej 25 roku życia, tj. 23,1% skierowanych (*o 737 osób, tj. o 66,4% więcej*),
 - 924 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 11,6% skierowanych (*o 184 osoby, tj. o 24,9% więcej*),
 - 162 bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 2,0% skierowanych bezrobotnych.

W 2008 r. przygotowanie zawodowe rozpoczęło **12,12% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły **17,2% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

Z możliwości odbycia przygotowania zawodowego - najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: radomskiego i m. Radom – 1.574 osoby, tj. 19,7% bezrobotnych skierowanych do odbycia przygotowania w województwie, przysuskiego – 549 osób, tj. 6,9% skierowanych oraz ostrowskiego – 484 osoby, tj. 6,1 % skierowanych w województwie.

⁵³ *Monitoring organizacji przygotowania zawodowego w województwie przedstawiono w Załącznikach Nr 124 i 124 A - H.*

W 2008 r. – 587 bezrobotnych w trakcie trwania programu zrezygnowało z jego kontynuacji, program zakończyło 6.399 osób (w tym 29,9% to osoby, które udział w programie rozpoczęły w poprzednim roku). Zatrudnienie – w okresie 3-ch miesięcy od ukończenia przygotowania zawodowego - podjęło **2.372** bezrobotnych.

W 2007 r. - odbywanie przygotowania zawodowego zakończyły 5.802 osoby, udział osób kontynuujących program, którego okres dofinansowania rozpoczęto w poprzednim roku wynosił 33,4%, a zatrudnienie po zakończeniu programu podjęło 2.191 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w okresie 3-ch miesięcy po zakończeniu programu do liczby osób kończących przygotowanie zawodowe - w roku kalendarzowym) wyniosła **37,1%** (w poprzednim roku 37,8%), a w poszczególnych powiatach kształtowała się od 8,7% w powiecie przysuskim do 83,3% w powiecie płońskim.

Pod względem obszarów zawodowych, w których bezrobotni odbyli program przygotowania zawodowego (wyszczególnionych w statystyce obligatoryjnej) - najwięcej osób ukończyło przygotowanie zawodowe w obszarze „prace sekretarskie i biurowe” – 1.434 osoby, tj. 22,4% bezrobotnych kończących program w 2008 r., spośród których pracę podjęło 525 osób (36,6% kończących przygotowanie zawodowe z tego obszaru). Pośród pozostałych – najwięcej osób ukończyło przygotowanie zawodowe w następujących obszarach:

– Inne obszary zawodowe	1.046 osób	pracę podjęło	361 osób,
– Sprzedaż, marketing, public relations			
handel nieruchomościami	949 osób	pracę podjęło	446 osób,
– Pozostałe usługi	677 osób	pracę podjęło	260 osób,
– Rachunkowość, księgowość, bankowość,			
ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	333 osoby	pracę podjęło	149 osób,
– Usługi gastronomiczne	253 osoby	pracę podjęły	103 osoby,
– Opieka społeczna (w tym: opieka nad			
osobami niepełnosprawnymi, starszymi,			
dziećmi, wolontariat)	251 osób	pracę podjęło	75 osób,
– Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	210 osób	pracę podjęły	53 osoby,
– Opieka zdrowotna	210 osób	pracę podjęło	51 osób,
– Architektura i budownictwo	190 osób	pracę podjęły	72 osoby.

Ponadto w 2008 r. na terenie Mazowsza zorganizowano 36 miejsc przygotowania zawodowego dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, 31 osób zakończyło udział w programie, a 8 osób niepełnosprawnych dotychczas poszukujących pracy znalazło zatrudnienie po ukończeniu przygotowania zawodowego.

Ogółem na Mazowszu w 2008 r. przygotowanie zawodowe ukończyło 6.430 osób – z tego według liczby pracowników zatrudnionych oraz rodzaju działalności pracodawcy organizującego program (wyszczególnionych w statystyce obligatoryjnej):

- ✓ **5.055 osób, tj. 78,6% kończących program - u pracodawców zatrudniających do 49 osób**, w tym najwięcej w sekcjach: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (25,8% kończących w tej grupie, tj. 1.306 osób), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (16,5% kończących, tj. 834 osoby), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (10,9% kończących, tj. 552 osoby),

- ✓ **1.057 osób, tj. 16,4% - u pracodawców zatrudniających od 50 do 249 osób**, w tym najwięcej w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (50,8% kończących w tej grupie, tj. 537 osób) oraz edukacja (12,2%, tj. 129 osób),
- ✓ **318 osób, tj. 5,0% - u pracodawców zatrudniających 250 i więcej osób**, w tym najwięcej w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (37,1% kończących w tej grupie, tj. 118 osób) oraz ochrona zdrowia i pomoc społeczna (33,7%, tj. 107 osób).

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2008 r. na realizację programu przygotowania zawodowego w województwie mazowieckim wyniosły 39.134.009 zł, tj. **11,35%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2009 r. program ten na Mazowszu będzie kontynuowało 2.964 bezrobotnych.

W 2007 r. poniesiono wydatki w wysokości 23.813.732 zł, tj. 8,76% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10.5. Prace społecznie użyteczne⁵⁴

Prace społecznie użyteczne – realizowane w województwie od 2006 r. – na podstawie porozumień zawieranych między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Mogą być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

W 2008 r. w ramach programu:

- ✓ **zorganizowano 3.637 miejsc** odbywania prac społecznie użytecznych, o 631 miejsc, tj. o 14,8% **mniej** niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ **skierowano 4.341 bezrobotnych**, o 695 osób, tj. o 13,8% **mniej** niż w 2007 roku, w tym:
 - 3.748 długotrwale bezrobotnych, tj. 86,3% skierowanych (o 668 osób, tj. o 15,1% mniej),
 - 2.613 kobiet, tj. 60,2% skierowanych (o 279 kobiet, tj. o 9,7% mniej),
 - 1.684 mieszkańców wsi, tj. 38,8% skierowanych (o 481 osób, tj. o 22,2% mniej),
 - 1.527 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 35,2% skierowanych (o 153 osoby, tj. o 9,1% mniej),
 - 210 bezrobotnych poniżej 25 roku życia, tj. 4,8% skierowanych (o 90 osób, tj. o 30,0% mniej).

W 2008 r. prace społecznie użyteczne podjęło **6,59% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły **7,9% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

W ramach prac społecznie - użytecznych najwięcej miejsc pracy powstało w powiecie pułtuskim – 818 miejsc, tj. 22,5 utworzonych w województwie, m. Płock – 436 miejsc, tj. 12,0% oraz powiecie radomskim i m. Radom – 420 miejsc, tj. 11,6% utworzonych na Mazowszu.

⁵⁴ *Monitoring organizacji prac społecznie użytecznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 125.*

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych - najwięcej osób skorzystało na terenie powiatu pułtuskiego – 826 osób, tj. 19,0% skierowanych do prac społecznie – użytecznych w m. Płock – 554 osoby, tj. 12,8% oraz powiecie radomskim i m. Radom – 420 bezrobotnych, tj. 9,7% podejmujących prace społecznie użyteczne w województwie.

W 2008 r. – z kontynuacji prac społecznie użytecznych zrezygnowały 843 osoby, zakończono finansowanie 2.786 miejsc pracy (*w tym 28,4% stanowiły miejsca, których finansowanie podjęto w poprzednim roku*). Zatrudnienie po zakończeniu prac społecznie użytecznych – podjęło **110** osób).

W 2007 r. - okres dofinansowania upłynął dla 4.362 miejsc pracy - udział miejsc pracy, których dofinansowanie rozpoczęto w roku poprzednim wynosił 22,5% zaś zatrudnienie po zakończeniu programu podjęło 88 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych kontynuujących zatrudnienie na miejscach pracy, na które upłynął okres dofinansowania do liczby tych miejsc – w roku kalendarzowym) – była najniższa ze wszystkich realizowanych programów i wyniosła **3,9%** (*w poprzednim roku 2,0%*).

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2008 r. na finansowanie prac społecznie użytecznych w województwie mazowieckim wyniosły 3.022.535 zł, tj. **0,88%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy, a w 2009 r. program będzie kontynuowało 1.527 bezrobotnych.

W 2007 r. poniesiono wydatki w wysokości 2.765.005 zł, tj. 1,02% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

10.6. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej⁵⁵

W 2008 r. – ze środków Funduszu Pracy - na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej bezrobotnym wypłacono **5.729 dofinansowań** (*w poprzednim roku 4.930 dofinansowań*).

Najwięcej jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej wypłacono w powiecie radomskim i m. Radom – 586 dofinansowań, tj. 10,2% wypłaconych w województwie, m.st. Warszawa – 523 dofinansowania, tj. 9,1% oraz na terenie powiatu siedleckiego i m. Siedlce – 284 dofinansowania, tj. 5,0% wypłaconych w województwie.

W ramach wyżej określonych form wspierania rozwoju przedsiębiorczości:

- ✓ z rejestru bezrobotnych wyłączono **5.717 osób**, o 345 osób, tj. o 6,4% **więcej** niż w 2007 r.)

w tym:

- 2.504 mieszkańców wsi, tj. 43,8% wyłączonych (*o 55 osób, tj. o 28,5% więcej*),
- 2.003 długotrwale bezrobotnych, tj. 35,0% wyłączonych (*o 11 osób, tj. o 0,6% więcej*),
- 1.906 kobiet, tj. 33,3% wyłączonych (*o 94 kobiety, tj. o 4,7% mniej*),
- 1.055 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 18,5% wyłączonych
(*o 29 osób, tj. o 2,8% więcej*),
- 371 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 6,5% wyłączonych
(*o 6 osób, tj. o 1,6% więcej*),

- ✓ utworzono **5.715 nowych miejsc pracy** (*o 347 miejsc, tj. o 6,5% więcej niż w 2007 r.*),

w tym:

- 5.709 miejsc z limitu 2008 roku (*w tym: 2.160 miejsc w ramach limitu „Mazowsze 2008” oraz 2.072 miejsca w ramach limitu na współfinansowanie PO KL działanie 6.1.3”*)
- 6 miejsc w ramach środków FP wypłaconych z limitów 2007 r.,

⁵⁵ Monitoring udzielonych dofinansowań dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 126.

- ✓ w 2009 r. – z rejestru bezrobotnych powinno zostać jeszcze wyłączonych 19 osób, którym środki finansowe wypłacono z limitu 2008 r. i które utracą status bezrobotnego z dniem podjęcia działalności gospodarczej (oznacza to utworzenie nowych miejsc pracy).

Z powyższej formy aktywizacji skorzystało w województwie **8,69% ogółu aktywizowanych bezrobotnych**, a utworzone miejsca pracy stanowiły **12,3% ogółu nowotworzonych miejsc pracy w województwie**.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2008 r. na wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w województwie mazowieckim wyniosły 77.788.824 zł, tj. **22,56%** ogółu limitowanych wydatków na finansowanie działań aktywizujących w ramach usług i instrumentów rynku pracy.

W 2007 r. poniesiono wydatki w wysokości 60.493.328 zł, tj. 22,24% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

Dodatkowo poza Funduszem Pracy na Mazowszu utworzono 58 nowych miejsc pracy ze środków budżetowych Prezydenta m. Płock w kwocie 776.700 zł - MUP Płock (miasto) z ewidencji bezrobotnych wyłączono 58 osób, w tym 25 kobiet, 13 bezrobotnych poniżej 25 lat, 4 osoby ponad 50 lat, 26 długotrwale bezrobotnych.

10.7. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców⁵⁶

W 2008 r.:

- ze środków Funduszu Pracy – 1.233 pracodawcom dokonano refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia **1.918 stanowisk pracy** (w 2007 r. – 1.087 pracodawców uzyskało środki na 1.813 stanowiska pracy),
- utworzono **1.906 nowych miejsc pracy** – w tym 6 miejsc w ramach środków wypłaconych z limitu 2007 r. (w poprzednim roku 1.870 miejsc pracy, z tego 33 miejsca z limitu 2006 r.),
- z rejestru bezrobotnych wyłączono **2.303 osoby** - o 301 osób, tj. o 15,0% **więcej** niż w 2007 r.,
w tym:
 - 1.066 mieszkańców wsi, tj. 46,3% wyłączonych (o 133 osoby, tj. o 12,3% więcej),
 - 1.013 kobiet, tj. 44,0% wyłączonych (o 75 kobiet, tj. o 8,0% więcej),
 - 810 długotrwale bezrobotnych, tj. 35,2% wyłączonych (o 19 osób, tj. o 2,3% mniej),
 - 695 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 30,2% wyłączonych (o 21 osób, tj. o 3,1% więcej),
 - 191 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 8,3% wyłączonych
(o 64 osoby, tj. o 50,4% więcej),
 - 6 bezrobotnych skierowanych na miejsca pracy utworzone w ramach wypłat poniesionych z Funduszu Pracy w 2007r. (w poprzednim roku 33 bezrobotnych),
 - 397 bezrobotnych wyłączonych rotacyjnie, jako kierowanych na miejsca pracy utworzone w roku/latach poprzednich (132 bezrobotnych w 2007 r.).

⁵⁶ *Monitoring udzielonych refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy - dla pracodawców w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 127.*

Z powyższych form aktywizacji skorzystało w województwie **3,5% ogółu aktywizowanych bezrobotnych**, a utworzone miejsca pracy stanowiły **4,1% ogółu nowotworzonych miejsc pracy w województwie**.

Wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2008 r. na finansowanie powyższej formy aktywizacji w województwie mazowieckim wyniosły 26.129.462 zł, tj. **7,58% ogółu limitowanych wydatków** na finansowanie działań aktywizujących w ramach usług i instrumentów rynku pracy.

W wyżej określonych wydatkach 5 powiatów ujęło wydatki poniesione na refundację kosztów doposażenia 12 stanowisk pracy w ramach art. 59 ust. 3 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. prac interwencyjnych dla osób 50+: Mława(4), Legionowo (1), Piaseczno (1), Pruszków (3) i Pułtusk (3).

W 2007 r. poniesiono wydatki w wysokości 22.235.844 zł, tj. 8,18% ogółu limitowanych wydatków Funduszu Pracy.

Ponadto w 2008 r. na terenie województwa:

- ⇒ **1.066 bezrobotnym dokonano zwrotu kosztów przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania** z tytułu podjęcia zatrudnienia poza formami subsydiowanymi. *(w poprzednim roku 922 osobom)*. Tę formę aktywizacji realizowano na terenie 18 powiatów, objęto **1,62% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**, poniesiono wydatki w wysokości 907.615 zł, tj. 0,26% łącznych limitowanych wydatków FP,
- ⇒ **459 bezrobotnym** – nie objętych formami subsydiowanymi - **sfinansowano koszty badań lekarskich**. Tę formę aktywizacji zrealizowano na terenie 18 powiatów, objęto **0,70% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**, poniesiono wydatki w wysokości 30.053 zł, tj. 0,009% łącznych limitowanych wydatków FP *(w 2007 r.- poza limitem)*,
- ⇒ **27 bezrobotnych** złożyło wniosek o sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych. Studia podyplomowe rozpoczęło 26 bezrobotnych, 14 osób zakończyło studia podyplomowe, a 10 osób podjęło pracę w trakcie studiów oraz w okresie 3-ch miesięcy po ich ukończeniu. Tę formę aktywizacji realizowano na terenie 12 powiatów, objęto **0,04% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**, poniesiono wydatki w wysokości 95.647 zł, tj. 0,03% łącznych limitowanych wydatków FP *(w poprzednim roku prawo do refundacji kosztów studiów podyplomowych uzyskało 37 bezrobotnych)*,
- ⇒ **14 bezrobotnym dokonano refundacji kosztów opieki nad dzieckiem** z tytułu podjęcia zatrudnienia poza formami subsydiowanymi *(w ubiegłym roku 17 osobom)*. Tę formę aktywizacji zrealizowano na terenie 11 urzędów pracy, objęto **0,02% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w województwie**, a wydatki Funduszu Pracy poniesione na tę formę wsparcia wyniosły 7.011 zł, tj. 0,002% łącznych wydatków limitowanych,
- ⇒ **4 bezrobotnych podjęło aktywizację w ramach zatrudnienia wspieranego** na terenie PUP w Płocku *(4 długotrwale bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi, w tym 1 ponad 50 lat)* Wydatki FP z tytułu tej formy aktywizacji poniesiono w kwocie 32.578 zł,
- ⇒ **34 uprawnionym osobom podlegającym ubezpieczeniu społecznemu rolników przyznano prawo do pokrycia składek** *(w poprzednim roku 39 rolnikom)*. Tę formę zrealizowano na terenie 12 powiatów, a z Funduszu Pracy wydatkowano 18.680 zł, tj. 0,01% łącznych wydatków limitowanych.

Realizacja wyżej omówionych działań aktywizujących realizowanych w ramach usług i instrumentów rynku pracy umożliwiła rozpoczęcie aktywizacji w 2008 r. - przez **65.823 osoby bezrobotnych** (w poprzednim roku 66.640 bezrobotnych),

z tego:

- 51,3%, tj. 33.731 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach finansowanych z limitów określonych według algorytmu,
- ✓ **26,8%, tj. 17.667 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach finansowanych w ramach limitu na realizację regionalnego programu „MAZOWSZE 2008”⁵⁷,
- ✓ **21,9%, tj. 14.425 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach finansowanych w ramach „Działanie 6.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Poddziałanie 6.1.3.”⁵⁸.

Z wyżej określonej liczby bezrobotnych rozpoczynających w 2008 r. działania aktywizujące w ramach usług bądź instrumentów rynku pracy - co najmniej 17.498 bezrobotnych będzie je kontynuowało w 2009 roku.

⁵⁷ Zestawienie dotyczące realizacji programu „MAZOWSZE 2008” przedstawiono w Załącznikach Nr 128 i 128A.

⁵⁸ Zestawienie dotyczące realizacji programu „Działanie 6.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Poddziałanie 6.1.3” przedstawiono w Załącznikach Nr 129 i 129A..

11. WYDATKI / LIMITY FUNDUSZU PRACY

Zgodnie ze sprawozdawczością o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy (MPiPS-02) - na realizację zadań określonych Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - w 2008 r. w województwie mazowieckim wydatkowano kwotę - **601.196,4 tys. zł** (tj. o **5,3% więcej** niż w roku poprzednim).

Struktura wydatków Funduszu Pracy

(w tysiącach złotych)

Wyszczególnienie	2007 rok	Udział do ogółem (w %)	2008 rok	Udział do ogółem (w %)	Wzrost / spadek (+ / -) (kol. 4-2)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Wydatki ogółem	571 189,6	100,0	601 196,4	100,0	30 006,8
<i>w tym:</i>					
zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami)	272 347,4	47,7	224 866,6	37,4	- 47 480,8
instrumenty rynku pracy nie objęte limitem, z tego:	4 339,6	0,8	6 940,4	1,1	2 600,8
▪ dodatki aktywizacyjne	3 621,2	0,63	6 255,0	1,04	2 633,8
▪ stypendia za okres nauki (od 2005 r.)	363,8	0,06	210,2	0,03	- 153,6
▪ świadczenia integracyjne	354,6	0,06	475,2	0,08	120,6
aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (limitowane)	272 003,7	47,6	344 768,3	57,4	72 764,6
wydatki pozostałe	22 498,9	3,9	24 621,1	4,1	2 122,2
z tego:					
▪ rozwój systemu informatycznego	7 419,0	1,3	8 909,4	1,5	1 490,4
▪ koszty pozostałe	15 079,9	2,6	15 711,7	2,6	631,8

W stosunku do roku poprzedniego odnotowano:

- ⇒ **spadek udziału wydatków na formy pasywne** - o 10,3 punktu procentowego,
- ⇒ **wzrost udziału:**
 - **wydatków na aktywne formy** - o 9,8 punktu procentowego,
 - **wydatków pozostałych FP** - o 0,2 punktu procentowego,
 - **wydatków na finansowanie instrumentów nie objętych limitem** - o 0,3 punktu procentowego.

W piśmie z dnia 1 lutego 2008 r. – Dysponent środków Funduszu Pracy określił limit wydatków na finansowanie w województwie mazowieckim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej na 2008 r. w wysokości **327.759,2 tys. zł**, tj. o 60.369,7 tys. zł (o 22,6%) więcej niż limit na rok poprzedni, określony w styczniu 2007 r.

Według kryteriów określonych przez Sejmik Województwa Mazowieckiego - dla samorządów powiatowych algorytmicznie rozdysponowano 50% przyznanych środków, a 50% rezerwę samorządu województwa pozostawiono na finansowanie programów regionalnych: w tym współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego „PO KL Poddziałanie 6.1.3” oraz programu „Mazowsze 2008”.

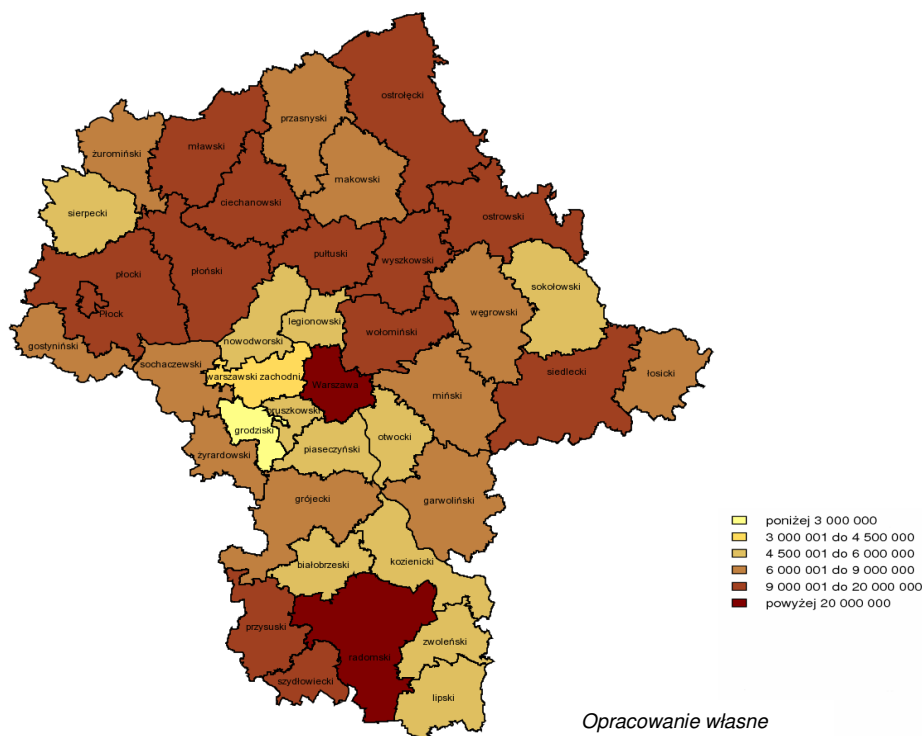
Na przestrzeni 2008 r. - z rezerwy Ministra (na wnioski powiatów) środki zostały zwiększone o 21.119,5 tys. zł do kwoty **348.878.700 zł**, która była o 68.459.100 zł, tj. o **24,4% wyższa** od limitu roku poprzedniego.

Wobec powyższego - rozdysponowany (na podstawie decyzji finansowych przekazanych Starostom oraz Prezydentom Miast, a także uwzględniający - określone przez powiaty przesunięcia - w tym z algorytmu udziałów własnych do limitów na PO KL) - limit wydatków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej dla województwa mazowieckiego w 2008 roku – wyniósł **348.873.200 zł**⁵⁹, z tego:

- ✓ 173.672.800 zł - algorytm
- ✓ 97.253.400 zł - „MAZOWSZE 2008”
- ✓ 77.947.000 zł - „PO KL Poddziałanie 6.1.3”.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. w rezerwie samorządu województwa pozostała kwota 5.500 zł.

Limity na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w miejskich i powiatowych urzędach pracy określone na 2008 r.

Opracowanie własne

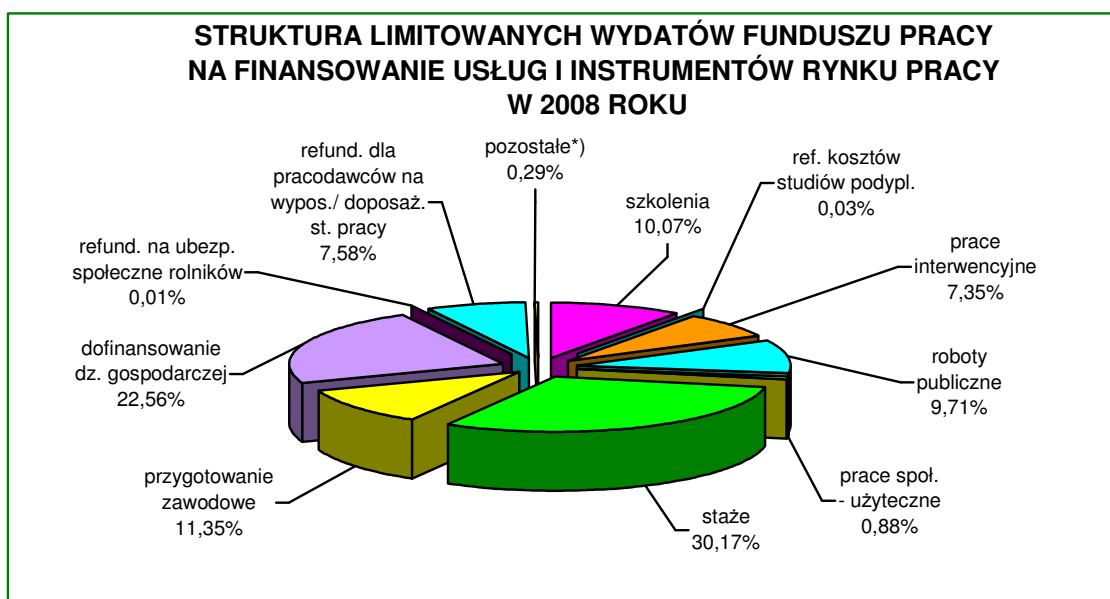
Dane o limitach i wydatkach na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu dotyczą funkcjonujących urzędów pracy. Trzy powiatowe urzędy pracy obejmują powiat ziemski i miasto na prawach powiatu - są to Powiatowe Urzędy Pracy w: Ostrołęce, Radomiu i Siedlcach. Od stycznia 2008 r. - Miejski Urząd Pracy w Płocku obejmuje miasto Płock, a Powiatowy Urząd Pracy w Płocku - powiat ziemski.

Zgodnie z informacją uzyskaną z miejskich i powiatowych urzędów pracy województwa mazowieckiego - w 2008 r. w ramach limitu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej wydatkowano łącznie **344.770.388 zł**⁶⁰ (o 72.766.904 zł, tj. **o 26,8% więcej** niż w 2007 r.), z tego na:

⁵⁹ Zestawienie limitów wydatków Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie mazowieckim przedstawiono w Załączniku Nr 130.

⁶⁰ Zestawienie dotyczące wydatków Funduszu Pracy na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w województwie – w podziale na zadania i limity przedstawiono w Załączniku Nr 131.

➤ staże	104.014.163 zł, tj. 30,17 % ogółu <i>wydatków poniesionych na aktywizację bezrobotnych,</i>
➤ dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej	77.788.824 zł, tj. 22,56%,
➤ przygotowanie zawodowe	39.134.009 zł, tj. 11,35%,
➤ szkolenia	34.730.294 zł, tj. 10,07%,
➤ roboty publiczne	33.488.219 zł, tj. 9,71%,
➤ refundacje kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy – dla pracodawców	26.129.462 zł, tj. 7,58%,
➤ prace interwencyjne	25.345.971 zł, tj. 7,35%,
➤ prace społecznie użyteczne	3.022.535 zł, tj. 0,88%,
➤ koszty pozostałe (w tym: dojazd i zakwaterowanie oraz badania lekarskie bezrobotnych nie objętych programami subsydiowanymi, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem i inne wydatki FP)	1.002.584 zł, tj. 0,29%,
➤ refundacja kosztów studiów podyplomowych	95.647 zł, tj. 0,03%,
➤ refundacje na ubezpieczenia społeczne rolników	18.680 zł, tj. 0,01%.

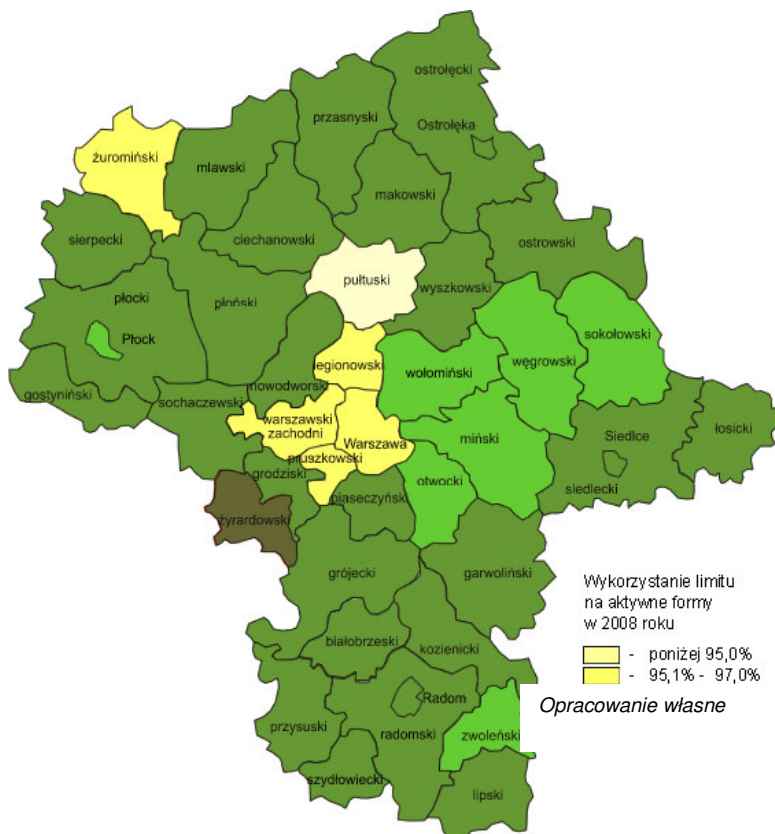
⁷⁾ pozycja pozostałe ujmuje: koszty dojazdu i zakwaterowania, badania lekarskie, opiekę nad dzieckiem - bezrobotnych nie objętych programami subsydiowanymi oraz inne limitowane wydatki FP.

W 2008 r. - wykorzystanie przyznaných limitów Funduszu Pracy ukształtowało się na poziomie:

- ✓ algorytm – 99,38% (172.594.215 zł),
- ✓ „Mazowsze 2008” – 98,52% (95.817.949 zł),
- ✓ PO KL Poddziałanie 6.1.3 – 97,96% (76.358.224 zł).

W 2008 r. łączny rozdysponowany limit wynosił 348.873.200 zł., wydatki ogółem 344.770.388 zł - województwo mazowieckie **wykorzystało 98,82%** przyznaných środków FP.

Wykorzystanie limitu na aktywne formy w 2008 roku

Przekroczenie limitu odnotowano w powiecie żyrardowskim (101,15%), najwyższe wykorzystanie limitu zanotowano w powiatach: ostrowskim i sokołowskim (99,98%), a najniższe w powiecie pułtuskim (90,18%).

Szacunkowe zobowiązania (określone przez miejskie i powiatowe urzędy pracy jako wynikające z zawartych umów dla programu: szkoleń, prac interwencyjnych, robót publicznych, staży u pracodawców, przygotowania zawodowego i prac społecznie użytecznych) przechodzące na finansowanie z limitu kolejnego roku - wyniosły 60.189.711 zł, tj. 17,3% limitu rozdysponowanego dla województwa w 2008 r.

12. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW

W województwie mazowieckim na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Wojewodą Mazowieckim i Zarządem Województwa Mazowieckiego z dnia 10 grudnia 2001 r. - pełnomocnictwo do wydawania przyrzeczeń i zezwoleń w sprawach zatrudnienia cudzoziemców posiada Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, jego zastępcy oraz dyrektorzy filii.

W 2008 r. w województwie mazowieckim zarejestrowano **10.475 wniosków** o wydanie zezwolenia na wykonywanie pracy przez cudzoziemców na terytorium RP, tj. **o 44,0% więcej** niż w poprzednim roku.

Zezwolenia na wykonywanie pracy przez cudzoziemców na podstawie złożonych wniosków przez pracodawców mających siedzibę na terenie województwa mazowieckiego

W 2008 r. – zarejestrowano 9.984 wnioski o udzielenie przyrzeczenia lub wydanie zezwolenia na wykonywanie pracy przez cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (o 3.220 wniosków, tj. o 47,6% więcej niż w 2007 r.). Ogółem wydano 16.042 przyrzeczenia i zezwolenia na pracę, z czego 5.662 decyzje zostały wznowione, tj. 2.663 decyzje stanowiły przedłużenie przyrzeczenia, zaś 2.999 przedłużenie zezwolenia.

Cudzoziemcom:

- ⇒ **udzielono 8.282 przyrzeczenia wydania zezwolenia na pracę**
(o 2.835 przyrzeczeń, tj. o 52,0% więcej niż udzielono w poprzednim roku),
- ⇒ **wydano 7.760 zezwoleń na pracę**
(o 2.388 zezwoleń, tj. o 44,5% więcej niż w 2007 roku).

Zezwolenia na pracę dla cudzoziemców podejmujących pracę u polskich pracodawców wydano reprezentantom:

- ✎ **Azji 3.674 zezwolenia**, tj. 47,3% wydanych na Mazowszu - w tym najwięcej obywatelom: Chin (1.022 decyzje), Wietnamu (977), Indii (350) oraz Korei Południowej (2),
w 2007 r. - 2.463 zezwolenia, tj. 45,9% wydanych, a najwięcej obywatelom: Wietnamu (830), Chin (547) oraz Indii (259),
- ✎ **Europy 3.607 zezwoleń**, tj. 46,5% ogółu wydanych zezwoleń na Mazowszu - w tym najwięcej obywatelom: Ukrainy (2.178), Białorusi (611), Turcji (375) oraz Mołdowy (163),
w 2007 r. – 2.527 zezwoleń, tj. 47,0% wydanych, a najwięcej obywatelom: Ukrainy (1.500), Białorusi (382) oraz Turcji (267),
- ✎ **obu Ameryk 322 zezwolenia**, tj. 4,1% wydanych na Mazowszu - w tym najwięcej obywatelom USA (182), Kanady (42) oraz Meksyku (57 zezwoleń),
w 2007 r. - 269 zezwoleń, tj. 5,0 %, w tym najwięcej obywatelom USA (183), Kanady (36) oraz Brazylii i Meksyku (po 9 zezwoleń),
- ✎ **Afryki 127 zezwoleń**, tj. 1,6% wydanych na Mazowszu - w tym najwięcej obywatelom Egiptu (30), Nigerii (28) oraz Tunezji (27 zezwoleń),
w 2007 r. – 98 zezwoleń, tj. 1,8%, w tym najwięcej obywatelom Nigerii (27), Tunezji (16) oraz Egiptu (14 zezwoleń),
- ✎ **Australii 26 zezwoleń**, tj. 0,4% wydanych na Mazowszu - w tym obywatelom Australii (20) i Nowej Zelandii (6),
w 2007 r. - 9 zezwoleń, tj. 0,2 %, w tym: obywatelom Australii (8) i Nowej Zelandii (1),

🏠 **Bezpaństwowcom 4 zezwolenia**, tj. 0,1% wydanych (w poprzednim roku 6 zezwoleń).

Cudzoziemcy w 2008 r. najczęściej ubiegali się o zatrudnienie:

⇒ według grup pracowniczych - jako:

- ✓ kadra kierownicza, doradcy i eksperci - **2.830** zezwoleń, tj. 36,5% ogółu wydanych zezwoleń na pracę (w poprzednim roku - 45,3%, tj. 2.235 zezwoleń),
- ✓ robotnicy wykwalifikowani - **2.078** zezwoleń, tj. 26,8% wydanych zezwoleń (w poprzednim roku – 20,3 %, tj. 1.088 zezwoleń),
- ✓ pracownicy przy pracach prostych - **1.115** zezwoleń, tj. 14,4 % wydanych zezwoleń (w poprzednim roku – 8,3%, tj. 445 zezwoleń),
- ✓ informatycy - **282** zezwolenia, tj. 3,6% wydanych zezwoleń (w poprzednim roku . 2,3%, tj. 121 zezwoleń).

⇒ według sekcji PKD - w sekcjach gospodarki:

- handel - **2.427** zezwoleń, tj. 31,3% wydanych (w poprzednim roku - 35,8 %, tj. 1.925 zezwoleń),
- pośrednictwo finansowe i obsługa nieruchomości - **1.109** zezwoleń, tj. 14,3% wydanych (w poprzednim roku - 10,9%, tj. 587 zezwoleń),
- przetwórstwo przemysłowe - **733** zezwolenia, tj. 9,5% wydanych (w poprzednim roku – 13,8 %, tj. 740 zezwoleń),
- hotele i restauracje - **584** zezwolenia, tj. 7,5% wydanych (w poprzednim roku - 7,9 %, tj. 426 zezwoleń),
- budownictwo - **556** zezwoleń, tj. 7,2% wydanych (w poprzednim roku - 3,8 %, tj. 204 zezwolenia).

⇒ według wielkości przedsiębiorstwa - w jednostkach zatrudniających:

- do 9 pracowników - **4.717** zezwoleń, tj. 60,8% wydanych (w poprzednim roku - 60,9 %, tj. 3.271 zezwoleń),
- od 10-49 pracowników - **1.398** zezwoleń, tj. 18,0% wydanych (w poprzednim roku - 18,8 %, tj. 1.012 zezwoleń),

⇒ według okresu ważności wizy - na okres:

- powyżej 3 miesięcy - **6.996** zezwoleń, tj. 90,2% wydanych (w poprzednim roku - 91,9 %, tj. 4.939 zezwoleń).

Zezwolenia na wykonywanie pracy przez cudzoziemców w ramach usług eksportowych

W ramach usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w 2008 r. zarejestrowano 491 wniosków o wydanie przyrzeczenia bądź zezwolenia na wykonywanie pracy przez cudzoziemców na terytorium RP (w poprzednim roku 492 wnioski).

Cudzoziemcom:

- ⇒ **udzielono 1.166 przyrzeczeń** (w poprzednim roku 1.198),
- ⇒ **wydano 912 zezwoleń na pracę** (w poprzednim roku 1.136).

W ramach usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych zezwolenia wydano dla reprezentantów:

- ⇒ **Europy 830 zezwoleń**, tj. 91,0% ogółu wydanych zezwoleń - w tym najwięcej dla obywateli: Białorusi (508), Ukrainy (242) oraz Turcji (47 zezwoleń),
w 2007 roku 60,5%, tj. 687 zezwoleń – najwięcej obywatelom Białorusi (494) i Ukrainy (173),
- ⇒ **Azji 81 zezwoleń**, tj. 8,9% ogółu wydanych zezwoleń, w tym najwięcej obywatelom Mongolii (34) oraz Uzbekistanu (23 zezwolenia)
w 2007 roku 38,6%, tj. 439 zezwoleń – najwięcej obywatelom Uzbekistanu (118),
- ⇒ **Ameryki 1 zezwolenie**, tj. 0,1% wydanych – dla obywatela USA,
w 2007 r. - 8 zezwoleń, tj. 0,7% - najwięcej obywatelom Meksyku (4).

W 2008 r. - cudzoziemców oddelegowanych do Polski w celu realizacji usług eksportowych głównie zatrudniano :

- ⇒ według grup pracowniczych - na stanowiskach robotniczych 875 osób, tj. 95,9% zezwoleń
(w poprzednim roku 1.088 osób, tj. 95,8% wydanych),
- ⇒ według sekcji PKD – w budownictwie 773 zezwoleń, tj. 84,8%,
(w poprzednim roku najwięcej także w budownictwie 666 zezwoleń, tj. 58,6% wydanych),
- ⇒ według okresu ważności zezwolenia na pracę - na okres powyżej 3 miesięcy - 907 zezwoleń, tj. 99,5 % ogółu wydanych *(w 2007 r. – 1.005 zezwoleń, tj. 88,5%).*

Ogółem w 2008 r. w województwie mazowieckim wydano 21.523 decyzje *(w poprzednim roku 13.153 decyzje)*, a w tym: **8.672 zezwolenia** na wykonywanie pracy przez cudzoziemców *(w poprzednim roku 6.508 zezwoleń)* i **9.448 przyrzeczeń** *(w poprzednim roku 6.645 przyrzeczeń)*, 57 decyzji odmownych *(przede wszystkim ze względu na nielegalne zatrudnianie cudzoziemców)*, 170 decyzji w zakresie umorzenia postępowania administracyjnego *(z uwagi na fakt wycofania wniosków przez pracodawców)* oraz 3.176 innych decyzji administracyjnych. Jednocześnie wydano 410 postanowień.

PODSUMOWANIE

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące rynku pracy województwa mazowieckiego, zestawienia tabelaryczne przedstawiające w układzie obszarów i powiatów dane dotyczące ludności, podmiotów gospodarczych, zmiany poziomu bezrobocia, stopy bezrobocia oraz struktury bezrobotnych według istotnych cech społeczno-demograficznych, pozwoliły określić charakterystyczne cechy bezrobocia, pozytywne oraz niekorzystne zjawiska na mazowieckim rynku pracy.

Wskaźniki statystyczne dotyczące całego województwa wyróżniają Mazowsze jako region najbogatszy oraz najmniej zagrożony bezrobociem. Na taki obraz regionu decydujący wpływ ma m. st. Warszawa, która w znacznym stopniu zniekształca („zaciemnia”) istotne i poważne problemy pozostałych lokalnych rynków pracy województwa.

W Warszawie w 2008 r. mieszkało 32,9% ludności województwa, funkcjonowało 49,9% ogółu podmiotów gospodarczych funkcjonujących w województwie, 44,7% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą oraz działało 81,2% spółek z udziałem kapitału zagranicznego. W sektorze przedsiębiorstw pracowało w Warszawie 73,7% ogółu pracujących w województwie, natomiast zarejestrowanych było 11,6% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

W 2008 r. na Mazowszu - w stosunku do roku poprzedniego - utrzymała się tendencja wzrostowa zarówno pod względem liczby podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON - **wzrost o 3,5%**, jak i przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw – **wzrost o 1,9%**.

Utrzymał się spadek bezrobocia – o 19,1% (w 2007 r. bezrobocie spadło o 23,0%, w 2006 r. o 14,1%, w 2005 r. o 5,8%, w 2004 r. o 2,9%, a w 2003 r. o 1,4%).

Stopa bezrobocia obniżyła się w skali roku o 1,7 punktu procentowego (w 2007 r. spadek o 2,6 punktu procentowego, w 2006 r. o 1,9 punktu, a w 2005 r. o 0,9 punktu procentowego).

Istotne cechy charakteryzujące rynek pracy województwa mazowieckiego w 2008 r.

- **najwyższa w Polsce liczba zarejestrowanych bezrobotnych – 178.028 osób** – pomimo spadku liczby bezrobotnych w stosunku do końca 2007 r. o 41.896 osób - o 19,1% (przy spadku w kraju o 15,6%). **Nadal prawie co 8 bezrobotny w Polsce jest mieszkańcem Mazowsza,**
- **jedna z najniższych w kraju stopa bezrobocia wynosząca 7,3%** (po województwie wielkopolskim – 6,4% oraz śląskim – 6,9%) - przy średniej dla kraju 9,5%. W porównaniu do poprzedniego roku stopa bezrobocia w województwie obniżyła się o 1,7 punktu procentowego, podczas gdy w kraju spadła o 1,9 punktu procentowego. Spadek stopy bezrobocia odnotowano w 41 powiatach, jedynie w powiecie węgrowskim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie poprzedniego roku (15,2%),
- **duże zróżnicowanie lokalnych rynków pracy, szczególnie pod względem:**
 - **liczby bezrobotnych** - spośród **178.028** osób pozostających w rejestrach mazowieckich urzędów pracy w końcu 2008 r., największą liczbą bezrobotnych wyróżniały się głównie: m.st. Warszawa (20.682 bezrobotnych), m. Radom (17.880 osób) oraz powiat radomski (14.491 osób), a także m. Płock (6.412 osób) i powiat płocki (5.860 osób). Najmniejszą liczbę – poniżej dwu tysięcy bezrobotnych - odnotowano w powiatach: grodziskim (1.140 osób), łosickim (1.614 osób), warszawskim zachodnim (1.655 osób), sokołowskim (1.808 osób), białobrzeskim (1.814 osób) oraz nowodworskim (1.966 osób),
 - **natężenia bezrobocia** – stopa bezrobocia kształtowała się **od 1,9%** w m.st. Warszawie **do 31,2%** w powiecie szydłowieckim, przy czym stopę bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski odnotowano w 27 powiatach województwa, a w 3 powiatach osiągnęła ona wartość 20% i powyżej.

- **dominacja bezrobotnych:**
 - nie posiadających prawa do zasiłku – **82,4%** ogółu bezrobotnych w województwie (146.655 osób),
 - poprzednio pracujących – **76,1%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie (135.414 osób),
 - legitymujących się wykształceniem niższym od średniego – **58,8%** ogółu bezrobotnych w województwie (104.597 osób),
 - długotrwale bezrobotnych – **54,9%** ogółu bezrobotnych w województwie (97.653 osoby),
 - zamieszkałych w mieście – **53,7%** ogółu bezrobotnych w województwie (95.517 osób),
 - kobiet – **52,6%** ogółu bezrobotnych w województwie (93.650 osób),
- **spadek liczby bezrobotnych** - przy spadku bezrobocia ogółem o 19,1% :

– długotrwale bezrobotnych – zwolnionych z przyczyn zakładu pracy – bezrobotnych bez prawa do zasiłku – bezrobotnych bez wykształcenia średniego – dotychczas niepracujących – zamieszkałych w mieście – kobiet – bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – powyżej 50 roku życia – poprzednio pracujących – mężczyzn – zamieszkałych na wsi – do 25 roku życia – bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	- o 31,2% (o 44.294 osoby), - o 25,1% (o 2.588 osób), - o 22,4% (o 42.365 osób), - o 22,0% (o 29.496 osób), - o 21,6% (o 11.767 osób), - o 20,6% (o 24.811 osób), - o 20,3% (o 23.792 osoby), - o 19,9% (o 14.089 osób), - o 19,1% (o 9.916 osób), - o 18,2% (o 30.129 osób), - o 17,7% (o 18.104 osoby), - o 17,2% (o 17.085 osób), - o 16,1% (o 6.254 osoby), - o 5,3% (o 2.897 osób),
---	---
- **wzrost udziału bezrobotnych:**

– bez doświadczenia zawodowego – posiadających prawo do zasiłku – samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7/18 roku życia – zamieszkałych na wsi – osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – niepełnosprawnych – poprzednio pracujących – mężczyzn – do 25 roku życia	(o 4,2 punktu procentowego), (o 3,6 punktu procentowego), (o 3,1 punktu procentowego), (o 1,1 punktu procentowego), (o 1,0 punkt procentowy), (o 0,9 punktu procentowego), (o 0,8 punktu procentowego), (o 0,8 punktu procentowego), (o 0,6 punktu procentowego),
--	---
- **spadek udziału bezrobotnych:**

– długotrwale bezrobotnych – bez prawa do zasiłku – bez wykształcenia średniego – zamieszkałych w mieście – kobiet – dotychczas nie pracujących – bez kwalifikacji zawodowych	(o 9,7 punktu procentowego), (o 3,6 punktu procentowego), (o 2,2 punktu procentowego), (o 1,1 punktu procentowego), (o 0,8 punktu procentowego), (o 0,8 punktu procentowego), (o 0,3 punktu procentowego),
---	--

- zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,3 punktu procentowego),
- **spadek o 1,3% liczby ofert pracy ogółem** - przy **spadku** o 3,5% liczby ofert pracy niesubsydiowanej, a **wzroście** o 3,0% liczby ofert pracy subsydiowanej. W województwie pozyskano ogółem 126.548 ofert pracy, z tego 81.791 ofert pracy niesubsydiowanej oraz 44.757 ofert pracy subsydiowanej ,
- **wyższy o 24,4% limit wydatków Funduszu Pracy** dla województwa na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Łączny rozdysponowany limit środków Funduszu Pracy – zbilansowany na podstawie decyzji finansowych przekazanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej - w 2008 r. wynosił **348.873.200 zł.**
- **spadek o 1,2% liczby bezrobotnych rozpoczynających usługi lub instrumenty rynku pracy finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy.** W 2008 r. programy lub działania aktywizujące rozpoczęło 65.823 bezrobotnych (w 2007 r. - 66.640 bezrobotnych),
- **szacunkowa efektywność** (w roku kalendarzowym), uwzględniająca liczbę bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu programu dla programu:
 - prac interwencyjnych **55,7%** (o 0,1 punktu procentowego mniej niż w 2007 r.),
 - staży u pracodawców **39,7%** (o 2,3 punktu procentowego mniej),
 - przygotowania zawodowego **37,1%** (o 0,1 punktu procentowego mniej),
 - szkoleń bezrobotnych **35,0%** (o 0,7 punktu procentowego mniej),
 - robót publicznych **21,8%** (o 2,9 punktu procentowego **więcej**),
 - prac społecznie użytecznych **3,9%** (o 1,9 punktu procentowego **więcej**),
- **wzrost o 10,5% liczby bezrobotnych nabywających prawo do form wsparcia nie objętych limitem wydatków Funduszu Pracy** (dodatki aktywizacyjne w wyniku podjęcia zatrudnienia oraz stypendia za kontynuację nauki).

* * *

W 2008 r. - w strukturze wydatków Funduszu Pracy nie dominowały już wydatki na formy pasywne, tj. zasiłki i świadczenia – **37,4%** (w 2007 r. 47,7%, w 2006 r. 57,1%, a w 2005 roku 59,0%), a udział wydatków na finansowanie programów aktywizujących bezrobotnych w ramach limitowanych środków Funduszu Pracy – osiągnął - **57,4%** łącznych wydatków Funduszu Pracy, (w 2007 r. - 47,6%, w 2006 r. – 38,7%, w 2005 – 36,8%, a w 2004 r. - 15,9%).

Zgodnie z informacjami przekazywanymi z miejskich i powiatowych urzędów pracy województwa mazowieckiego - limit przyznany w 2008 r. na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej został zrealizowany w 98,82%.

Wyższe środki Funduszu Pracy jakimi dysponowały w 2008 r. urzędy pracy przyniosły co prawda **spadek o 1,2%** liczby osób rozpoczynających działania na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, jednakże umożliwiły rozpoczęcie programów przez **39,1% średniorocznej liczby bezrobotnych** (w 2007 r. 30,3%, a w 2006 r. przez 22,8%). Oznacza to, że **przeciętnie blisko co 3 zarejestrowany bezrobotny** skorzystał w 2008 r. z możliwości rozpoczęcia udziału w programach aktywizujących (w 2007 r. z takiej możliwości skorzystał co 3 bezrobotny, w 2006 r. co 4 bezrobotny, w 2005 r. co 5 bezrobotny, w 2004 r. co 8 bezrobotny, w 2003 r. co 7 zarejestrowany bezrobotny, w 2002 co 15 bezrobotny, a w 2001 r. co 21 bezrobotny).

W 2009 r. - aktywne programy zainicjowane w okresach wcześniejszych będzie kontynuowało co najmniej 17.498 osób.